

DUMITRU V. MARIN

**EDITORIALE, ARTICOLE,
ESEURI**

„D. V. Marin reprezintă astăzi, peste ½ secol de istorie trăită – vorbită – scrisă, de după 1968 (când s-a înființat județul). Mereu a fost într-un plan prezent, martor și actant la tot ce s-a înfăptuit în municipiul, județul sau chiar în Moldova românească. El însuși ne-a lăsat multe volume de istorie culturală, lucrări științifice sau de înaltă jurnalistică. În peste 6 decenii, prezența lui a fost mereu remarcabilă... Omul și opera sunt deja într-un patrimoniu.

Mărturiile sale sunt unice și, acum, imposibil de cuantificat exact”

**Prof.Univ.Dr. Alexandru Ionescu
Laureat al Premiului Academiei Române**

DUMITRU V. MARIN

**EDITORIALE, ARTICOLE,
ESEURI**

**Editura PIM
Iași, 2018**

MOTTO: *„Eu sunt omul muncii și
faptelor mele imposibil de egalat vreodată.”*

Dumitru V. MARIN

DUMITRU V. MARIN

**EDITORIALE, ARTICOLE,
ESEURI**

Tehnoredactare: Cătălin Sîmpetru
e-mail: csimpetru@yahoo.com

Web site: www.marindumitru.ro
www.tvv.ro

E-mail: marintvv@gmail.com;
Tel./Fax: 0235.361.236; 0744.231.380

O CARTE... RECAPITULATIVĂ(!?)

O carte în care să fie reeditate editoriale, articole diverse, cercetări științifice și alte contribuții personale din ziarul Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău sau în Meridianul Cultural Românesc poate fi un document mai durabil legat de participarea unui jurnalist la viața cetății și activitatea ori influența în zona moldoveană. Întrebarea e dacă textele re-înfrățite publicului acum au avut sau au vreo importanță de acum încolo, încât cititorul să aibă ce învăța. Am vehiculat această idee multă vreme, știind că viața unui ziar, deci și a unui articol, este de aproximativ o zi (indiferent de durabilitatea materialelor) iar în Revista internațională Meridianul Cultural Românesc, oricât de valoroase, gândurile, părerile, concluziile de viață sau legate de cercetări istorice se tot duc în lume dar nu li se poate urmări impactul. Am decis, deci ca să apară acest volum cu ce mi s-a părut mai interesant pentru cei care tot vor veni, întrucât generația aceasta este pierdută pentru cultură, pentru receptarea unora dintre constatările autorului. Scopul editorialelor era să comunice o realitate (bună sau altfel) să informeze publicul larg cu problematica timpului. Spre exemplu, decelarea unor caracteristici legate de comunicarea în limba română literară și cea de comunicare care se alterează din ce în ce

mai accelerat (părerile se expun în volum) într-un paralelism cu limbajul bisericesc (mai arhaic, mai apropiat de vechile hrisoave) promovat și încă viu în biserica ortodoxă a anului 2018.

Se știe că limba este un organism viu, în permanentă schimbare și evoluție (de la indoeuropeană și până astăzi) că fiecare epocă își adaptează instrumentul de comunicare. Nădejdea că limba română se va păstra, așa cum latina vulgară a supraviețuit de-a lungul celor 2000 de ani (insula de latinitate) nu-și mai are suport, n-are cine o păstra, într-o concurență aprigă cu computerul care folosește engleza, nici măcar aceea clasică, ci contaminată cu limbaj tehnic, generat de termenii mereu noi generați de noi invenții. Tocmai de aceea putem vorbi astăzi de cultura paralelă susținută de biserică, de o limbă de comunicare „paralelă” și ea cu durată scurtă, pentru că vorbitorii – susținători își dau obștescul sfârșit sau chiar și ei trebuie să folosească acel instrument de distrugere, calculatorul (ori se adaptează, ori sunt în afara lumii vii). Dacă însăși limba română de comunicare (literară ori NU), este în curs de transformare impus de evoluția istorică a omenirii, cum mai putem vorbi de dialecte și graiuri, cum mai putem spera la păstrarea limbii strămoșești la grupurile etnice de peste graniță?

Ca om care am studiat peste 60 de ani datinile, tradițiile, obiceiurile, văd împlinirea versurilor lui Barbu Lăutaru: „eu mă duc, mă prăpădesc./ Ca un cântec bătrânesc” (deci exista încă de pe atunci, pe timpul lui V. Alecsandri amenințarea asupra valorilor folclorului nostru). Am parcurs fiecare rând al celei mai bune reviste de folclor de la noi, ION CREANGĂ (1908- 1921), am pregătit un doctorat în etnologie, am cules de la fața

locului mii de texte. Observ, dar, îngrijorat că se pierd definitiv acele „firișoare de aur” cum le numea Tudor Pamfile... și, ce-i mai grav nu mai există nici un fel de preocupare pentru folcloristică (excepție, cumva, cântecul popular). Apare ca firesc, azi, din lipsă de resurse și preocupări academice, dacă nu există interes nici pentru limba română, în bătaia pentru apărare în care, însă, noi ne-am avântat... Prin urmare putem constata (nu presupune) că după dispariția folclorului (și etnografiei, ba, chiar și a istoriei românilor) urmează, implacabil, dispariția limbii naționale, care e parte (alături de istorie contemporană, viață socială, gramatică, vocabular, etc.) a făuririi acestei NOI CULTURI EXISTENȚIALE ca efect al globalizării gata a fi înfăptuită. Acesta este mersul istoriei!?

O idee ridicată și în volumul „...77... Noduri culturale și răspunsuri amicale, (Pim, 2018, 398 pag): efortul nostru de a pune pe harta culturală a lumii Vasluiul și Moldova istorică poate contribui la păstrarea unei „enclave culturale” ca pată de culoare într-o societate multiculturală, sigur, fără mare sau durabilă individualitate. E vorba de Coloana infinită a spiritualității românești necesară (de păstrat) ca și templele grecești de odinioară.

Câte ceva despre organizarea materialelor:

1) Au apărut inițial în mijloace de presă dar acestea au suferit modificări și adaptări.

2) Dintre sutele de articole, editoriale, considerații științifice le-am selectat pe cele care alcătuiesc un mozaic

al timpului pe care l-am trăit (numai în ultimii 3 ani, din cei 61 din jurnalistică). Cunosând ce-am trăit în acest secol/mileniu, știu că istoria nu se mai poate întoarce, dar mai știu că oricare „istorie” poate fi de ajutor celor care mereu vin.

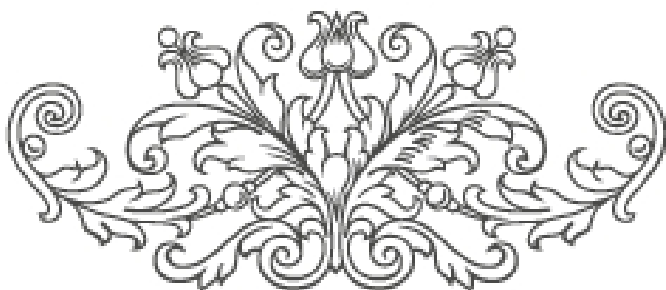
3) Mărturiile de față pot fi de referință pentru toată societatea românească nu numai zonal: un timp și un mediu de pe un eșantion de românism.

4) Din cele 30 de cărți, miile de articole și reportaje, din activitatea social-culturală personală... și acestea, cele reproduse, pot incita la analize și sinteze folositoare generațiilor.

5) A fi promotor cultural 6 decenii, chiar, nu e ușor.

Ca și Ion Creangă, marele nostru povestitor: atâta m-am priceput, așa am făcut; încearcă și tu, cititorule, ceva mai mult... și mai bine... și mai folositor!

... și, la ureche: după atâta zbucium și învățătură, să nu-ți las... măcar atât?

I

ISTORIE CULTURALĂ

VASLUI, CENTRU CULTURAL OMAGIAT NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL

Începem cu o precizare: astăzi putem continua discuția publică, pentru că e foarte de neînțeles cum oficialități, presă locală, unele personalități (de altfel demne de laude în alte împrejurări) aud, văd, sunt invitații la un eveniment unic în istoria culturală a urbei moldave, și, după modă comunistă, neglijează ori bârfesc și scriu negativ despre ce NU VOR SĂ VADĂ! Orbii! Una dintre concluzii va fi căăștia ori sunt tâmpiți de la mama natură și n-am văzut noi când i-am mai lăudat, ori invidia, gelozia, ura le-a întunecat mințile (adică au ajuns tâmpiți). Că, simplu, ce-am realizat noi, cu banii noștri, n-am făcut pentru animale, deși avem impresia câte o dată că ne străduim să punem mărgăritare în râtul porcului, ci pentru a se cunoaște elemente ale simțirii, ale vieții, celor de pe aceste meleaguri, care AICI suportă greutatea vieții. Aici mai reușesc unele frumuseți greu recunoscute în legenda încetățenită că vasluienii sunt violatori, hoți, puturoșii națiunii, detracții de serviciu în România. Deci:

1. Am reușit Ediția a IV-a a Simpozionului Național OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE. Cine crede că-i ușor, să facă și el (că până acum n-a mai făcut nimeni, și sigur, nici n-o să mai facă pe banii lui)... Azi, reușim un nou Simpozion Național...

2. A fost pe banii noștri, care în loc să mergem printr-o stațiune, ceva, undeva, aducem, aici, valori pentru percepție și stimulare directă a elevilor și maturilor.

3. În sala în care inginerul rămas tot inginer, deși semnează de mai multe mandate ca primar, n-a călcat nici acum, nici altădată deși era în localitate și și-a perfectat ceva afaceri des-dimineată. Am privit lipsa lui ca mare pagubă în ciuperci. Și lipsa oamenilor lui... la fel.

4. Diplome, el? Premii? Doar nu e primarul Buzăului! Dă-l dracului de Vaslui!

5. Simpozionul Național în organizarea noastră s-a bucurat de sprijinul a mari personalități din țară, din Județ, și, mai ales de peste hotare. N-am primit un leu de la cei care cheltuiesc miliarde pentru „cultură”, fiind plătiți să facă, și nu fac. Sug banii statului sifonați prin primărie, corect, și prin primăria Vaslui.

6. Prin prezența celor aproape 50 de scriitori, artiști, literați, alți creatori în expoziții diverse, cu participare extraordinară din Ansamblul Privighetorile Zeletinului, din Podu-Turcului, Bacău cu dezbateri de opere și considerații la adresa inițiatorului s-a realizat o recunoaștere a culturii și cărții VASLUIENE. Nu a lui Marin, nu a lui Pavăl, mare primar, rămas inginer, nu a cuiva anume, ci a celor creativi de nivel național.

7. Volumul de 400 de pagini intitulat ... 77... **Noduri culturale și răspunsuri amicale**, Dicționar selectiv-afectiv este o dovadă a prezenței valorice în plan global, integrare între autori recunoscuți. Este recunoaștere de către autorități cultural-creative din 4 continente, multe capitale, mulți scriitori publicați. Vorbim deocamdată de 414 (la data editării, 452) din

toată lumea, subliniez și pentru răuvoitori, din toată lumea.

8. Cel puțin 2 persoane au primit distincții speciale, Cătălin Sîmpetru și D.V. Marin, cu plachete speciale de la ECOMONDIA „pentru excelență în cultura română”, înmânate de Prof. Univ. Dr. Alexandru Ionescu din București. Au conferit Diplome de onoare și de merit, Consiliul Județean (chiar președintele D. Buzatu a onorat Simpozionul, ba, i-a adus și pe vicepreședinți), Prefectura Județului Vaslui, prin delegat, Cristi Lapa, și Grupul de presă – ziar – radio

– TVV și Meridianul Cultural Românesc. S-au oferit să fie prezenți deputați, senatori, alți directori care s-au dovedit ce sunt: niște mincinoși (și, atunci, de unde vreo considerație pentru aceștia?).

9. Facem și nu stricăm, deci creăm, existăm! Faceți și voi!

Prin Dicționar, prin Revista internațională, prin munca, priceperea și consecvența noastră **am poziționat Vasluiul pe harta culturală a lumii**. Dacă nici recunoașterile internaționale din Italia, Elveția, Portugalia, Germania, Israel, Canada, Australia, New-York nu sunt dovezi, atunci care mai sunt?

**Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 17 (1847) de joi, 03 mai 2018**

APRILIȘTII

Ar fi un capitol care să evidențieze contribuțiile importante ale marilor personalități contemporane (deci vii!) din toată lumea. Extinderea intenției ar însemna să ne aducem aminte că, dintre cei care au schimbat lumea, Timur Lenk (1336), W. Shakespeare (23 aprilie 1564), V. I. Lenin (22.04.1870), A. Hitler (apr.1889), Emil Cioran (8 aprilie 1911) Saddam Hussein (28 aprilie 1937) și alții s-au ivit pe lume în această lună de primăvară.

Într-o încercare egoistă, măcar 7 apriliști din 77 ar merita individualizați, ca un fel de omagiu la această vârstă (și) creativă. Cu ochi umezi de noroc și... de viață activă!?

În puține cuvinte: suntem legați prin forță de creație, talent, umanism, dragoste de limbă și mai ales de metafora care va contribui pururi la păstrarea umanului din noi. Și, vă rog să nu uitați că noua cultură existențială nu se mai bazează (din ce în ce mai mult) pe cuceririle Galaxiei Guttenberg! Iar dacă Dumnezeu cel de sus se va lăsa condus de cel virtual- calculatorul, aici jos, pe pământ robotizarea este tare aproape. Cât mai putem, vrem să rămânem... oameni... de ce nu într-o horă globală a valorilor? Noi am reușit acest ceva unic, poate fi și mai mult (cam în vreo sută de ani), dar integrarea într-un Pantheon sau măcar în coloana infinitului spiritual, sigur, în Coloana Dorului de Țară, ține nu numai de ambiție ci și de noroc, muncă, perseverență, sacrificiu și talent!

Avem pretenția că acest „dicționar” chiar va fi ceva unic în peisajul literar românesc și cu îndelungate reverberații peste hotare, că cei care sunt cuprinși... în CUPRINS, vor fi, prin opera lor mărturisitori ai acestui moment rarism (dacă nu unic) în care să argumentăm că revista MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, ziarul Meridianul... grupul de presă, conducătorul lor, au întins o rețea culturală a cărei margini numai Domnul o cunoaște (pentru că fiecare dintre cei nominalizați o prezintă altora și altora); 414 colaboratori din toată lumea sunt, doar până acum, doar în 13 numere.

Precizare importantă: toate realizările mele...sunt operă de mecenat, și sacrificii, nimeni nu a sponsorizat cu ceva până acum, iar existentele „organe locale” ne pun mereu piedici...

De ce „aprilisti”?

Dintre cei 77 de selecționați, 12 născuți în luna aprilie (aprilști, nu?), pot alcătui numai prin opera lor volume impresionante și mai ales cu mare durabilitate în timp. Unii chiar vor fi embleme ale timpului lor, pentru o ramură social-culturală! Am putea deschide cu unul dintre cei mai tineri, un ziarist autoritar afirmat (și fost elev), Cristian Nicolae Lapa (n. 8 aprilie 1976), vasluian gospodar și excelent familist. Văzându-i parcursul profesional, chiar îl văd mare jurnalist! Am putea continua cu mai tinerii Dan Teodorescu, Th.Codreanu, cu cei 5, de 77 de ani, completăm cu alți 4 având și mai mulți ani...

Vă propunem apriliști de mare merit, 12... din 77....:

Th. CODREANU, n.1 aprilie 1945, Sârbi, com. Banca, stabilit la Huși unde este un profesor stimat, un critic literar și istoric de talie națională. Recunoscută. A scos un număr impresionant de cărți, a participat la acțiuni cultural-patriotice și literare. Alcătuiește un valoros cuplu de creatori împreună cu soția sa, Lina Codreanu. Acesta „deschide”, ca mai tânăr, o listă prestigioasă, a celor care împlinesc...77 de ani:

DAN RAVARU, Vaslui (n. 3 aprilie 1941), din ce în ce mai bine recunoscut pentru volumele sale publicate, pentru activitatea sa pe tărâm social, pentru pătrunderea în domeniul cultural vasluian. „Provine dintr-o veche familie românească, cu rădăcini de peste 300 de ani în județele Prahova și Neamț... licențiat în 1965... profesor la liceele din Puiești și Negrești... Din 1979 și până în prezent activează în cadrul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui. Pe ultima copertă a ultimului său volum apar publicate exact 18 cărți, dar D. R. a sprijinit, ca nimeni altul, mișcarea artistică de amatori, a sprijinit publicații și persoane, a susținut conferințe publice etc., etc.

VIOREL SAVIN, (n. 4 aprilie,1941), Bacău, îndeosebi dramaturg, dar creator de mare diversitate: 46 de cărți, cu rol important în afirmarea culturală a Bacăului în context național, activ și... reprezentativ!

MIHAI HAIVAS (n. 6 aprilie 1941) prof. de matematică în Iași o viață, epigramist cunoscut și recunoscut în Moldova, membru al Asociației literare Păstorel Iași, chiar cu funcții de conducere, cu numeroase volume tipărite, editor, printre altele, al revistei de umor Booklook, colaborator la ziare și reviste, prezență activă în viața culturală a Iașului.

DUMITRU V. MARIN (n. 28 aprilie 1941, familie atestată în 1823, com. Podu Turcului - Bacău), deschizător de drumuri în presa modernă, întemeietorul singurului grup de presă din Moldova, romancier, reporter, editorialist, autor a două recorduri mondiale, 6 naționale, 26 județene, promotor în cultură și presă, cu peste 60 de ani de la debut, 28 de cărți scrise, revista Meridianul Cultural Românesc menținută prin eforturi proprii (de toate felurile). Candidat în alegeri pentru consilii locale, județene, la Camera Deputaților, Senatul României, șef de partid peste un sfert de secol, profesor, întreprinzător, doctor în științe filologice. Școala de presă de pe lângă TVV a rămas unică. Transmisiile în direct din 32 de țări, 4 continente, prezența cultural-ziaristică în țară și peste hotare îi asigură calitatea de cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile (v. Istoria Enciclopedică a Jurnalismului din România).

JIPA ROTARU (n. 28 aprilie 1941), comandor (în marină), prof.univ. dr. în istorie, autor a zeci de studii și cărți, cu prevalență despre al doilea Război Mondial, rolul lui Ion Antonescu, situația României din sec. al XX-lea, etc.

DAN TEODORESCU, născut pe (19 aprilie 1950), este un fervent gazetar ieșean, care în ultima perioadă a găsit surse să editeze mai multe volume, în special consacrate formațiilor sportive ieșene. Bine că poate... Noi am vrut în acest subcapitol un grupaj numai cu cei născuți în 1941, dar realitatea din teren ne obliga să lărgim spectrul...

ION N.OPREA, (n. 28 aprilie 1932) este unul dintre cei mai de seamă apriliști dimprejurul Revistei M.C.R. Mai are puțin și completeaza un raft de pe un perete al apartamentului, cu opera personală. E uimitor cât reușește să scrie domnul acesta...

C.D. ZELETIN, n. 13 aprilie 1935, este un monument al culturii de pe Valea Zeletinului și din Bârlad. Operă de excepție, prezență culturală în județ, încurajează Academia Bârlădeană în existența ei.

EUGEN DEUTSCH, (Iași, 26 aprilie, 1933), poet, epigramist, conducător de revistă, operă impresionantă în peste ½ secol (autor a 23 de volume). Eugen nu „închide” lista, ca mai vârstnic, dar e tot aprilist care merită ca și ceilalți toată afecțiunea noastră.

GEORGETA PAULA DIMITRIU (Iași, 28 aprilie, 1929), medic, poetă, epigramistă, membră ALPI. Intră în Dicționar, dar aici o amintim respectuoși ca un fel de prea plin al grupului de... 11 care devin 12 și :ne strică simetria jurnalistică (!!). Mde, și apostolii au fost 12. Mai adăugăm 2: Dana Oatu și Ion Gheorghe Pricop.

SCURTĂ ISTORIE A PRESEI LOCALE

Semnalul, deci criteriul „nominalizării” ar fi, poate, cel mai nimerit în această etapă de început a cercetărilor, dar, în final, vom distinge între ziar, calendar, almanah, revistă, așa cum vom ține cont și de rolul jucat în vremea respectivă, ca și de durata apariției.

După cum se știe primul text românesc este de la 1521, Scrisoarea lui Neacșu din Câmpulung (cu caractere chirilice) dar abia peste 300 de ani înapoi putem vorbi de primele ziare în Principate. (Se consideră că primul ziar românesc ar fi Courier de Moldaviae, din Iași, deși a apărut în limba franceză, într-o perioadă în care limba română era aspru disprețuită).

Începutul presei românești se derulează de la Curierul românesc (8 aprilie 1829) al lui Ion Heliade Rădulescu, în Muntenia, și Albina românească a lui Gheorghe Asachi (1 iunie 1829) în Moldova, dacă nu-l credem pe Ion Hangu care considera Courier de Moldaviae (apare între 18 februarie - 1 aprilie 1790, la Iași) ca act de naștere a presei naționale. Precizăm că, la Iași, între 2-4 aprilie 2009, s-a desfășurat Congresul Internațional de Istorie a Presei care a marcat cei 180 de ani de presă românească, în discuțiile de rigoare incluzându-se și comunicarea noastră.

Primul ziar din județul Vaslui a fost SEMĂNĂTORUL, foaie săptămânală (între 27 sept. 1870 - până în 1876), la Bârlad, cu o „trupă regală” prin

redacție: I.C. Codrescu, St. Neagoe, I. Pop Florantin, Ion Popescu s.a. și cu un conținut variat, de invidiat și astăzi. Este meritul desăvârșit al întâietății.

Pe 30 august 1873, apare VOCEA HUȘULUI, publicație politică săptămânală (până la 13 decembrie 1873), iar la VASLUI, apare prima „publicație săptămânală” ALBINA VASLUIULUI (iunie - decembrie 1875), urmată de Expunerea Situațiunei Județului Vaslui pe 1874-1875, număr unic, iar în mai, 1876, DEȘTEPTAREA, gazetă politică.

Indiferent de consistența lor, acestea reprezintă ÎNCEPUTUL pentru fiecare dintre cele 3 județe care erau atunci Tutova, Vaslui, Fălciu-Huși și prin aceasta, ca și prin rolul jucat în epocă, ele sunt foarte importante. Încercăm o succintă enumerare a titlurilor de publicații pentru Vaslui până la sfârșitul secolului: Vocea Racovei

(1878), Rezistența (1881), Hygiena (1882), Vasluiul (31 martie - 23 iunie 1886), Trompeta Racovei (1888), Liga Culturala (1894) din nou, Vasluiul (3 săptămâni, 1895) și Muncitorul (2 numere, august 1900).

Tot sub beneficiu de inventar, după 1900: Ordinea (1902), Glasul Adevarului (1906), Democratul (1906 cu intermitențe până în 1918), Tribuna liberală (1908), Cuvântul Vasluiului (1913), Vasluiul (1914), Propaganda (1914), Vocea Vasluiului (1918), Vremea nouă (1918), Poporul (1918-1920), Gândul nostru (1920), Lumina (1920).

Dintre cele două Razboaie Mondiale mai amintim: Anuarul Liceului Mihail Kogălniceanu (1930, director Al. Mănciulescu, profesor, scriitor, autor de manuale iar printre colaboratori: Constantin Cihodaru, S. Ciornei, C. Capră, C. Calmulschi, Ion Mitru, Sterie Radoi, I. D. Laudat), reluat după 12 ani. Expresia avântului cultural în toată zona a rămas VLĂSTARUL (1932-1946), continuat de NĂZUINȚA, reapărut sub redacțiunea profesorului Ion Moraru în 1965, dar mai ales seria nouă din 1990 (sub conducerea lui D.V. Marin). Au mai apărut Frangurele (1933), Învățătorimea vasluiană (1934) și o foaie din Vremea nouă (1944), înlocuită de Cronica, jurnal de informație generală.

După 1947: Buletinul oficial al județului Vaslui (1947), precum și alte publicații - („tipărituri”) oficiale comuniste, și, apoi, la formarea județului Vaslui, în 1968, Vremea Nouă, până în 1989. Desigur, „Buletin” sau „Monitor oficial”, amprenta e aceeași: limba de lemn și măreața epocă de aur. Practic nu se poate vorbi de libertatea de expresie și nici de varietate tematică (doar operă de construcție socialistă), nici de critică socială. Era

o presă de stat și pentru partidul conducător, ca să nu mai vorbim de osanalele pentru Ceaușescu.

S-ar mai putea adauga diverse calendare si reviste ale liceenilor ca: Zorile (Huși 1967), Năzuința (LMK, 1968), Aripi tinere sau Făclia (Bârlad, 1970) etc. etc. în 1979 apare Anuarul Muzeului „Ștefan cel Mare” Acta Moldaviae Meridionalis, menținut până astăzi. În 2018 se mai menține, cu ajutor de la județ, Bazaadul literar.

Toată presa anilor 1946-1989 însemna consemnarea mărețelor realizari ale poporului român pe calea construirii socialismului și comunismului și erau subvenționate de stat. Câteva nume dintre cei afirmați în această perioadă dar care au dat, însă, măsura valorii lor după 1989: Ioan Baban, Petru Necula, Petrea Iosub, Ioan V. Murgeanu, Vasile Iancu, Dan Ravaru, Dumitru V. Marin, Mircea Coloșenco, Vicentiu Donose, Teodor Pracsiu, Ion Enache, Mihai Ogrinji, Corneliu Bichineț, Constantin Slavic, Alexandru Poama, Constantin Manea, și mai tinerii Mihai Apostu, Cristian Nicolae Lapa, Cătălin Sîmpetru, poate, Aurina Petrea-Știrbu, Emil Lupu (ziariști, nu smângălituri pentru arginți, cum mai sunt încă destui, în anul acesta de grație).

Pentru presa locală de după Revoluție doar o idee: în cele peste 57 de publicații identificate, și, mai ales în MERIDIANUL (26 sept.1996 – și azi), se observă avântul curentului cultural-informațional ca expresie a localismului creator.

Deși pun răbdarea cititorilor la... așteptare, cele cinci decenii de presă comunistă merită o ușoară analiză. Scriam de curând că toata presa anilor 1946 – 1989, însemna consemnarea mărețelor realizări ale poporului român pe calea construirii socialismului și comunismului.

Concetățenii noștri obțineau rezultate după rezultate în domeniul agriculturii (cu erou al muncii socialiste, Ene Tătăruș, la Berezeni) și industrializării: blocuri, macarale, combinate, export.

A existat un singur ziar pe regiunea Iași, Flacăra Iașului, și tot unul singur, Vremea Nouă, organ al Comitetului județean de partid și Consiliului județean Vaslui. Doar câteva foi volante (printre care „Rulmentul” lui G. Irava și C-tin Clisu) și câteva reviste școlare.

Crunta bătaie administrată preventiv celor cu mașini de scris (cumpărate cu aprobare și înregistrarea caracterelor la securitate, cum s-a întâmplat cu mine) „impuneau” o autocenzură aspră, aspră.

Cenzura de la acest singur ziar județean era cea prin lege, cu verificador special peste care nu trecea nimeni (P. Necula era acela!) dar și frica represiunii pentru acte de curaj.

Astfel „s-au format” meseriași care-și câștigau pâinea ca redactori (obligatoriu originea muncitorească și răs-verificați de partid și de stat, nici o angajare fără acordul secretarului cu propaganda) destul de puțini numeric.

Dar și dintre aceștia (și alții) s-au ales autori cu literatură de sertar: chiar multă. S-a văzut imediat după 1989, când sute de autori au aparut în piața jurnalistică și literară, cu o varietate de exprimare impresionantă.

De aici și dificultăți metodologice. O clasificare, fie și „aproximativă”, diferențiază pe cei născuți până în 1947, alții între 1940 – 1989, cei după 1989, dar toți șuvoind spre afirmare după Revoluție.

E dificil....

Ne trebuie un capitol special pentru cei din diaspora românească, printre care Constantin Clisu, Sergius Lucian Marin ș.a. stabiliți în Canada, câteva zeci în Germania, Franța și Israel, până la urmă acei care crează românește (peste 200) în lumea mare.

Această scurtă ISTORIE a presei locale înseamnă de fapt ilustrarea bazei curentului cultural informațional vasluian cu contribuțiile vizibile ale celor prezenți, aici între noi, și cine știe ce alte realizări pe coordonate globale.

Dacă vorbim de exodul creerelor de pe aici, și din alte domenii, constatăm similitudini între ieșirea în lume după 1989 a celor vechi și afirmarea tinerilor noștri pe toate meridianele și paralelele globului într-o regretabilă pierdere pe multiple planuri pentru noi.

Până la urmă, urmărim această explozie cultural - informațională, păguboasă pentru Vaslui prin pierderea materiei cenușii, dar cu câștig moral (rareori material) pentru cei rămași pe loc (dar care, iată, reușesc această mișcare absolut valoroasă).

Presa ca martor al devenirii, adică al trecutului și prezentului, poate susține, sau nu, menținerea acestui CURENT UNIC.

E dificil de catalogat valoarea câtorva jurnaliști cu oarecare realizări literare sau/și cu funcții oficiale. De pilda Prof. Theodor Pracsiu, 20 de ani redactor și șef la comunistoidul Vremea Nouă, fost inspector școlar, autor a două volume de cronică teatrale și alte studii interesante, care a rămas mai tot timpul ca autoritate de referință cu prezență în manifestări literare, „în comparație” cu P. Necula, autor, împreună cu Mihai Ciobanu, al Dicționarului personalităților vasluiene... sau alții, cu

romane mediocre, care n-au nici o prezență, dar absolut nici o prezență publică vizibilă în viața Cetății. Sau Marina Costea care-și adună volume de maculatură drept pedestal pentru... poeta care ar fi, sau Constantin Jomir, Constantin Slavic(+) care-s oameni la locul lor, meseriași la ziarul comunist pe care l-au slujit dar cu talent, sunt în curs de afirmare ca prozatori la bătrânețe. Poetă cu adevărat, Daniela Oatu, își face datoria de profesoară și atât; altă poeta mare, Adina Huiban e prin București... Roxana Vasile a disparut, Stefan Boboc Pungesteanu e din aceeași categorie.

Așa că, principala calitate a studiului de față ar fi SEMNALUL, ierarhizările reale rămânând pe mai târziu, datorită acestor criterii volatile relativ la personalitățile locale și valoarea pe plan național mai puțin cunoscută.

Martor la evenimentele de orice fel în arealul vasluian din 1970 până azi (un azi... cât mai lung) nu pot trece peste ce a însemnat fiecare ca ziarist, ca prezență în vârtoarea vieții (la Vaslui sau altundeva) ce a mai realizat peste „meseria” de la vreo publicație sau alta și mai ales cât reprezintă ca model pe plan local numele respectiv. Câteva exemplificăm: Poetul I.I. Lefter a lucrat la ziar 7 ani, dar era poet și înainte și mai ales după ce a fost dat afară.

Mircea Coloșenco, autorul unei monografii consacrată lui Ion Barbu, a fost un gazetar de mare merit. Mazilit pentru indisciplină față de partid, nu față de meseria pe care o știa bine. Director politruc, Vasile Avram a condus ziarul 17 ani. E o ilustrare a autocenzurii pe care și-o propuneau angajații de la Vremea Noua care-l aveau și pe P. Necula cu „bun de tipar” (vestitul T) în buzunar. Regretatul I. Al. Angheluș era un poet în toată

puterea cuvântului cu care am realizat Asociația Creatorilor Vasluieni era și un bun ziarist, dar a murit tânăr. Th. Codreanu, tânăr profesor la Sârbi, a ajuns la Huși unde a dat opere fundamentale pentru critica și istoria literară. C. Hușanu era un tip activ care-l eclipsa în fața lumii pe Mihail Harea (mare critic de artă), Cătălin Ciolca era mare poet și când scria la ziar, iar Coriolan Păunescu, profesor universitar la Galați (azi) era echilibrat și înțelegător, dar aspru la condei. Prea multe legături cu Vasluiul nu a avut nici profesorul universitar N. Crețu de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, dar el reprezintă sigur, ca mulți alții, o valoare inițial locală afirmată în context național.

Buchetul mândriei „provinciale” cu cei reușiți pe podiumul național, include fără îndoială pe Mircea Ciubotaru (cât era la liceu la Negrești, a scos revista școlară Axa), monografist și prezență activă la mari manifestații culturale și literare, ca și Theodor Codreanu, I. Baban, Dan Ravaru, D.V. Marin, Corneliu și Gelu Bichineț ș.a., dar și Vasile Iancu sau Ioan N. Oprea.

Aproape fara excepție toți aceștia și-au câștigat pâinea la ziar sau la catedră și și-au păstrat creațiile în sertar, știind că fără ode, cui trebuia, atunci, nu se putea reuși.

Ar fi fost de mare mirare să nu fi ieșit ca ghiociei (sau alte flori) imediat după 1989.

Nu vrem să provocăm un bal al ipocrițiilor sau o listă a uitării, ca să apară fioroșii să se dea măreți, sau mai modeștii, să se vadă ei înșiși mai mari. Așteptăm reacțiile cele mai diverse, totuși. Înțelegem să combinăm percepțiile noastre, valoarea, autoritatea, prezența (nu numai fizica) în bătaia intelectualilor.

Sloganul marxism - leninismului era „proletari din toate țările, uniți-vă!”. Și nu s-au unit. Nici săracii, nici bogații. Dar banul îi unește pe toți într-o luptă surdă, nemiloasă și distrugătoare, obligându-ne și pe noi toți să gândim global, producând local. Dar cine știe, acum, cum va fi presa viitorului sau literatura de peste un secol, nu ideatie, ci măcar formă de manifestare?!

„Explozia...” fie ea și culturală este determinată de ceva anume și în cazul județului Vaslui nici vorba de... bogăție. Ba, dimpotrivă! După Revoluție s-au trezit la libertate și smângălituri pe hartie, nu chiar chinuți de talent, dar cu câte ceva de spus (în scris). Dintr-odată mari talente fără nume nu putem semna pentru ca scrisul nu e la porunca iar valoarea se obține prin exercițiu oratoric, ideatic, jurnalistic, scriitoricesc. Desigur avem cunoștință ca și în alte județe s-au năpustit ”în presă” chemați și nechemați. O bibliografie din Caraș-Severin înregistrează sute de ziare, „ziare”, foi, foițe, notițe cu tot felul de nume fără vreun fel de reprezentativitate națională (total, 316 publicații) așa cum și Dicționarul profesorului Ioan Baban despre mișcarea literară locală include nume fără vreun fel de renume, numeric impresionant, valoric slabe sau nule. Subliniem munca de Sisif a prietenului nostru de o viață, cu care, într-un timp am activat pe tărâm cultural.

Întrebări cu... retorică!

De când un „mare merit” e ca X este președinte de cenaclu literar? Sau are vreo 100 de epigrame publicate? Sau din an în Paște îi apare vreun articol într-o foiță oarecare? Sau ca a fost primar, deputat? Sau, chiar dacă are 10 volume de maculatură?...

Ne pare firesc să ținem cont de CINE are bibliografie dar îi face și pe alții să-și ridice meritul, deci

și bibliografiile lor! Așadar considerăm că aceste 5 criterii au suportul autorității și valorii în timp, și pe plan local și pe plan național.

Principalele observații generale, valabile pentru aceste 2 decenii: Economic, puterea județului Vaslui a slăbit semnificativ până la dispariție. Mari întreprinderi ca Movas, Mecanica, Abrom, FUC, Confecția, Vasconstruct, Moldosin, care exportau produsele lor pe tot globul, au dispărut, falimentate mai mult intenționat. Foștii angajați, fie și-au schimbat meseria, fie au plecat la muncă în străinătate, Confecții..., în Lohn! Cei aproximativ 455 000 de locuitori din județul Vaslui trebuie să fie „dinamici”, ca și cei 70.000 din municipiul Vaslui.

Agricultura socialistă a dispărut. S-au ridicat câțiva proprietari cu acumulări masive de teren și cultivare corespunzătoare dar marea majoritate a suprafețelor de teren nu sunt lucrate competițional, domeniul agricol fiind absolut necompetitiv și neprofitabil. Pârloaga este „cultura” națională iar bălăria preponderent vasluiană. Ar fi un semn de redresare în pomicultură (suprafețe plantate mai mult decât pana în 1989), dar nu și în zootehnie, unde efectivul de animale a scăzut cu totul dramatic. Populația de la sate este foarte îmbătrânită iar sistemul de mașini agricole cvasi-inexistentă (în revenire datorită banilor europeni) pentru cele aproximativ 68.440 ha arabile.

Comerțul, oarecum staționar, se realizează în ultima perioadă prin mall-uri, complexe mari comerciale, care aleargă după profit mare la cetățeni săraci. Micii comercianți ca și piața țărănească sunt pe cale de dispariție. Iarmarocurile, carnea de porc, apicultura au urmat deja aceeași cale. Pentru apicultură e de precizat că

din toată baza meliferă tradițională cules la pomi fructiferi, salcâm, lucernă, tei, floarea soarelui, cules de mană, prin mutațiile genetice (ingineresti) nu mai există cules la lucernă, tei, floarea soarelui, de mană, deci putem aștepta un dezastru ecologic și alimentar.

Serviciile către populație înregistrează un fel de dezvoltare impusă de dinamismul forțat de politica socială. Datorită slabelor rezolvări din domeniile prioritare salarizarea e slabă și nesigură.

Viața politică se stabilizează ireversibil. Imediat după '89 se înregistrează la un moment dat 48 de partide, în 2004, 16 – 18, iar la alegeri parlamentare din 2008 au ramas 3: PSD, PD-L și PNL (UDMR nu prea are etnici maghiari în județ). În 2017, în județul Vaslui sunt prezente partidele: PSD (președinte, penalul Liviu Dragnea) votat de peste 60 %,PNL (aprox.20%), ALDE (președinte C.P. Tăriceanu, cca.7%), PMP (președinte Tr. Băsescu, 5,8%), USR 6%. Partidele mai mici n-au nici o șansă participativă.

Învățământul s-a tot reformat în aceste ultime 3

decenii deși corpul profesoral se menține de bună calitate. Cele 16 licee din județ, școlile cu clasele de artă și meserii și generale au beneficiat de edificii noi și dotări pentru informatizare (și în raport de interesul managerilor). În topul realizărilor ar fi Liceul „Ștefan Procopiu”, și Liceul „Mihail Kogalniceanu”.

Viața socială s-a liniștit în ultima perioadă cel puțin pentru 2 cauze:

a) Populația aptă de muncă se mișcă destul de liber în Europa (doar suntem în Uniunea Europeană); dacă la orașe, e oarecum echilibrată, la sate e foarte îmbătrânită și au dispărut circa 30%, din majoritatea tineri.

b) Exodul țiganilor care și-au găsit sălașuri prin alte părți ale continentului. Etnia își păstrează marea sa prolificitate!

Nivelul de trai în județul Vaslui este unul dintre cele mai scăzute din țară, se afirma ca e pe ultimul loc. La sate alimentul de bază este tot mămăliga (țărani practică munci agricole cu forța animalelor, agricultura de subzistență). Județul se afla alternativ, pe locurile 1 – 3 la șomaj, resursele naturale (ar fi trebuit să fie agricultura!) inexistente. Până și de centrale eoliene abia se interesează lumea. S-au realizat ceva elemente de infrastructură cu fonduri europene și un număr impresionant de construcții mai ales prin privatizări frauduloase și prin bani aduși... din afară de cei care au muncit în străinătate.

Viața socială devine, deci, din ce în ce mai liniștită, cu un tineret neantrenat în mari proiecte (de orice fel) așadar, neinteresat și doar cu câțiva întreprinzători tineri și foarte tineri. Și... ambițiile cele mai diverse!

Sportul: În acești ultimi ani, rezultatele cele mai cunoscute au fost cele din fotbal. Echipa F.C. Vaslui a pătruns până în semifinalele Cupei UEFA (cu Slavia Praga, 2008) și în anul competițional 2008/2009, avea un lot valoros care asalta locurile fruntașe în clasament. Finanțatorul echipei a fost economistul Adrian Porumboiu, fost arbitru internațional; echipa s-a desființat

deși ocupa locul II în Liga I. Fotbalul local actual are slabe perspective de dezvoltare.

Echipa de handbal HCM Vaslui, (cândva, sub conducerea reputatului tehnician, Liviu Gugleș) face mari eforturi (lipsă finanțatori) să se mențină în liga I, după ce mulți ani a mai activat în Divizia Națională.

La Taekwondo sportivul Marcel Miron a obținut locul I la europene și locul I pe echipe.

La atletism prof. Viorica Pintilie „a mai scos”, după Larisa Arcip, o campioana, Mirela Lavric, care bate recordurile de seniori și se clasează pe podium în Europa. Gimnastica vasluiiană a slăbit considerabil, altă Andreea Răducanu, bârlădeancă, o campioană mondială și olimpică fiind greu de descoperit.

Viața culturală nu înseamnă numai Teatrul „Victor Ion Popa” din Bârlad, nu numai Casele de Cultură din municipii și orașe (cu destul de slabă individualitate, ele însele devenind complexe comerciale și aici s-au impus 2 mari animatori, Emil Răscanu și Virgil Giușcă), ci și Căminele Culturale (cu personalitate pe cale de dispariție) pe lângă care sunt diverse ansambluri culturale (Padureni, Ivești și Vișoara, mai ales), și, cluburile elevilor din municipii, care nu mai sunt mari formatoare de talente. Cercurile și cenaclurile literare, nu multe dar mărunte, oferă ocazii dezbaterilor pe profil deși sunt „ocupate” de vârstnici. E o ruptură evidentă între generații, cea jună, măcar ca intenție, lipsește cu desăvârșire. Discotecile, nu prea sunt deloc de cultură și educație. Ca pretutindeni în lume, „cultura” se nivelează, creația artistică și folclorică dispare datorită televiziunilor. Homo videns e o realitate pregnantă dar perdantă acestui timp, susținută de computer și telefonie.

Populația tânără nu participă la doza de cultură oferită de muzee și biblioteci (devenite depozite de carte și sporadic surse de lucru gratuit pe internet, cum nu se înhamă, decăt parțial, la datoria vieții: MUNCA!

PRESA, la 1 mai 2018, în județul Vaslui

**D.V.M. la prima emisiune
TV.V., 24 dec. 1990**

înregistrează 3 cotidiene (Vremea nouă, Monitorul, Obiectiv), 2 săptămânale (Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău și Informatorul Moldovei), două posturi de radio (Smile FM, la Vaslui și Unison Radio la Bârlad) și TVV.ro, la

Vaslui, 2 reviste cu profiluri diferite: Baaadul literar și Meridianul Cultural Românesc prima revistă internaționalizată, dinspre jurnalismul cultural. Singurul Grup de presă complet din toată Moldova este Cvintet Te-Ra SRL care are televiziune-online (TVV.ro), radio UNISON, on-line și în eter, ziarul Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, tipografic și on-line, revista M.C.R. tipografic și on-line. S-a dezvoltat destul de mult presa virtuală, unii dintre ziariști năzuind să-și asigure existența prin site-urile lor. Oricum presa scrisă nu mai are prea multe zile datorită condițiilor foarte grele de existență și concurenței cu computerul.

Ziariștii acestui timp, fără o ierarhizare a lor sunt: Cătălin Sîmpetru (care lucrează de 20 de ani la Unison, ca și Emil Lupu), Simona Mihăilă, Cezara Mironică, Lucian Timofticiuc, Daniel Tănăsuc,

Alexandru Croitoru, Romeo Crețu, Cristian Lapa, Mihaela Zărnescu, Sorin Saizu, Loredana Ciobanu, Aurina Petrea-Știrbu, Teodor Istrati, Petru David și alții. Cătorva dintre ei pe care i-am considerat mai reprezentativi, le-am cerut pagini de prezentare, spre a-i înfățișa lumii prin prezentele considerații.

Magazia sufletelor rănite... ar cuprinde ceva nume de ziariști cu pretenții la merite! Observăm numai că datorită muncii ingrate, a salariilor mizere, a scăderii rolului lor social solicitanții „contemporani” lipsesc cu desăvârșire ca talent. Nădejtile legate de presă tradițională și mai ales local-provincială nu-s exprimabile în procente mai mult de 1%.

PRESA anului 2018 (acum spre sfârșite) este polarizată social (în funcție de finanțatori) este învrăjbită mult peste vreo măsură (se sfâșie între ei) amenințată cu dispariția. Meridianul de Iași–Vaslui–Bacău împlinește 22 de ani de apariție, Obiectiv-dispare, noutăți nici vorbă, salarii foarte mici, talente noi lipsă. A marcat o rapidă dezvoltare Meridianul Cultural Românesc, ajuns la nr. 15, cu 452 de colaboratori din toată lumea.

Dintre aparițiile editoriale **„... 77... noduri culturale și răspunsuri amicale”**, Pim, 2018, 398 pag. a pus pe harta culturală a lumii Vasluiul cel măcinat de tot felul de bătălii intestinale, lipsit de perspective (mai are sub 50.000 de locuitori dar și alte mii de basarabeni, doar cu domiciliu aici, plecați în Europa), revenit în postura locului de referință, Vasluiul e doar cu violatori, criminali, bețivi, curve și... emigranți. Prin valorizarea inițiativelor valoroase Meridianul Iași-Vaslui-Bacău și Revista Meridianul Cultural Românesc, promovează viitorul mai luminos care ar putea fi și realizat.

VALORI NAȚIONALE... VALIDATE LA VASLUI

Valorile naționale actuale înregistrate pe acest teritoriu (tradițional) aparținător României, simultan cu recunoașterea în Europa al acelor cu merite cu totul excepționale, sincronice privind, în așa fel încât să afișăm în fața vremurilor care vin a unui modul al cunoașterii mediului, „timpului” și locului, un eșantion social-spiritual... în ideea apărării culturii, limbii și ființei naționale cu opere și oameni cel puțin pe picior de egalitate cu ceea ce se promovează pe continent, și care țin de dreptul istoric al sprijinului real pe concret și nu pe aspirații, ar fi obiectul rândurilor de mai jos.

Vorbim, dar, de realizări CONTEMPORANE, despre oamenii vii ca promotori în acțiune, despre opere EXISTENTE ca un zid românesc în fața acestei distrugătoare invazii economice, cultural - lingvistice și tehnice (mai ales tehnice), care schimbă concepte, realități, manifestări umane, visuri de viitor. Nici o perioadă istorică de până acum nu s-a schimbat mai repede, mai profund, mai vizibil ca aceasta produsă de calculator și explozia video. După 500 de ani, Ștefan cel Mare trezit la viață încă s-ar fi înțeles cu moldovenii secolului trecut, dar aceștia din urmă se înțeleg greu-greu cu cei de astăzi și nu se vor putea înțelege deloc cu cei de peste 30 de ani. Ne gândim la opera lui Sadoveanu, sau Creangă, devenită nefuncțională (nicipum nu mai este

model de limbă, ci doar arhivă), a altor mari prozatori și poeți recunoscuți de acele generații. Se mai păstrează (cât?) modelul EMINESCU (poezie) și Caragiale (proză, dramaturgie). Cele mai mari schimbări, ireversibile, în actualitate sunt cele lexicale, limbajul tehnic (al computerului) eliminând mari eșantioane din fondul principal lexical al limbii române.

E NEVOIA de a fi înțeleși în Europa și în lume (prin limba engleză și ea în schimbare), comunicarea deci, schimburile comerciale, culturale (ca sărăcirea nu îmbogățirea „sinonimică”) a întregii vieți sociale , deci din nevoia de integrare, o bună parte din lume renunță la frumusețile subiectiv – afective native.

Cum s-ar mai putea menține în viață astăzi un popor izolat, când nici insule virgine nu mai sunt, păduri, animale, oameni, dispar?

Ieșirea românilor în Europa după 1989 s-a produs cu mari pagube de simțire, înțelegere, metaforizare, doruri specifice (ca ex., câți români-poeți, nu-s azi doar personal de serviciu în Apus?).

Recunoașterea valorilor europene și naționale dintre creatorii vii, unii în plină activitate (pe profile), așa cum e plasarea unor personalități vasluiene (locale) în elita națională, tocmai pentru că sunt reprezentative în aceste contexte, este datoria celor de aici, din arealul „analizat”. Că, altfel, cine să recunoască valoarea alor noștri când trebuie să se pună pe ei în prim plan? (De fapt, paradoxal, chiar ai noștri ne vor putea nega primii!).

S-a discutat că primul, și actualul Grup de presă (Cvintet TE-RA, cunoscut și afirmat ca TVV) și singurul din această parte a României este unul dintre briliantele perene pentru neamul românesc la cumpăna dintre secole

(XX – XXI) și milenii (II – III). El, grupul acesta (televiziune, radio, ziar, revistă) există în 2017 cu difuzare în 4 continente! Activ, deci.

Înființată pe 5 decembrie 1990, prima televiziune privată din România (Licența 001/TV/1993) a devenit ELEMENT DE PATRIMONIU (jurnalistic, cultural, istoric, social) și e susținut cu argumente de numeroase articole și tipărituri consacrate: 25 TVV – 2015; Meridianul axă cultural-informațională – 2009; TV Vaslui – România – Europa – 2011; Editoriale valabile din vremuri regretabile – 2013, 75 - D.V.Marin – 2016, ș.a.

Realizările acestui singular grup de presă nu mai pot fi contestate vreodată . Neutilizate...da!

1) Pe ziua de 28 aprilie, către asfințit, D.V. Marin adaugă mereu ani de la primul țipăt în lumea asta. E oricum, o zi importantă, măcar pentru familia acestuia. După mesajele primite și respectul afișat nu numai de câteva mari personalități ale Moldovei și ale țării pare o zi de aniversat de către jurnaliști, scriitori, politicieni (hm!), folcloriști, de manageri etc., etc. Până la urmă nu e ambiția unui om ci încercarea de a găsi elemente de acțiune de comparație și de stabilitate, mai ales de referință.

2) În noianul de indiferență, invidie, ură care înconjoară o personalitate, trebuie o structură „de fier” pentru rezistență, altfel „te-or întrece năărăii/chiar de-ai fi cu stea în frunte” (M. Eminescu). Păi, când sunt „doruri vii și patimi multe” cârâitul găinilor, bâzâitul muștelor, indiferența animalelor, pot fi înfruntate în numele unui ideal, al drepturilor de viață, al necesității de a exista prin acțiune („o luptă-i viața/Deci te luptă!”), G.Coșbuc)

3) Nu e vorba de a semăna vânt spre a culege furtună! E capacitatea de a face în pofida celor care nu știu, nu vor, nu pot, dar cârtesc, uneltesc, denigrează sau înnegresc. Cum s-ar zice, cârcotași acționând, analfabetizați născuți supărați și negativiști care dacă nu fac (ceva, orice) ei, nici nu lasă pe alții, iar în cazul unor mărimi locale, aceștia se comportă ca antimateria: demoralizanți, mincinoși, jigodii, care n-au meritat și nici nu merită vreun cuvânt de mulțumire ori apreciere. Pentru ce?

S-a iscat o discuție despre cel mai de seamă jurnalist vasluian din toate timpurile. Susțin ideea dr. ing. Avram D. Tudosie, poeta Gabriela Ana Balan, jurnaliști din Iași, Bacău, București. Sunt rezervați, unii vasluieni obișnuiți sau chiar dintre cei cu oarecare merite culturale! Ba, unii cred că-și pot atribui lor asemenea înălțime, oarecum amețitoare pentru ei. Negația simplă, vulgară, analfabetă, e „dar ce-a făcut ăsta, bre...?” Iată, cam ce:

a) Ca personalitate, D.V. Marin n-a fost niciodată glugă de coceni în peisajul județean. Pe vremea comunismului n-a trecut la bacalaureat pe fiica secretarului II, Țolescu, pe alți copii de ofițeri, polițiști și alte loaze! Nu cumva a fost îndelung ostracizat, deși era singurul doctorand în științe dintr-un județ?

b) Nici un ziarist în lumea asta nu întrunește multe simpatii. Un arbitru de fotbal mulțumește o echipă, un om al legii acordă câștig cuiva, un polițist... e și el om. Ziaristul încearcă să arate un adevăr și, de regulă, sfârșește înjurat de toți! Se poate deci vorbi de o particularitate umană, de un mod de a privi și acționa în societate.

c) Iată criterii de analiză pentru stabilirea unei ierarhii locale cu implicații naționale, tocmai ca publicul să-și poată întări o părere:

- pregătire pentru meserie: dacă omul are pregătire superioară (deci facultăți și doctorate) vizibilă în activitățile sale absolut diversificate și afișate (publicate);

- vechime: debut în 1957, deci peste 60 (șaizeci de ani!), iar în ultimii 28 conduce cel mai complet grup de presă din Moldova (o mai fi vreunul în țară?) cu tv, radio, ziar și chiar o revistă de cultură, ... i se pot nega meritele? Nu îndrăznesc nici aplaudacii, nici postacii, nici mărunțeii dimprejur care, atunci, adoptă poziția comunistă cunoscută: omisiunea!

- DURATĂ de muncă în domeniu: MARE. Au mai fost lucrători în domeniu, cel mult 17 ani, dar peste un sfert de secol, niciunul! Niciodată! Cu cea mai mare siguranță, pentru că între 1944 - 1989, la singurul „Vremea nouă” șefii erau schimbați des pentru că nu se putea respecta întotdeauna disciplina de partid. Ca să reziste într-o redacție (și era doar una singură) trebuia să

aibă vreunul mari deficiențe de gândire. Să dau nume? V. Avram, P.Necula, P. Iosub, C. Jomir și alții, care-au dispărut după 1989 (ca ziariști).

Grupul de presă, repet de presă, rezistă în piață din 5 decembrie 1990. și totuși se mai găsește câte un sclerarat să nu-i recunoască existența deși i se pune sub nas ziarul, poate

asculta radio Unison, se poate vedea pe tvv.ro și chiar poate publica în M.C.R.

Un sfert de secol e o perioadă mare? Este! E dovadă de muncă? Sigur! E dovadă de competență? Este mai ales... mare autoritate !

– Calitatea muncii în presă. Dacă de peste 28 de ani face editoriale în ziar (e cel mai vechi editorialist din România) a fost vicepreședinte a U.Z.P.R. și președinte al filialei Vaslui din 2003, dacă a publicat articole și cărți, dacă a fost reprezentant inclusiv al națiunii române la întâlniri internaționale (2 decembrie, 2001), e dovadă de calitate. Dar interviuri de Guinness Books cu președinți de stat, prim-miniștrii și cele dintâi fețe bisericești (Papa, Patriarhii, mitropoliți, episcopi...) e dovadă de înaltă calitate?

**13 dec. 2005, Vaslui - cu președintele U.Z.P., Mihai Miron
Conferirea Ordinului Ziariștilor, clasa I**

CINE, CÂND și CUM vor mai putea alții realiza vreodată acestea?

– Complexitatea preocupărilor, vasăzică omul este șofer, reporter, manager, reprezintă un GRUP DE PRESĂ, UN JUDEȚ, O ȚARĂ, în 32 de țări ale lumii (ca să nu spunem că mai ales în România), e dovadă de valoare?

IMPORTANTĂ acestei activități, de la simplu la complet:

– După Revoluție au mai fost încercări de a scoate publicații, dispărute repede, însă. Nu spun că Gazeta de Est cu cele câteva numere n-ar fi fost importantă. Nu se poate nega rolul ziarelor locale ca Vremea nouă, Monitorul, Obiectiv care se mai mențin în 2017. Ba, și un Informatorul Moldovei trebuie pomenit, că există. Dar ele reprezintă unul câte unul actanți în piață! Important e că mai rezistă și mai au și ziaristi buni ca Mihaela Zărnescu, Romeo Crețu, Daniel Tănăsuc, sau Simona Mihăila (Est News), Cristi Lapa sau Clara Bișoc (de la Obiectiv de Vaslui).

Dar...

Când rezistă Grupul de presă cu toate secțiunile lui, nu cumva e cu totul mai IMPORTANT?

Nu cumva rezultatele jurnalistice sunt reale și autoritare prin participări internaționale, simpozioane naționale, interjudețene, locale, prin lansările de carte, prin cultura (pagina cultural-literară) difuzată permanent; deci joacă un rol mai aparte?

Și:

Într-un peisaj valoric interjudețean locul fiecăruia și toate la un loc reprezintă vârful piramidei? Care ar mai putea fi situat în vârf și pe ce criterii?

ALTE DOVEZI de ÎNALTĂ VALOARE:

- În frunte e un doctor în științe filologice. Deci atestare și de către comisii dedicate.

- Tot în frunte e un poet, un romancier, și un epigramist ca Val Andreescu.

Alți colaboratori de valoare mare și verificată ca Anca Moldoveanu, Cătălin Sîmpetru, Timona Balmuş, Emil Lupu, P. David și mai ales ALPI, adică o grupare literară de excepție din Iași, condusă de Mihai Batog - Bujeniță, la care adăugăm băcăuani excepționali ca poetul Dumitru Brăneanu, profesorul dr. și criticul Ioan Dănilă, criticul Cornel Galben... ca super-recunoaștere Ben Todică - Australia, Georg Barth - Passau-Germania, Adrian Grauenfelds - Israel ș.a, ș.a. Ce ziceți? Cine a făcut sau poate face mai mult?

Dar că D.V. Marin a realizat prima și singura Școală de presă (peste 500 de persoane), contează? Că toate mijloacele sale de presă au fost martore și ilustrează 28 de ani de frământări sociale - culturale - literare și nu numai... pot fi merite?

...Dar când suntem într-o horă internațională cu mari personalități ca Georg Barth (Germania), Adrian Grauenfels (Israel), Ștefan Racovitză (Geneva), M. Rusu (New York), (N. Dabija - Chișinău) și mulți, mulți alții. Ce poate zice un oarecare? Primul A.C.V.- Asociația creatorilor vasluieni - din istoria locului cu rezultate notabile, a fost o altă și frumoasă realitate.

Dumneavoastră ce spuneți, e mai important un ziarist care scrie despre violuri, bețivi, hoți pe plan local și numai de rău, sau că LUMEA AFLA de valorile Moldovei și ale țării de la persoane autorizate prin munca lor de o viață?

Cum e cu cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile? Au dreptate Avi Tudosie, Gabriela Balan, poetul Petruș Andrei, Georg Barth (Germania), Ben Todică (Australia) și atâția alții (chiar) de peste hotare care afirmă aceasta?

Analiza noastră poartă emblema obiectivității! Dintre cei pe care-i nominalizăm sunt și contestatari și... neobiectivi (ca să fim eleganți!). Va recunoaște vreun zmângălator de hârtie care se crede și ziarist că jignirile-i scrise la beție sunt nedrepte? Autorașii cu vreun volumaș, două, chiar nouă nu se vor la înălțimea celor de mai jos?

Și, totuși...

În ultima perioadă am meditat asupra valorilor care ne reprezintă astăzi și care cu destulă siguranță vor rămâne reprezentative pentru acești ani, embleme culturale, sociale, jurnalistice, ale începutului de secol și mileniu.

Am zis să aplicăm niște criterii de valoare, printre care: 1) În ce măsură munca sau produsul muncii fiecăruia sunt cunoscute în plan european, național sau măcar în Moldova; 2) Activitate cultural-socială, economică, politică sau de altă natură care să fie benefică acestui județ, cunoscută, recunoscută (sau, mai puțin), comentată, domenii aplicate. 3) Durată de activitate și 4) Influență în rândul populației (reacții).

Desigur, e o întreprindere dificilă, cu reacții imprevizibile, comentarii și negări. Dar, bazat pe destul de vastă experiență, pe o analiză cât de cât obiectivă, pe articole din presă și manifestări publice directe, ne putem permite măcar scurte păreri. M-aș bucura să existe comentarii care să conducă la adevărul acestui timp, pe

care-l parcurgem. Nu cred în fantasmagoria că „istoria va decide...”.

**D.V. Marin, văzut de
Gheorghe Alupoaie**

Personalitățile timpului care se impun atenției, la prima vedere, sunt: Gh. Alupoaie (prof., sculptor afirmat), Val Andreescu (poet, prozator, jurnalist, epigramist), Petruș Andrei, un poet care adună volume, Mihai Apostu (poet, cu mai multe volume publicate), I. Baban (poet, prozator, profesor-fost inspector, autorul câtorva cărți importante), Gabriela Ana Balan = poetă, Simion Bogdănescu poet

bârlădean recunoscut, Laurențiu Chiriac (dr. în istorie, cu studii și volume), Costin Clit (prof., cercetător istoric, îndrumător al unor reviste, printre care “Prutul”), Th. Codreanu (profesor dr., prozator, filozof al culturii, unul dintre cei mai mari eminescologi ai României), Năstase Forțu (pictor suprarealist), Marcel Guguianu (sculptor de renume internațional), Valeriu Lupu (dr. în medicină, cu volume publicate, dar și excelent analist și comentator al fenomenului literar istoric, cu inedite comentarii despre M. Eminescu), prof. dr. Dumitru V. Marin (mare jurnalist, autor al primului roman reușit din istoria culturală a Vasluiului, 30 de volume publicate, conducătorul celui mai important grup de presă din toate timpurile, organizator de unice evenimente culturale), Vicu Merlan, arheolog, dr. în științe istorice care scoate și revista LOHANUL, Gruia Novac (profesor, conducător al revistei “Baaadul literar”, autor de importante eseuri,

prezentator de spectacole), Th. Pracsu (profesor, fost inspector, autorul câtorva cărți, exeget și cunoscut critic literar), Ion Gheorghe Pricop (poet și mare romancier), Dan Ravaru (activist cultural cu lungă activitate, istoric „transcriptiv” al culturii locale, responsabil pentru câteva mărunțele publicații locale), Avram D. Tudosie (prof. dr. inginer, oenolog, autor de cărți și monografii, creatorul vinului „Busuioaca de Bohotin”), și, poate, Valentin Silvestru (+) sau Marcel Guguianu, sculptor de renume mondial (+).

Consider că cele mai cunoscute valori din județul Vaslui, care au reprezentativitate națională, și chiar de referință europeană sunt: în afară de Grupul de presă, eminescologul Prof. dr. Th. Codreanu, cel mai valoros jurnalist din toate timpurile, prof. dr. Dumitru V. Marin și creatorul “Busuioacei de Bohotin”, prof. dr. ing. Avram D. Tudosie.

Argumente:

Toți 3, îndeplinesc cu prisosință toate cele 4 condiții;

Toți aceștia au realizări apreciate peste hotare: “Busuioaca de Bohotin” se vinde în Europa și se află în rafturile unor magazine din Canada. Cărțile lui A. D. Tudosie se citesc și azi, unele au rețete pentru producerea de vinuri, altele cuprind meditații legate de viticultură sau snoave, glume, întâmplări cu mari personalități ale neamului. A fost îndrumătorul multor generații de elevi. „Podgorii și vinuri în județul Vaslui”, „Studiul comparativ al soiurilor...”, „Via și vinul în literatură”, ar fi doar câteva dintre cele aproape 20 de cărți publicate. Vinoteca de la Huși e unicat național!

Th. Codreanu, este un creator efervescent, prodigios și neașteptat în asocierile sale, foarte prezent la manifestări culturale în toată țara. Ca profesor în Huși a îndrumat generații de elevi către studiul aprofundat al limbii române, iar cele peste 65 de cărți sunt dovada înaltelor sale preocupări științifice, filosofice și de scriitor: „Eminescu-Dialectica stilului”, „Complexul Bacovia”, „Caragiale–abisal”, „Transmodernismul”, „Dialoguri pilduitoare” ș.a. sunt dovezi pentru un monument Codreanu.

D. V. Marin ca recordmen mondial prin interviuri cu 9 șefi de stat, 14 prim-miniștri, papa, patriarhi români etc., transmisii din peste 32 de țări din 4 continente, își depășește în mod evident contemporanii, chiar din România. Opera sa vastă – de la reportaj, la roman, de la

**Vaslui, 2004 - cu președintele
Emil Constantinescu**

editoriale la istorie culturală, de la studii literare la volume etnofolclorice cu valoare definitivă, n-au atras destul de mult atenția. Dar cele peste 25 de volume tipărite, „Tudor Pamfile și Revista Ion Creangă”,

„Zăpadă pe flori de cireș”, „Prima clasă”, „Ceașescu...Băsescu... regele Mihai”, „TVV – istorie și cultură” și altele... rămân reprezentative pentru un mediu și un moment anume din Istoria României; adăugăm

Grupul de presă înființat, unic prin durată și complexitate în Moldova, toate acestea îi conferă autoritatea de a fi cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile. Dintre toți vasluienii prof. dr. D. V. Marin a avut cea mai mare prezență și reprezentare internațională ca om de presă, ca politician, ca întreprinzător media cu singura școală de presă din țară (vârfuri: Cătălin Striblea, Lucian Pârvoiu ș.a.). Prezența la BBC n-a fost decât una dintre confirmări, în Canada - Montreal sau New York, Ierusalim, altele.

Anii care vor urma vor prilejui afirmarea și a altor personalități acum nominalizate sau nu. A se observa că nu am făcut referiri la cei plecați peste graniță, din lipsă de informații. Poate, se va anunța vreun reprezentant și dintre aceștia.

Până la urmă, demersul nostru este menit să provoace, chiar să provoace discuții și alte opinii de la cei care mereu vin să-și alimenteze fie localismul creator, fie și noua formă de patriotism, în contextul globalismului, a modificărilor în substanța limbii române, a făuririi unei alte culturi existențiale și o altă organizare statală.

În materialul de față, noi, doar, am schițat ultime elemente ale Curentului Cultural Informațional Vasluian despre care am publicat mai multe materiale, în speranța că vom reveni cu completări cu mult mai pe larg.

**Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. (10) 1789 de joi 16 martie 2017**

**... 77... NODURI CULTURALE ȘI
SEMNE AMICALE
(Confluente spirituale și
răspunsuri amicale)**

NODURI ȘI SEMNE, Nichita Stănescu, vol. de poezii, 1982, ar fi inspirația secundă pentru această operă, realitatea zilei fiind cea determinantă. Pe scurt, ar fi starea de fapt a celor 414 colaboratori din toată lumea la Meridianul Cultural Românesc uniți prin forță de creație, prin valori intelectuale într-un fel de legături plasmatiche, precum în sângele uman (reprezentat ca aglomerări mai mari sau mai mici unde arde oxigenul, unite prin fire nervoase) în care se fabrică viața. Marele meu prieten Mihai Batog Bujenița îmi sugerează variante: confluente, congruente, convergente; au venit și alte propuneri.

... 77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE/Dicționar selectiv/2018, pare a cuprinde mai bine realitatea social – cultural – creativă în care noi, cei din jurul Revistei (iată, nr.1, (13) ianuarie – februarie – martie 2018), ne aflăm într-o oră a comunicației și frumosului cu totul unică.

Argumente:

Am observat și în alte rânduri că pe cuprinsul județului Vaslui, autoritatea culturală este dată de câteva personalități de excepție aflate în municipii,

comune și sate. În mare și îndelungată bătaie intelectuală se află Bârladul cu Vasluiul ba, chiar și cu Hușul, fiecare cu nume mari și foarte mari în reprezentare națională și globală. Am mai scris, și spus, că se detașează cele două mari nume, pentru județul Vaslui ca Turnuri Gemini ale contemporaneității: istoricul literar, eminescologul Th. Codreanu și jurnalistul D.V. Marin. Dar, la Vaslui se află criticul literar Th. Pracsiu, istoricul Laurențiu Chiriac, istoricul local Dan Ravaru, eseistul și monografistul Valeriu Lupu, romancierul și conducătorul de reviste D.V. Marin, poetul Val Andreescu, alți mulți autori de opere remarcabile. La Bârlad ostenește poetul Simion Bogdănescu, poeta noastră reprezentativă Gabriela Ana Balan, mai este activ Gruia Novac, sunt alți autori de valoare mai mult sau mai puțin recunoscută, printre care istoricii Oltea Gramaticu și Elena Monu, scriitorul Vasile Chelaru, romancierul Iorgu Gălățeanu, pictorul Năstase Forțu, artista Viorica Ghenghea, poeta Georgeta Strat, ș.a.; la Huși tronează istoricul Costin Clit prin operă și revista Prutul, prin activitatea sa prodigioasă în care-l antrenează și pe „patriarhul” viei și vinului, academicianul Avram D. Tudosie. Prof. Dr. Vicu Merlan conduce revista Lohanul, e arheolog și scriitor. Se mai înscrie aici și P.S. Ignatie Mureșanul. Negreștiul cultural, orașul de la țară, ca și Murgeni (unde sunt soții-poeti Buta), lipsește.

Datorită unor alese personalități locale sunt de recunoscut ca puternice centre culturale: Vetrișoia prin poetul Ion Măcnea (unic complex cultural cu muzeu și statui la Popasul Spiritului), Duda Epureni unde sălășluiește un mare scriitor și poet, Ion Gheorghe

Pricop), Puiești (foarte activ poetul Petruș Andrei), Codăești (poetul și epigramistul Ioan Hodaș), Rebricea (un primar pentru cultură), Găgești (înv. Marin Rotaru și revista Elanul), Vutcani (istoricul Ioan Diaconu), Ivești (un ansamblu cultural notabil), Pogonești (Andrei Dumitru, excelent animator cultural), Berezeni (ing. Toader Dima și scriitorul Mihai Andon), Roșiești (Ioan Onel și primarul Florin Anea), Dimitrie Cantemir (câțiva poeți locali, încurajați de primar), Dodești, poetul Mihai Apostu, Băcani (monografistul Vasile Fânaru, scoate și o revistă), Munteni de Jos (cantautorul Romică Brunchi) Solesti ansamblul Solestenii condus de Costel Adam); alte câteva localități unde câte un om sfințește locul... La fel în câteva comune (și) din jud. Iași, Bacău, Galați.

Nu noduri de cale ferată, ci noduri fierbinți de promovare culturală, mari prieteni și colaboratori ai noștri sunt: Iași, comandorul Mihai Batog Bujenița, excelent poet, epigramist și romancier dar mai ales conducătorul ALPI, poetul Vasile Larco ș.a., Bacău unde excelează cei trei mușchetari în frunte cu poetul, prozatorul și foarte bun organizator de mari evenimente culturale Dumitru Brăneanu (adică și cu prof.univ.dr. Ioan Dănilă, Cornel Galben și Ion Prăjișteanu, adăugăm pe Viorel Savin), de la Vama-Suceava, S. Cotlarciuc, la București prof. univ. dr. Alexandru Ionescu promotor de excepție prin operă (peste 70 de cărți), revistă (Ecomondia) și mai ales prin organizarea unor manifestări culturale în toată țara; la Slobozia, George Stoian, la Pitești George Coandă, Nică D. Lupu (Brănești –Ilfov), Gheorghiuța Daniela Slapciu (Drobeta-Turnu Severin), frații Botiș din

Ulmeni – Maramureș... mulți alți colaboratori din România.

Un capitol de mare mândrie și nădejde, pentru (că) cei cu care ne întrecem în fapte culturale sunt personalități de mare calibru în țara lor, și, noi nu le putem stabili ierarhie, dar dacă oamenii au operă (pe care o citim direct), conduc reviste, alte publicații, sau colaborează la diverse instituții culturale, ori se manifestă ca vectori culturali de anvergură cum să nu fim bucuroși de prietenia și prețuirea lor și să le-o întoarcem cu asupră de măsură? Profesionalismul lui Ben Todică (de prin județul Vaslui, de loc) într-o varietate de mijloace de exprimare covârșitoare e apreciat în toată Australia și Noua Zeelandă, Alex.

Cetățeanu cu „Pagini românești” în Canada de unde ne scriu și Vasile Filip, Codruța Marin (Montreal), Dan Anghelescu, D. Damian (de la New York), atâția din Israel de unde Adrian Grauenfels ne trimite și revista Nautilus și din creațiile sale, ca și Dorel Schor și foarte mulți alții. Din Italia colaborează și români și tot Gruppo

Scriviamo condus de d-na Daniela Straccamore, din Germania bunul prieten Georg Barth, din Republica Moldova destui și buni (acad. Mihai Cimpoi, acad. Nicolae Dabija ș.a.) din Cernăuți – Dragoș Olaru, Vasile Tărășeanu și vechiul prieten din Geneva Ștefan Racovitză (scoate o bună publicație pentru emigranții români, Căminul românesc)... și lista poate continua. Uitați-vă la cei 414(la data editării prezentei,452) colaboratori din Meridianul Cultural Românesc.

Categorii și personalități

Ne-am întrebat dacă acei creatori de pretutindeni trebuie să fie de o anumită condiție intelectuală. Nu, Nu! Ei trebuie doar să aibă metafora în suflet, să o exprime cât mai sensibil cu putință, să facă steaua să zboare, inima să cânte; să ne ajute să fim oameni (nu roboți umani fabricați de societatea de consum).

Desigur, nu mulți au șansa unei vieți lungi, frumoase, cu atât de multe și variate reușite, și, și mai puțini care să-și pună amprenta asupra unui timp. Un Eminescu e (după cum lesne se vede) imposibil de egalat, dar e singurul care a determinat „curentul Eminescu”, ceilalți, oricât de mari, n-au prins epoca de consacrare ca promotori. Sadoveanu, marele și... creatorul romanului istoric (Frații Jderi) n-a determinat apariția fluviului așteptat, ba acum e scos și de prin manuale, unde trebuie făcut loc globaliștilor (cu valoare documentar –artistică infinit mai mică). Prin eforturi proprii, în secolul trecut, Tudor Pamfile a generat prin cei 276 de colaboratori la cea mai de seamă revistă de folclor românească, având abonați

plătitori în străinătate, ION CREANGĂ (1908-1921), o continuare a curentului romantic în folclor după el, prin Dumitru Furtună, revista Tudor Pamfile (5 ani... 1923-1928), P. Savin (Doina), Șt.St. Tuțescu (Ghilușul), și alți cercetători de teren, „desființați” de sociologul Dimitrie Gusti prin încercarea de cercetări interdisciplinare finanțate de stat cu prevalență folclorico – etnografică. Numai că amprenta vremurilor e mult prea puternică: școala lui Dimitrie Gusti n-a mai rodit după Război, Școala lui Mihai Pop (de după) contemporan cu Al. Amzulescu, Ov. Papadima, Ov. Bârlea, A. Fochi, Gh. Vrabie, Gh. Ursu, I. Vlăduțiu, Iordan Datcu, din perioada totalitară, a rămas prin multe opere absolut indispensabile Istoriei Folcloristicii (care beneficiază și de, unicul, valorosul... Dicționarul Etnologilor Români al lui Iordan Datcu), dar fără atributele unei școli ci doar un curent susținut. După 1989, și mai ales după intrarea României în Uniunea Europeană (se), urmează dezastrul, deși imediat după Revoluție s-au reeditat lucrări fundamentale ca Mitologia Românească a lui Pamfile sau cele ale lui Sim. Florea Marian. Ultimii ani, marchează seceta cea mai neagră în domeniu, generată de absența fondurilor guvernamentale. În 2018, poate vreun temerar să încerce să adune texte populare despre Centenar, care chiar dacă au existat creații ca tematică, ele n-au prea fost consemnate. În acest an de referință, zădărnicia muncii în domeniu este completată de o altă zădărnicie: înmulțirea publicațiilor și mai ales a creatorilor în regim online „creația neantului”. Creație de dragul creației, așa mi

se pare, deocamdată, ordonarea și punerea sub semnul unificator al valorii va mai dura, destul, probabil.

CATEGORIAL, cei mai mulți creatori sunt din domeniul învățământului și dintre ingineri (prin simplă deducție, după cum semnează, ce particule își adaugă, ce domenii abordează). Cel puțin, în România de după 1989 a fost o revărsare de creatori de toate genurile și speciile. Deceniul DUȘMĂNIEI a fost alimentat până în prezent nu din talent cât din prea plin sufletesc al celor aflați în puhoi distructiv. Nu putem spune că este rău dar nici nu pare a se ivi talente impunătoare, cam ca apreciatul poet Mircea Cărtărescu, sau jurnalistul dr. Mihai Miron. În domeniul jurnalisticii sunt, fără îndoială, cei mai mulți realizați și impuși, pentru că vremurile de tranziție au cerut afirmarea acestora, adesea tot din generația veche (aflată acum spre epuizare), un Lucian Pârvoiu, Cătălin Striblea, fiind prezențe tinere și cu totul notabile, dar puține.

Nominalizări dintr-un orizont provincial se pot face cu mare ușurință, dar nu-i putem ierarhiza corect nici după vârstă, nici după ocupația de bază, nici după loc de proveniență. Dar putem face o constatare absolut reală: cea mai putredă categorie de lucrători „cu limba” este cea a parlamentarilor. Mereu mai mincinoși, mai interesați ca oricând nu de avutul țării ci de profitul cât mai gras din acesta, neinteresați de producția spirituală decât dacă le este de folos (exemple... gărlă). La cât timp au, și câtă corupție... minte la ce le mai trebuie?

Introducere la cartea
„... 77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE
AMICALE”, Ed PIM Iași, 2018, 397 p.)

LUCRĂM LA: 101 VASLUIENI PENTRU 100 DE ANI!

De ce 101?

Ar fi o altă încercare, după ... 77... Noduri culturale, Dicționar selectiv, 2018, care să sintetizeze prezența în cultura națională și a lumii a unor contemporani dintre cei mai reprezentativi, activi, deci vii, în 2018. Lista alfabetică a acestora poate să nu sugereze îndeostul contribuții la cultura națională, de la țăran (Ticu Roșca), la academician... de fapt al academicienilor (inclusiv A.O.Ș.R.) frecvent prezenți în Agora: Ionel Miron, Constantin Toma, C.D. Zeletin, Avram D. Tudosie... Treptele dintre aceștia sunt ocupate de foarte impunătoare personalități vasluiene ca Th. Codreanu, D.V. Marin, Vicu Merlan, Laurențiu Chiriac, Mircea Ciubotaru, Nicolae Crețu, Toader Dima, Daniela Gîfu, Lucian Valeriu Lefter, Valeriu Lupu, Elena Monu, Pavel Toma (...), cu doctorate în științe, universitari sau „de la țară”, cu altă serie de doctori în științe ca Marilena Hobincu, Oltea Gramaticu, Petru Ioan, sau profesorii cercetători Costin Clit, Th. Pracsiu, Dan Ravaru, poeți recunoscuți ca Petruș Andrei, Gabriela Ana Balan, Simion Bogdănescu, Mihai Apostu, Daniela Oatu, prozatori de înaltă valoare ca Ion Gheorghe Pricop, Val Andreescu, jurnaliști de rang național ca Lucian Pârvoiu, Cătălin Striblea, alți ziariști ca Nicolae Cristian Lapa, primari cu eficiență culturală de la Rebricea (Valerică Radu),

Lipovăț (Valerian Hriscu), Berezeni (Toader Dima), șefi de instituții cu marcată prezență în viața spirituală ca Ion Brișcaru, Ionel Armeanu Ștefănică, ...meseriași, adevărați specialiști ca Ioan Cristian Modoranu (Vaslui), parlamentari, primari, pictori, monografiști și restul până la peste o sută. Dacă tot e CENTENAR, noi, la sută, ne oprim...!

Această rapidă trecere în revistă nu poate acoperi un conținut de sute de pagini. Subliniem aspecte esențiale pentru cântărirea contribuției concrete la culturalizarea și spiritualitatea locului:

1. MUNCITORII DE AICI, de la roate, adică din mijlocul unei populații despre care se ilustrează în presă numai elemente negative (violatori, bețivi, hoți, puturoșii de serviciu ai națiunii), drept care aici s-a răsturnat nu căruța ci multe camioane cu proști... Vorbim de contribuții și muncă de o viață, peste obligațiile vieții, ca surplus de energie și valoare exprimată public al celor doi mai mari („gemi” la Vaslui, Th. Codreanu, D.V. Marin), alți impunători și valoroși contributory la progresul locurilor: Simion Bogdănescu, L. Chiriac, Th. Pracsiu, Gabriela Ana Balan, Costin Clit, Valeriu Lupu, Vicu Merlan, Avram D. Tudosie ș.a.

MUNCIND AICI este meritul cu totul deosebit, esențial, relevant. Cuprindem în Dicționar numai pe cei care și-au legat destinul de județ, au muncit aici, și au contribuit mai presus de puterile dar nu și de talentul lor lor la progresul concetățenilor.

2. Ne mândrim și cu ce n-avem!? Pentru că, poate, un Emil Racoviță, biolog-speolog din Șorănești (Dănești-Vaslui) dus mult prea departe, inclusiv la Polul Sud, poate se mai întorcea pe aici, unde avea o moșie impunătoare,

poate, dintre zecile de personalități mereu pomenite ca valori județene unii se mai întorceau pe aici (ca și actorul Constantin Tănase, cu revista lui), dar cei mai mulți duși au fost, unii nici n-au mai recunoscut că s-au ivit pe lume aici (mdeh, nobili!).

Dintr-un snobism nejustificat... îi tot amintim pentru Vaslui, dar ei n-au avut și nici nu au vreo contribuție pe aici, nici măcar, ca proprietari de pământ, ori funcții locale. S-au afirmat în orașe mari sau în străinătate. Nu-i abuziv și nedrept să-i tot luăm ca reprezentanții noștri? Chiar dacă au completat valorile naționale și mondiale, tot acolo, departe au activat. Lista e lungă, totuși, e de mândria noastră că nasc și la Vaslui asemenea oameni!

DICTIONARUL NONVALORILOR?

Ar fi o încercare cu multe-multe discuții. Motivat de faptul că au ajuns în posturi importante fără vreun merit (adică politic) niște ființe care nu-și pot justifica prea bine salariul, că repede cad în descurajarea provocată de societatea în care trăiesc, faptul absolut real al nerecunoașterii valorii celui alt din incapacitate, invidie, ură, dedulcirea la viață nonintelectuală, teama și tăcerea neagră a momentului național (la 2018) toate țin de caracterul inovativ, dorința de afirmare, capacitatea acelor. Și apoi, ar fi mult prea multe nume de nonvalori – după aprecierea noastră, evident subiectivă, - deci ar putea fi o nedreptate a unui autor care lasă posterității un document bine făcut. Interpretabil sau nu dar real, existent. Clasarea pe vreun loc al unor plagiatori care reușesc să scoată cu sprijin politic unele cărți, s-ar putea dovedi nefericită dacă cei din viitor vor neglija, adopta, ori abandona acest mod de furt calificat; îi

nominalizăm,totuși Noi dăm seama de ale noastre câte scriem!!!

CARACUDA locală ar putea da comentarii savuroase. Dar, de ce să-i desființăm pe cei care încearcă și ei, câte ceva, având, totuși, un rol stimulatîv? Nu ne trebuie un munte de maculatură pentru vreo capodoperă? În intenția de a încuraja fenomenul putem să-i acceptăm cu indulgență, până la urmă, pentru comparație... De aici se nasc și contestatarii. Cel puțin vreun mărunțel se scarpină ca măgarul râios, cel puțin un scrântit la cap poate comenta necuviincios, cel puțin un înrăit fără vreo realizare împroască murdării. În presa provincială sunt ziariști de nimic și smângălitori bețivi care se cred cu mult mai deștepți decât în realitate: e și aici democrație, iar anonimitatea de pe internet e un rău necesar pentru creația neantului.

ALT DICȚIONAR „groso-modo” ar fi mult mai voluminos, până și ultimul prăpădit în scris, ar vrea să fie în el. Tocmai de aceea, bazați pe cei 61 de ani în jurnalism, pe cele 29 de cărți scrise, pe munca de profesor de limba română 4 decenii, pe recordurile mondiale și naționale în jurnalism și pe experiența conducerii unui grup de presă (unic...) noi am procedat cu răspundere la selecția valorilor vasluiene. Ne facem probleme că n-am făcut o selecție mai deasă, doar cu autori de talie națională. Dar acesta este potențialul nostru spiritual-artistic astăzi, în 2018. AICI și ACUM !?!

3. Toți cei incluși în acest Dicționar al valorilor vasluiene au contacte, cel puțin periodice, cu o masă de oameni, care să ia, reia, să conștientizeze prezența lor, aici, pe plaiuri vasluiano-moldoveano-românești, ca pe un eșantion național. În ce măsură prezența unui academician

este comparabilă cu a acelui lucrător în presă care FACE jurnalism cultural și „social-politic” e de analizat, pentru că cei de aici pot face concret ceva, orice, dar aici, pentru cei de aici, dintr-un județ mereu văduvit de valori (și) din cauza asta rămas sărac și înfeudat. E drept că în afară de agricultură nu prea sunt resurse pe aici, resursa umană de odinioară exportându-se susținut în vest.

4. Credem că oferim prezentului, spre analiză și meditație, dar și viitorului, o BAZĂ motivațională, de ambiționare în muncă tot pentru alții (ca și noi), ca modele pentru cei care tot mereu vin. Aceasta este fotografia valorică a momentului, a mediului în care ne învârtim, trăim, FACEM!

5. UN DICȚIONAR LA CENTENAR / deci o demonstrație că această generație și-a impus amprentă asupra vremurilor, atât de nefavorabile, de regulă, pentru că oamenii n-au fost apărați decât de munca lor, nu mai presus de talentul lor, chiar genialitate locală, de osârdia lor pentru acel ceva care să așeze pietre în calea uitării, a timpului nemilos, a formării noii culturi existențiale ca sferă nouă, cu prea puțină posibilitate de preluare a experienței din sfera veche, a Galaxiei Guttenberg.

6. NE ÎNSCRIEM, ASTFEL, PE HARTA CULTURALĂ A LUMII. Volumul „... 77... Noduri culturale și răspunsuri amicale” e, clar, un monument demonstrativ.

7. Ne înscriem, hotărât, cu valorile ACTUALE și ALE NOASTRE într-un segment din Coloana Infinitului Spiritual Românesc, și într-o COLOANĂ A IUBIRII DE ȚARĂ despre care e posibil să nu se mai audă, vreodată. Globalizarea este o realitate, clară, azi, ca și indoeuro-

penismul de de la începuturile civilizației; munca noastră ar putea fi, astfel, în zadar.

8. Dar... dacă, așa cum credem, va fi nevoie de modele ca istoria lumii și a românismului să se rescrie?

Iată de ce... 101 vasluieni pentru ISTORIE!

NOTE OBSERVATIVE

O scurtă analiză, nu de texte, ci, a listei:

A. 1. Nu este o listă a elitelor, pentru că urmărim dimensionarea în spațiu și timp, cu ce avem la îndemână pe bază de dovezi directe și concrete (opera) pentru o idee: stimularea celor de astăzi, bază de studiu pentru cei de mâine, dovada muncii „de națională” la începutul mileniului III.

2. Majoritatea celor incluși între 101... asudă asupra cuvântului românesc din talent – imbold – geniu, adesea câștigându-și existența altfel, cu obligații departe de conceptualitatea necesară. Chiar un ziarist nu operează cu limbajul academic, un dr. în alte științe decât filologie nu exprimă profesia, găsește metafora și frumosul în alte preocupări.

3. Un tablou reprezentativ trebuie să ofere imaginea concretă a realității spirituale, deci variație și spontaneitate, „firișoare de aur” fixate, înghețate (și) pentru interpretare ulterioară.

B. Noi ne gândim la ce ar reprezenta astăzi jurnalismul cultural din care ne extragem seva, știind că dintre cele 4 stiluri literare, cel mai accesibil este cel jurnalistic. Tare ne îndoim că există sau va exista vreo alergătură serioasă pentru celelalte stiluri, deci pentru

comunicare numai pentru inițiați, în condiții de nouă cultură existențială cu robotizare, hrană sintetică, dragoste schematizată(!), mari probleme sociale. Putem vorbi de pe acum de culturi paralele (laic – bisericească, urbană – orășenească, metaforică – ori computerizată, exactă, inteligență artificială). Dar în viitor? La sfârșitul romanului „Zăpada pe flori de cireș” vorbeam de bi-

sentimentul de dragoste, care, paradoxal, are confirmări în actualitatea lui 2018.

C. De la țăran la academician!

Dicționarul „101 ...” va fi un fel de mozaic nu în planuri multidimensionale ci cât se poate de reale, cu opiniile și valorile cele mai diverse, fără a putea fi, vreodată complete ci în funcție de accesul nostru la informație. Încercăm SĂ FACEM acum ceva util astăzi și în viitor!

Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 2 (14), 2018

CULTURĂ PARALELĂ ÎN ROMÂNIA(?)

Cultura de bază adică cea promovată prin limba română nu mai e câtuși de puțin, azi, bazată pe vechile bucoavne, pe literatura istorică (Alecsandri, Sadoveanu) pe metafora scânteietoare după model eminescian deși își menține cultul eminescian și caragialean.

Cultura națională presupune existența unor piloni puternici ai unui imens arc de triumf al existenței în timp: 1) creația populară și 2) cultura și arta cultă. Momentul spiritual de acum e insistent atacat de elementele noii culturi existențiale, așa de puternice încât îi afectează stabilitatea și permanența de la o zi la alta.

IDEOLOGIA Ortodoxă este destul de permisivă și prin urmare suportabilă. Disciplina este însă cumplită. Tot cinul preoțesc trebuie să respecte canoanele (bisericești) și să se roage pentru sănătatea și existența „stăpânilor” lor începând de la episcop în sus. Ca să cârtească vreun preot împotriva superiorilor? Nu se află! Comunicarea se face respectând normele academice.

Vorbind despre structura acestui sistem paralel, el este foarte eficient, foarte unitar și foarte necesar! Perfecționarea sa ar fi mereu de actualitate și are în cel mai înalt grad atuul vechimii. Se considera cândva că existența unui popor însemna unitatea de limbă și tradiții, proprietatea teritoriului și se neglija faptul că fără BISERICĂ nu era posibilă romanitatea noastră. Acum însă, cu globalizarea și biserica își mai schimbă dogmele și chiar modul de existență.

ADERENȚA POPULAȚIEI la modul de manifestare și propovăduirea ortodoxiei este remarcabilă, dar în mare scădere.

Până și preoții, adică slujitorii necondiționați sunt ademeniți de „ochiul dracului” care face legea în capitalismul din ce în ce mai bazat pe câștigul material și cu totul ocazional pe cel spiritual (și numai dacă aduce profit!). Dacă celelalte orânduirii sociale n-au ucis credința în Dumnezeu, nici biserica, acum un dușman din ce în ce mai periculos (e)... capitalismul.

Cultura paralelă impune o limbă paralelă. Actualmente ambele sunt în destule modificări, fiecare căutându-și „luntrea” să reziste în fața englezismelor tehnice (în primul rând), a transformării ne-simțite, dar înrobitoare! Cine poate rămâne în actualitate fără să știe ceva din ”limba universală” a computerului?

O „ambarcațiune” cu trecut, prezent și mai puțin clar viitor, limba română își ia în sprijin limba vechilor ceasloave dar și arsenalul muzicii populare care nici el nu se simte prea bine.

Conștienți sau nu cântăreții, interpreții sunt ca aripi unduitoare în sprijinul limbii, literaturii, poeziei, exprimărilor „etnografice”.

Costumul popular are și el un rol mic în păstrarea identității naționale: salutară sărbătoarea iiei românești din zilele trecute, de Sânziene. (iie, nu ie)

Dar nici cântecul popular, nici portul, nici arheologia din partea ei spectaculoasă, comercială și cu atât mai mult în întregimea ei cultura scrisă (cu scriitori contemporani de mare valoare) nu pot rămâne în același pas cu modificările din limbă care hotărăsc perimarea limbii naționale și inclusiv a culturii tradițional-istorice.

Bătălia pentru limba română se află astăzi la răscruce sub ciocanele necruțătoare ale globalizării ca latură a istoriei lumii!

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 25 (1804) de joi 29 iunie 2017

P.S. IGNATIE, RĂSPUNDE

Reporter: Stimați prieteni mă aflu la Episcopia Huși, și stau de vorbă cu Preasfințitul Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor. Bine v-am găsit.

P. S. Ignatie: Doamne ajută.

R: Vă mulțumesc pentru întrevedere și vreau să le spun tuturor celor ce ne ascultă, citesc și văd că ați făcut exact ce trebuia să faceți pentru autoritatea bisericii, a episcopiei Hușilor. Felicitări pentru cât ați reușit până acum. Eu m-am uitat pe CV-ul dumneavoastră și am rămas mulțumit de ce am văzut acolo. Bine ați venit și în mediul cultural de la Huși, la Episcopie, unde sper să jucați în continuare un rol important datorită capacității și calităților dumneavoastră. Ne-ați impresionat pe toți cu acest mod smerit în care vă prezentați pe oriunde sunteți invitat. După părerea dumneavoastră, populația aceasta, a județului Vaslui, poate rămâne în această dreaptă credință, Ortodoxă, în urma atâtor influențe externe și interne?

P.S. Ignatie: Să știți că nu caut ca prin ceea ce fac aici să mă lustruiesc pe mine. Tot ceea ce facem, facem în primul rând pentru Dumnezeu și desigur pentru oameni. Legat de întrebarea dumneavoastră; eu am descoperit aici, în zona Vasluiului, niște oameni care au o manieră foarte genuină în a-și trăi credința. Prin urmare, nu cred că pot să fie afectați de aceste vifornite ideologice care se năpustesc asupra țării noastre și trag nădejde vie că oamenii vor rămâne în continuare în această cumințenie și puritate în a-și trăi actul credinței.

R: Să spunem că cei de o anumită vârstă, cei de vârsta a treia, vor rămâne așa pentru că așa sau născut. Tineretul pleacă și vine cu idei noi, cum îl putem atrage spre ortodoxism Preasfințite Părinte?

P.S. Ignatie: M-aș disocia un pic de viziunea dumneavoastră. Nu cred că oamenii, chiar dacă sunt de vârsta a treia, să spunem, ar rămâne neclintiți din valorile credinței, valorile Evangheliei numai în virtutea unei inerții, că așa s-au născut și că așa au moștenit o tradiție, o perpetuează sau că merg mai departe. Nu prea îmi vine să cred. E o abordare un pic mai simplistă din punctul meu de vedere. Oamenii aceștia chiar cred în Evanghelie la modul foarte sincer, într-o manieră necomplicată, nesofisticată cum o facem noi cei care poate mai avem tendința de a diseca tot ceea ce ține de credință, sau modul nostru de a ne raporta la tot ceea ce presupune a fi un om credincios. Prin urmare există această trăsătură definitorie a celor care se raportează cât se poate de sincer la credință, o trăiesc într-un mod simplu. Simplitatea este un mare dar de la Dumnezeu. Legat de tineri, sigur că nouă ne revine această sarcină ca mesajul Evangheliei să fie foarte proaspăt, să fie racordat la căutările pe care le au tinerii de astăzi. Aceasta nu este o sarcină foarte simplă. Dar cred cu ajutorul lui Dumnezeu, cu puțină determinare, cu puțină perseverență că se pot face lucruri foarte frumoase și cu tinerii.

R: Care este punctul dumneavoastră de vedere legat de aceste culte de pe cuprinsul județului Vaslui?

P.S. Ignatie: Eu am o altă viziune în ceea ce privește celelalte culte religioase, în sensul că raportarea trebuie să fie una de sinceritate, de deschidere și de colaborare în punctele în care se poate colabora. Eu însă aș fi mai mult atent, și consider că este esențial în primul rând, să ne cunoaștem noi foarte bine credința, ca prin această cunoaștere a credinței, prin trăirea ei, să o constituim ca o mărturie frumoasă în fața celorlalte culte religioase. Eu nu merg pe linia unei abordări contradictorii, ci să discutăm.

R: Să înțeleg că dumneavoastră considerați că nu există prozelitism în județul Vaslui din punctul acesta de vedere?

P.S. Ignatie: Nu cred că există pentru că nu sunt foarte multe culte. Majoritatea locuitorilor din județul Vaslui sunt ortodocși. Acum sigur, nu am eu perspectivă de ansamblu să îmi dau seama dacă se poate vorbi de prozelitism sau nu. Cert este că nu aceste lucruri mă interesează în mod deosebit, ci capacitatea noastră ca prin tot ceea ce facem să constituim o mărturie frumoasă a credinței pe care Dumnezeu ne-a lăsat-o moștenire de la părinții noștri. Pe acest lucru m-aș axa, eu să îmi trăiesc credința frumos iar trăirea mea să constituie o mărturie extraordinară în fața celui alt care împărtășește un alt crez, împărtășește un alt set de valori, dacă putem spune în felul acesta.

R: Preluând un pic din ceea ce ați spus dumneavoastră, Dumnezeu ne-a lăsat cu limba și obiceiurile noastre. Și totuși, la data aceasta, înregistrăm atacuri pernicioase și îndelungate la ființa limbii române. Eu m-am exprimat în mai multe rânduri și în articole scrise, și în cărți, despre acest atac la adresa limbii, la ființa ei, și am spus că religia, biserica ortodoxă în special, este o apărătoare a limbii române în special a părții mai vechi a acesteia care se supune însă atâtor influențe tehnice, prin calculator, prin video ș.a.m.d.. Există o anumită părere a episcopiei?

P.S. Ignatie: Noi, slujitorii bisericii, avem ca instrument de lucru cuvântul, limba română față de care ar trebui să avem o grijă extraordinară. Cel mai bun respect față de limba română este să o vorbim corect și să nu o sărăcim prin renunțarea la anumite cuvinte, la anumite construcții gramaticale care sunt de o frumusețe extraordinară. Eu cred că dacă tinerii noștri ar citi puțin din beletristica românească, din clasici, nu cred că ar avea foarte mari probleme în a înțelege și limbajul bisericesc care nu este învechit, nu este vechi. Sigur că limba are evoluția ei și o știm foarte bine. Și eu îmi dau seama de acest lucru chiar dacă sunt mai tânăr, însă nu aș putea vorbi de o limbă învechită pe

care o folosim în biserică ci mai mult poetică. Aș vorbi de o limbă parfumată, de savoarea ei... sunt multe cuvinte care nu mai sunt în uzul curent al comunicării de zi cu zi, însă este un lucru extraordinar pentru că limba din biserică nu este o limbă murdărită prin vulgarități. Are o curățenie a ei pentru că este folosită numai într-un spațiu sacru iar pentru mine este un foarte mare avantaj.

R: Cum vedeți bătaia cu calculatorul care introduce o sumedenie de cuvinte din alte limbi, mai ales limba engleză?

P.S. Ignatie: Pentru mine nu este o problemă. Nu consider că limbajul calculatorului, al tehnicii, este un atentat la limba română. Atentatorii la limba română sunt toți cei care nu o vorbesc corect, nu mai citesc, nu se mai îngrijesc de ea. Pentru mine nu constituie tehnologia o problemă în ceea ce privește limba română.

R: Cum ați perceput, de când ați venit înapoi, cultura vasluiană?

P.S. Ignatie: Am descoperit oameni minunați în toată zona Vasluiului. Am participat în toată perioada aceasta de când am fost întronizat la Episcopia Huși la mai multe simpozioane, la mai multe întruniri cu caracter cultural, și, să fiu foarte sincer, am descoperit oameni dedicați cărții, oameni

extraordinari, ceea ce, sincer să vă spun, nu este o surpriză pentru mine. În orice județ, în orice parte a țării noastre sunt oameni care iubesc cartea, oameni care sunt dedicați cercetării. Mie nu mi-a rămas decât să îi întâlnesc pe acești oameni, să mi-i scoată Dumnezeu în cale, să putem să împărtășim fiecare din experiențele noastre, din ceea ce am asimilat, am acumulat fiecare, în branșa în care ne-am pregătit.

R: Vă considerați sprijinit de presă?

P.S. Ignatie: Este o întrebare destul de delicată. Pot spune că da. În general presa, cel puțin de când am venit, reflectă cât se poate de fidel, cât se poate corect, viața spirituală a Eparhiei. Da, aș putea spune că sunt sprijinit de presă, cu toate că nu prea îmi place termenul sprijinit de presă pentru că implică și alte chestiuni. Ceea ce aș putea spune cu certitudine este că percepția mea este că presa reflectă viața spirituală și este interesată de viața spirituală a Episcopiei Hușilor.

R: Respectuos vă rog să îmi răspundeți la o întrebare care ține de orgoliul meu. Ați perceput existența Meridianului și a grupului de presă într-un fel?

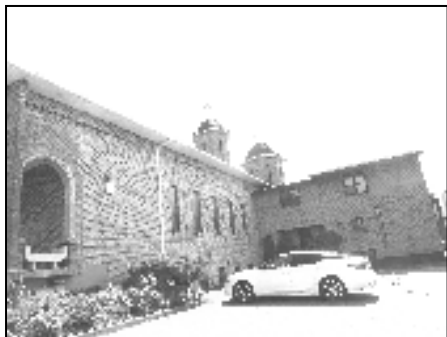
P.S. Ignatie: Contactele mele cu acest ziar au fost destul de sporadice, să fiu foarte sincer. Am pus mâna pe acest ziar pe unde mai mergeam, sigur și din întâlnirile cu dumneavoastră, și cred că este un lucru minunat că promovați frumosul. Acest lucru pentru mine contează foarte mult și cred că acest lucru ar trebui să fie una dintre dominantele presei iar dumneavoastră vă aliniați foarte bine în ceea ce privește frumosul și binele.

R: Veți sprijini Dicționarul „101 Vasluieni pentru 100 de ani”?

P.S. Ignatie: Da. Vă voi trimite materialele solicitate, cu asta pot să vă sprijin. Să vă ajute Dumnezeu să fie un volum frumos pentru că văd că puneți mult patos în realizarea lui.

**Interviu publicat în Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 24 (1854) de joi 21 iunie 2018**

BISERICA ORTODOXĂ „BUNA VESTIRE” DIN MONTREAL, UN SECOL!

Martor ocular în Montrealul zilelor noastre (august, 2018): pentru aproape 55000 de români din Montreal sunt 14 parohii cu 13 preoți (în august a decedat un preot) care oferă momente de românism unui număr nedefinit de practicanți ai acestei religii.

Printre cei care tot speră că „viitorul sună bine” se află și sf. sa, părintele Ioan Ceașu, nașul lui Sergius Lucian Marin, de 10 ani în Canada, care a avut amabilitatea să ne acorde un interviu. Despre ce am discutat cu părintele, într-un număr viitor.

Acum, în anul Centenarului, consemnăm că peste câteva săptămâni, Biserica Buna Vestire din Montreal împlinește 100 de ani, și, pare a fi cel mai vechi locaș de cult ortodox, din Canada, care se constituie ca o dovadă peremptorie pentru existența unei diaspore a aceluși timp în această parte a lumii, și, o mărturie clară a prezenței românilor pe acest tărâm al făgăduinței, visat și vânat de multe generații. După cum arată și înfățișarea exterioară, evident și ordinea interioară, monumentul acesta se integrează grijii permanente a românilor de pretutindeni pentru religia lor.,,E un monument orientativ pentru noi, toți cei de aici” zice ing. Sergius Lucian Marin, un cunoscut sprijinitor al bisericii preotului Ioan Ceașu.

Construcția s-a încheiat cu puține zile înainte de 1 decembrie 1918 (octombrie), și nu știm dacă avea vreo legătură cu ce se întâmplase la Chișinău pe 27 martie 1918 (când Sfatul

Țării votase Unirea cu România), ce se întâmplase la Cernăuți, sau ce se pregătea la Alba Iulia când circa 100000 de oameni vor să se unească pe veci cu țara mamă, la 1 decembrie 1918. Dar nici nu poate fi o pură coincidență, așa că putem integra această participare românească de la așa o mare depărtare (peste 7000 de km) într-un avânt social=patriotic de anvergură mondială cu elementele particulare românești. Este mai mult decât un ecou al timpului într-o zonă îndepărtată clar ca o exprimare național-patriotică peste hotare. Era o materializare a unor inițiative de prin 1913, aprobate de autorități pe 19 febr.1914, probabil, un alt efect al Congresului Eucharistic, din 1910. Constructorii ei au fost martorii celei mai mari explozii din lume, de la Halifax (joi,6 decembrie 1917), înainte de cea atomică de la Hiroshima, au fost martorii punerii sub controlul guvernului a germanilor și ucrainenilor, fără ca românii să fie afectați, și, în același timp martorii construirii tunelului de la MontRoyal dintre 1914 – 1918.

Desigur, pentru o asemenea construcție impunătoare erau destui ortodocși emigranți care să contribuie cu fondurile necesare, statul neavând nici o contribuție, nici atunci, nici acum, la asemenea elemente de cult. Biserica a fost vizitată de Regina Maria în 1926 și de autorul articolului de față, în 2018, care constată o mobilizare înspre aceeași reunire a celor de aceeași limbă, credință, aspirație, evident fără nici o conotație a unificării româno-canadiene ci exprimare a speranțelor împlinirii spirituale spre care se nădăduiește și astăzi, exprimată și de Alex Cetățeanu, cunoscut promotor al culturii în limba română (conducătorul Destinelor

literare) și, când, episcopul Canadei și Americii de Nord, P.S. Cassian crede că „viitorul sună bine”.

Aflu că pentru luna octombrie 2018 se pregătesc manifestări cultural-spirituale, adunări aniversative și editarea unei lucrări, care le este oferită enoriașilor cu prețuri între 25 – 50 dolari canadieni. Știind de la fața locului entuziasmul cu care românii din Canada se apleacă asupra tradițiilor vechi, pertinența prețuirii ortodoxiei, dorința de păstrare, încă cel puțin un timp a limbii strămoșești, este de așteptat o împlinire a acestor eforturi. Ar fi alt efort de comunicare în limba română într-o țară a trilingvismului autohton adică franceza ca limbă de comunicare în Quebec, engleza în Toronto și o bună parte a acestei țări imense, și a limbii române ca mod de comunicare în familiile românești emigrate. Ca și în Europa, ca și în România, BISERICA reprezintă un factor esențial de păstrare a limbii naționale chiar dacă nu mai putem preciza care sunt granițele ei actuale. Folclorul românesc sub toate formele sale aflătoare în străinătate, ca și elementele spirituale „exportate” sunt din ce în ce mai firave.

Biserica românească din Montreal, chiar cu organizarea ei oarecum „ambiguă”, de astăzi, reprezintă dovada cea mai statornică, cea mai vie, cea mai dătătoare de speranțe că, cel puțin un timp, măcar în familii se va perpetua ca element de civilizație și expresivitate limba românilor de la 1918, cam aceeași și în 2018.

În anul Centenarului, diaspora din Montreal nu lipsește, astfel, de la Sărbătoarea Națională a întregului popor român, de la 1 decembrie 2018.

Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 3 (15), 2018, p. 118, 119.

ȘCOALĂ ROMÂNEASCĂ ÎN MONTREAL

Din călătoria noastră în Montreal-Canada, dintre 20 iulie – 10 august 2018, ne-am ales cu 11 interviuri cu emigranți români în acest mare oraș al lumii, filmarea unei nunți, numeroase fotografii și... pulsul comunității românești. Am descoperit și o familie de vasluieni, din care d-na Otilia Tunaru fiind cea care se zbate să organizeze și să pună pe roate o școală de limba română, în acel ocean de indiferență și opreliști (în special economice). Într-o fructuoasă discuție cu D-sa am aflat cât de greu este să realizeze fie și aceste clase de sâmbăta, după cursurile din cel mai prestigios liceu, Brebeuf din Montreal.

Menționez că aproape pe lângă fiecare biserică, cele 13, din oraș, sunt întâlniri duminicale după slujbele bisericești-ortodoxe, cu socializare, petreceri-chiar, programe artistice, promovarea iiei tradiționale, elemente distractive și muzică din România. Nu pot zice „națională” pentru că mai toți cred că țara lor e Canada, iar promovarea limbii române în familie ține de dorul de patria părăsită. Dovadă că urmăresc atent ce se întâmplă pe aici sunt discuțiile extrem de aprinse despre politicienii români (ar fi bine să știe PSD cât le pot spune ei despre ciuma roșie), despre lipsa orânduielilor, despre perspectiva economică de aici și de acolo, despre motivele pentru care nu s-ar mai întoarce niciodată. Rareori lasă vreun fir de legătură... „de ce nu?” M-a surprins violența lor de limbaj. În acest mare oraș al lumii (cum spuneam), centru de activitate pentru aproximativ 55.000 de emigranți de la noi nu există Bibliotecă sau Librărie pentru ai noștri, până și restaurantele românești se ascund sub denumiri

diferite (dar nu românești), nu cunoaștem vreo organizație reprezentativă, dar există o Societate a Scriitorilor, afiliată la Uniunea Scriitorilor din România condusă de un excepțional manager, Alex Cetățeanu; sunt un număr de scriitori dintre care noi publicăm curent pe simpaticul „total”, poetul George Filip (la data când scriem aceste rânduri își adapă inspirația în TUZLA – jud. Constanța – lui de origine); dar până la urmă fiecare se descurcă cum poate să-și vândă opera. De aceea sunt și extrem de puțini, de numărat pe degete. Institut cultural român nu există pentru ei...

Revin la Otilia Tunaru, directoare la școala „Junimea

Otilia TUNARU

română” care nu se plânge decât de sclavagismul modern din această țară a belșugului material, unde spiritul e condamnat la pieire. Statul asigură condiții de excepție pentru hrană, locuit, sănătate dar școlile sale asigură doar forță de muncă pentru meserii principale, admițând imigranți de pretutindeni pentru muncile fizice. Prin urmare, aproape tot ce înseamnă valoare spirituală se tocește sau dispare trebuind să

asigure servicii și munci fizice cu mare consum energetic. Așa se explică de ce un preot oltean la una dintre cele 14 biserici, trebuie să frece scările blocurilor pentru a face rost de sumele necesare funcționării acestora; tot așa, un profesor de matematică se poate împlini material dacă face și ore de meditație, deși predă la o universitate, un artist și interpret ca Mircea Gheorghiescu se pricepe la multe meserii ca să-și facă o casă după voia lui, Valentin, de la Buhuși-Bacău de loc are un restaurant „grecesc” (dar și nevasta bolnavă), ca afacere împlinită, ș.a.m.d. Îmi zice frumoasa doamnă, de loc din Vaslui (fam. Viorel Pilă), de generozitate, sacrificii personale, că urmărește ideea activării românilor creativi și promovarea limbii române, și, o cred, așa cum o veți crede și dvs. dacă vedeți interviul. Îi mai cred dorul de țara din care a plecat, dar nu pot înțelege de ce renunță încet, încet la româneasca inițială în favoarea limbilor oficiale, de ce renunță la tradițiile moldovene în care a crescut. Totuși n-am hărțuit-o prea mult cu întrebări grele, tocmai pentru strădania sa de a înființa această Școală în limba română. Meritoriu, nu?

- Câți elevi aveți în Școala românească?
- **Circa 300, cifră variabilă (și explică de ce).**
- Între ce vârste?

– De la preșcolari și până la absolvirea liceului, între 4 și 17 ani. Avem profesori pentru toate disciplinele, inclusiv pentru franceză. Pentru română plătim între 4 și 7 profesori cu pregătire deosebită. Sunt bine plătiți, de aceea sunt și interesați să realizeze ore de înaltă calitate.

Mă despart după 40 de minute de Doamna Tunaru. Sper să mai am vești de la Montreal, cât de curând. Mai spun că am văzut și oameni fericiți, aici, nu neapărat săraci cu duhul ci dintre cei care au renunțat la aspirații creative, dezamăgiți de sistemul și realitățile din Canada, unde au de toate, inclusiv acest sclavagism modern de care vorbea Otilia Tunaru.

UN NOU „FESTIVAL AL UMORULUI”, CA INSTITUȚIE... SERIOASĂ! PRECIZĂRI NECESARE

De 61 de ani sunt în presa românească, având la activ rele și foarte multe bune. Venit în Vaslui pe 1 martie 1970, din învățământ, după ce câteva luni am fost inspector la Vrancea, am fost martor ocular la tot ce s-a construit, tot ce s-a realizat în domeniile social – cultural – politic – urbanistic și mai ales în învățământ, unde n-am fost nicicum glugă de coceni, dar, din cauza pregătirii, nesupunerii și independenței mele de spirit având mai mereu conflicte cu conducerile puse de PCR. Am avut norocul, ca, în calitate de inspector la Comitetul Județean de Cultură și Artă al județului Vaslui, să „botez” Festivalul Umorului cu numele lui Constantin Tănase, primul secretar se numea Gheorghe Tănase (și i-a plăcut), și ca inspector să aduc la Vaslui ce s-a putut dintre personalitățile marcante ale culturii române, în special familia Tănase: soția (Virginia), fiul (Alexandru), (str. Spiru Haret, nr.10) apoi pe celălalt fiu. Din fotografia momentului, în afară de ei, în fața cinematografului „TRAIAN” se văd Bițu Fălticineanu, Nicolae Stroe, S.Naumescu, artiști, textieri, interpreți. Nu venea nimeni în comuna Vaslui, și președintele Bălăușă exploata că sunt doctorand în științe și m-a alergat ca pe robii domnești; nu întâmplător secretarul literar Ioan Massoff (monograf și critic de teatru) la care am ajuns în fapt de seară, zicea în presă că „parcă am venit de la manevre”. Eram dirigințe de șantier alături de Sandu Vătafu când se construia Casa de cultură, am intrat în burta calului lui Ștefan cel Mare de la

Băcăoani (la U.A.P., să nu fie crăpat bronzul), și tot așa când i-am prezentat lui Ceaușescu macheta lui Ștefan din centru, la Casa Scânteii din București, cu sculptorul tremurând lângă mine.

Am înregistrat pe bandă de magnetofon primele 3 ediții ale acestui festival, benzi care nu le-au trebuit recekților organizatori...

Am încurajat și ca om de învățământ și mai ales ca om de presă fiecare ediție a acestuia, după înființarea primei televiziuni private din Țara Românească (din 5 decembrie, 1990, Licența 001/TV). Casetele de la TVV, cele de la Unison Radio, articolele din cei 22 de ani ai ziarului **Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău** sunt mărturii despre susținerea acestui monument cultural valoros care se menține la nivel național, iar pe vremea lui Valentin Silvestru avea degajare globală. Teatrologul Valentin Silvestru, pe care și vasluienii lui de baștină se fac a-l uita a intrat în arenă=organizare=coordonare începând de la ediția a II-a, după

ce m-a primit la Radio (avea „Unda veselă”) și apoi acasă pe str. Mărășești, nr.7, din București (întâi i-am suportat ironiile, apoi laudele). Era un om deosebit (am multe autografe de la el) și am scris cu plăcere despre ceea ce a realizat pentru Vaslui, i-am consacrat numere întregi.

De la prima ediție, 3 – 5 iulie, 1970, mai suntem doi martori: George Stoian, atunci, ca prezentator și angajat la Centrul de îndrumare a Creației Populare, subordonată C.J.C.A., unde eram inspector. Și pe atunci ei erau cu programele, spectacolele din teritoriu, omagiile și scrisorile pentru epoca de aur.

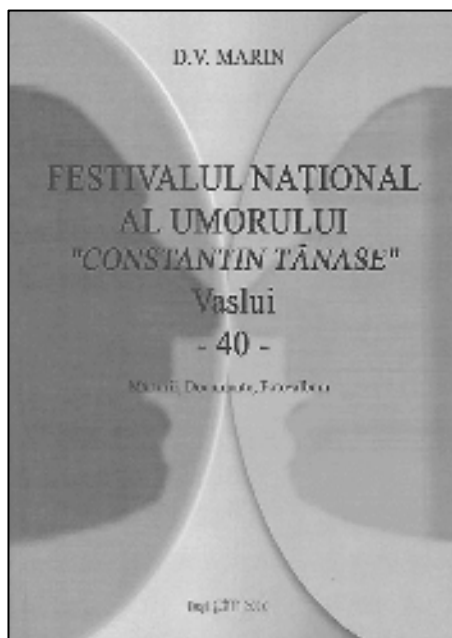
De la mai multe ediții am trofee, afișe, mărturii, o parte înfățișate în cartea **„Festivalul Național al Umorului Constantin Tănase”**, istorie culturală, Iași, 2010, 218 pag. pe care, poate o voi îmbogăți în viitor. Este singurul document istorico – literar consacrat acestei instituții culturale, în tiraj mare, cu fonduri personale (deși au mai încercat, pe banii statului, tot felul de fotografii, și alții). În istoria culturală a Vasluiului acest volum nu se poate omite sau neglija.

Ediția a XXV-a care începe pe 29 septembrie 2018, nu prea mai este un festival-concurs, ca atunci, ci un festival al teatrelor din România cu unele prezențe din străinătate. Eforturile din ultimii ani pentru menținerea lui sunt absolut notabile și de remarcat, dar vor lipsi pentru totdeauna brigăzile artistice de agitație și mai ales zecile de interpreți de umor care se adunau aici, din toată țara. Educația de atunci DE PE SCENĂ se face acum cu televizorul, telefonul mobil și calculatorul, pentru că ne aflăm în altă perioadă istorică și în formarea noii culturi existențiale. Mondializarea de care, parcă nu ne dăm seama (unii...) trece prin trilingvism spre o limbă unică de comunicare (după amestecul limbilor, cu o învingătoare). Așa că nici vorbă de umor curat românesc (pe bază de folclorul în mare declin), nici

vorbă de tradiții locale, probabil, nici vorbă de TALENTE de pe aici, care să se afirme ca un Alexandru Arșinel (la unele ediții „au câștigat” copii de 9 ani, care au ajuns vajnici șoferi). Dar, subliniez, eforturile lui L. Onciu să organizeze și ale lui D. Buzatu să finanțeze, sunt de laudat. Fac și ei ce pot, bine că mai fac!!!

Mai văd și cei de la Vaslui un spectacol teatral ca lumea, pe o scenă sezonieră, chiar dacă e a Casei de cultură ridicată sub ochii mei, în 1972, ca și blocurile de peste stradă, ca și Muzeul + Biblioteca pentru care ne-a certat strașnic N. Ceaușescu în sala actualului Inspectorat de poliție, atunci județeană de partid, pentru că se proiectase să fie acolo un magazin alimentar!!!

Dar, despre Festival, Vasluiul cultural, orașul de azi sub 50.000 de locuitori, cu restul basarabeni în Europa, despre oamenii acestui timp... în curând.

II

ETNOGRAFIE, ISTORIE

**DATINE-OBICEIURI
DE SĂRBĂTORILE DE IARNĂ.
CONTAMINĂRI, DEGRADĂRI, PREZENȚE/
ESEU SINTETIC, DECEMBRIE 2017**

PRECIZARE: Rolul actual al obiceiurilor de la Sărbători este acela de spectacol, golit de orice fel de semnificație cultico-magică sau religioasă, indiferent dacă acesta este la fereastra gospodarului sau pe scena publică. Consistența scenică din ce în ce mai scăzută este vizibilă de la mare distanță, indiferent dacă

**Mascați din Vaslui cu măști de gumilastic,
netradiționale, 17.XII.2017, Vaslui**

regizorul sau interpretul de ocazie afirmă ritos că „așa l-a apucat de la mama, bunica” sau alți strămoși, că partea etnografică (costum, dans, mască, muzică) ar fi de mare vechime și, mai ales e autentică, adică așa-i pe la ei. Se produce, astăzi, o eroare colectivă voită, în scopul de a trezi interes ori de a-și vinde profitabil inițiativa de a colinda. În copilărie, umblam cu plugușorul împreună cu cei doi frați, Gică și Victor care hăiau, băteau în dobă, scuturau cârcee sau clopoței, tălângi, sunau din corn, în scop clar de a crea sincretism folcloric, adică spectacol cu semnificații, chiar dacă eram numai 3. Am învățat repede că aveam un câștig substanțial mai mare (după An Nou ne cumpăram câte un costum) dacă improvizam chiar la fereastra celui colindat sau urat un text adaptat pentru el, așa că aveam grijă să mă gândesc la text și subtext, chiar la modalitate de comunicare, imediat ce eram primiți de gazdă. Tatăl nostru, Vasile Marin era un gospodar de frunte, dar avea și o mare mândrie să aibă asemenea (unici) urători; ne desfășuram artistic doar până către miezul nopții, ca să nu ne ia banii, traista cu colaci, nuci, alte daruri, vreun goblizan pus la pândă. Până la ultima clasă de liceu (1959) am umblat cu toate datinele-obiceiuri, chiar în forma autentică, pentru că ne învăța bunica, vreo bătrână-bătrâna căreia îi duceam apă sau un braț de lemn, care nu ne lăsa până nu știam bine rolurile de colindători, mascați sau urători. Uneori, ne asculta și mama, tata nu prea, frații mai mari niciodată, pentru că ei aveau grijă de ale lor și nu de noi. Erau și presiuni ideologice, dar invizibile în satul destul de izolat, Giurgioana jud. Bacău: a nu se uita că, era atunci prigoana comunistă, maximă.

Prin asta, spun că am fost purtător de folclor, fapt care m-a ajutat enorm când m-am apucat serios de studiul acestuia; și chiar puteam vedea nu numai stratul creativ metaforic (text literar de analizat) ci substratul mitologic, urme arhaice străvechi (spre

**Capra supraînălțată din Ivănești,
Vaslui, 17.XII.2017, în spectacol**

exemplu, interpretul caprei nu era primit în biserică 40 de zile, preotul nu primea niciodată în curtea bisericii, drept-credincioșii își făceau cruce când îl vedeau pe antihristul-capra deși îl acceptau la fereastră). Pentru acea vreme nu prea erau primite texte noi (cu sloganuri prosovietice sau ode proletare, obligatoriu plugușoare vechi dar foarte variate, inclusiv satirice, măști de la an la an, clopoței, tălânci, brebenei, paie în opinci, costume populare, cojoace, căciuli, hadarag cu cap sculptat, corn, fluier); poate de aceea

prindeau mult textele noi-create, în spirit tradițional, ale noastre, de sub fereastră.

O delimitare: de Ajunul Crăciunului se (mai) umbla cu colindul laic sau religios, în partea de sud-vest a țării, pițărâii care au textul simplu, „ne dați ori nu ne dați”, în zilele Crăciunului umbla Steaua a cărei text cântat e asemănător, sau chiar același cu Trei crai de la Răsărit, Dubășii, și cu colinde în zeci de variante, mai ales în Ardeal. De ANUL NOU se manifestau plenar Jocurile dramatice cu măști, Teatrul folclorizat (Haiducii, Jienii etc.) și mai ales plugușorul, în sute de variante.

Prof.dr. Vasile Adascăliței, cercetator la Iasi, un mare folclorist, tipărea începând cu 1971, volume reprezentative pentru județele Moldovei, în urma studierii pieselor folclorice culese, la unele participând și eu (am văzut la Vlădeni-Iași, la Șipote, la Plugari, calul țigănesc astăzi dispărut, ca și unele execuții de căiuți, ursi, cerb, capra purtată, nemaiaflatoare acum; plugușorul cântat de la Țepu-Tecuci a dispărut definitiv. Folclorul literar legat de sărbători este în cea mai mare suferință, spre dispariție astăzi. Mai am în arhiva proprie circa 3.500 de texte culese personal, vechi de o jumătate de secol, din care doar o singura concluzie pot trage: nu mai există așa ceva astăzi și nu mai interesează pe nimeni, mitologia românească nefiind în vreun fel în atenție. Eu mă duc, mă prăpădesc/Ca un cântec bătrânesc. Îi cânta poetului Vasile Alecsandri, la conacul său din Mircești, când avea oaspete pe cunoscutul compozitor maghiar Franz Liszt, robul țigan gurist, vestitul Barbu Lăutarul (înainte de 1890).

Am deosebit încă de la începutul studierii mai aprofundate a etnografiei și folclorului românesc că de Sărbătorile de iarnă, ÎN MOLDOVA și foarte puțin sau deloc în alte provincii, reprezentative sunt Jocurile dramatice cu măști și Teatrul folcloric propriu-zis, precum și unele colinde cu elemente particulare (între cele două Războaie Mondiale, s-au tipărit peste 200 de titluri de cărți cu colinde, doar câteva laice, fapt analizat în altă parte). JOCURILE DRAMATICE CU MĂȘTI au reprezentări antropomorfe (măști sau fața liberă, vopsită sau nu, urători, An Nou, paiate, moșnegi, roșiori, chirieci = țigani, turcul, dracul, jidanul), combinații ca în vasâlca din Văleni de Munte, modorani, jidani, bulgari, doctori), măști zoomorfe (capra, ursul, cerbul, boul și lupul dispărut astăzi, ornitologice (sitarul, barza, cocostârcul), uneori reprezentări greu de acceptat ca folclorice. Am convenit într-un studiu că ar fi cam 101 reprezentări pe întreg teritoriul românesc. Acestea cuprind și TEATRUL FOLCLORIC

PROPRIU-ZIS, provenit din cele 3 piese de teatru cult reprezentate de Matei Millo cu vestita sa Căruță cu paiate, texte de Ioan Anestin, folclorizate mai ales pe unde au avut aceștia reprezentații: Valea Prutului, Valea Tutovei și prin alte localități moldovene, de unde, apoi jocul s-a tot transmis. E vorba de piesa

Iancu Jianul cu câteva zeci de variante consemnate, uneori cu alte nume: Banda lui Groza, Bujor, Ceata lui Terinte ș.a. Nu s-a folclorizat Harta Răzeșul, Radu Calomfirescu și nici altele din același spectacol. Tot în același timp era foarte dezvoltat teatrul păpușeresc cu Vasilache și Marioara, ori improvizații ad-hoc alături de Trei Crai de la Răsărit, și alte piese culte, folclorizate, sau de autor, consacrate Nașterii Mântuitorului (de Crăciun). A existat un repertoriu bine reprezentat cu subiecte creștin-mitologice de esența bisericească, promovate ca și colindele, de mediul școlar. De afirmat în trecut că existau vălăretul (de Paste), pițărăii de Ajunul Crăciunului cu evidente particularități, așa cum Junii Sibiului, Junii Brașovului, Jocurile specifice din Ardeal merita ample considerații. Tendința actuală este către

Colindătoare din Berezeni.

Instructor, prof. și scriitor, Mihai Andon, 50 ani

colind, de origine cărturărească, iar textul popular are numeroase intervenții ale interpreților (cor).

Exemplificăm aserțiunea noastră din deschiderea eseului de fata cu cel mai răspândit obicei-datina, Capra, care prin contaminare, și grație mijloacelor moderne de popularizare, se joacă pretutindeni în Romania, chiar se și exportă în țările unde se află români, adică pretutindeni în lume, dar golit de sens mitologic, fără vreun rol magic sau cine știe cât de reprezentativ cultural. Din cercetările noastre pe teren am scris despre cele 4 moduri de reprezentare a acestui joc: 1. **Capra purtată** (Bosia-Iași), adică o masca formata din capul de lemn cu bot clămpănitor, cam peste tot același, cu cordele, clopoței mici, purtata pe un braț de interpretul care recita cam același text literar ca cel de la 2) **capra pe brânci** recitat de moșneag, păstor, doctor, cioban, jidan care vrea s-o vândă ; animalul se îmbolnăvește, se bucura cu toții ca se însănătoșește. 3) **Capra în picioare** îl lasă pe interpret sa stea vertical (nu aplecat si sprijinit în băț ca celălalt), să schițeze gesturi războinice, să execute mult mai multe figuri, să interpreteze o scena a îmbolnăvirii, alta a vindecării, să aibă mai mulți interpreți si muzica, adesea de fanfară. Poate fi *Capra mica*

(2-6 membri), *Capra mijlocie* (aproximativ pana la 12 persoane) si *Capra mare*, cu un alai numeros, chiar cu mai multe capre, cu muzică însoțitoare, fluier, pocnitori din bici, mulți cu dubla pocnitura din aceeași mișcare, alte reprezentări cu urâți și frumoși, cu texte inclusiv licențioase.

Plata gospodarului este substanțială pentru că și numărul este mult mai mare, până la 40 sau chiar 60 de persoane (Pârjol-Bacău): la fereastră sau poarta sa este un spectacol cam de 30 minute plin de sunet, muzica, dans, culoare. Dacă are fată de măritat virtuozitatea e mai evidentă. Acest alai de alaiuri nu mai oprește la porțile sărmanilor care nu-l pot plăti, și, în destule cazuri se țin ei după formație. 4) ***Capra supraînălțată*** are 1-5 măști cu tot felul de ornamente din hârtie creponată sau ziar, până la pământ, uneori din stuf (ca și ursul), înălțate pe o prăjină de 4-6 m, sprijinită într-o curea la brâu, cu zurgălăi, clopoței, brebenei (clopoței rotunzi, închiși, cu bile de fier sau pietre înăuntru). Este foarte impunătoare, joc destul de sobru, aproape obligatoriu fanfara, text literar scurt, moșneag însoțitor la fiecare, un jucător excepțional care sare peste ciomag, țigle, alte instrumente de făcut larma și zgomot. Numeric între 6-30 de persoane, pentru că mai sunt și alte alaiuri incluse, ursul de obicei, deși formația este numită Capra, sau Turca, sau Vălărețul. Contaminarea e clară în cazul jocului ursului care se îmbolnăvește și el ca și capra deși jocul său vechi, simbol al forței, era de virtuozitate în jurul hadaragului, în tandem cu ursarul, cu un joc extrem de spectaculos, pe melodie specifică, inconfundabilă.

Capra purtată a dispărut, Capra supraînălțată se mai afla, în 2017, doar la Ivănești, Hârșova, Todirești, Rafaila, jud. Vaslui. Capra mijlocie și Capra mica se întâlnesc în foarte numeroase variante, interpretate de copii de câțiva ani, de tineri ademeniți de ceva câștiguri și, foarte rar, de vârstnici. Prin contaminare și exemplu interpretativ, jocul este prezent de sărbători în metrou,

tramvaie, autobuze, in centre populate si sate sărace. Totuși, nu mai au nici conținutul, nici dezvoltarea, cu atât mai mult semnificația dintr-un trecut de 40-60 de ani si nicidecum pe cele

**Moșnegi la Capră, Buda-Oșești,
vătaf – Romică Rusu, 55 de ani, 17.XII.2017**

din urma cu 100 de ani. Dornici de un câștig rapid, interpreții simplifică până la schilodire textele, încropesc un joc pentru câțiva lei, spectacolul individual nu mai exista. Hora de pe scena este doar o mimare a celei tradiționale, dar, încă se mai strecoară elemente autentice, în raport cu preocuparea primarului, care, de regula aduce după sine formația, oricare ar fi ea, si uneori, rar, îi mai stimulează bănește pe interpreții populari (orașeni sau săteni, băieți sau fete, foarte rar, bătrâni).

Prin Festivalurile Obiceiurilor de iarna, adică de Crăciun si Anul Nou (atunci era Plugul Mare, cu texte istorico-literare, acum interpreți adunați pentru apariții pe scena, texte tot mai

scurte cu cât sunt mai mulți componenți), paradoxal, se mai da o lovitură obiceiurilor tradiționale, - deși se afirmă că sunt stimulate - prin schematism, lipsa de profunzime și de semnificația majoră: sărbătoarea întregii comunități care în prealabil participă gratuit la horele de Crăciun (3 zile) și de Sf. Vasile (1 și 2 ianuarie), apoi de Boboteaza (6 ianuarie). În quasitotalitate, hora de Sărbători a dispărut cam peste tot în România. Analiza cât de cât obiectivă, științifică, implică, însă, o abordare mai amănunțită, o clasificare după importanța, semnificații și vechime, o altă serie de culegeri dar cu mijloace moderne de înregistrare, altele decât pe timpul celui mai mare folclorist român, Tudor Pamfile care, acum un secol, aduna firișoare de aur din folclorul încă viu. Modificările din limba vorbită, înlocuirea unei bune părți din fondul principal lexical cu neologisme tehnice ori englezisme, mutațiile din limbajul artistic, toate prefigurează un viitor tare întunecat: în condițiile globalizării, chiar din limba română să nu mai rămână decât firișoare. Cercetarea interdisciplinară de urmărit astăzi nu mai pare posibilă datorită formării unei noi culturi existențiale, care, neglijează cu buna sa știință eforturile spirituale ale înaintașilor, cu atât mai mult tradițiile și obiceiurile. Atitudine de mare paguba pentru limba și poporul român.

Spectacolul măștilor are legitimitate istorică numai de Anul Nou!

Rândurile de mai sus, pot fi un semnal de alarmă sau/și un îndemn la cercetare. Cât mai avem ce!

Meridianul Cultural Românesc
An III, Nr. 4 (12), 2017

ARTICOLE, ÎNAINTE DE TIPĂRIREA CĂRȚII, *PAMFILE - MARIN*

DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (I)

1 august 1908, Tudor Pamfile (n.Țepu, 10 iunie 1883) scoate, la Bârlad – România, cea mai importantă revistă de folclor din toate timpurile, ION CREANGĂ inaugurând și impunând curentul romantic în etnofolcloristică.

5 decembrie 1990, Dumitru V. Marin reușește să înființeze prima televiziune privată (licența 001/TV), din România, apoi radio, ziar, revistă, ca deschizător de drumuri în presă și mass-media.

Ofițerul folclorist născut la Țepu, lângă Tecuci „vine” la Bârlad, repartizat la Regimentul 3 Roșiori și în mai puțin de 2 decenii desfășoară o activitate unică prin bogăție, varietate, valoare, importanță națională și apreciere europeană. Folclorist, etnograf, istoric, literat, manager, ofițer de carieră apreciat, participant la două războaie, acesta lasă lumii MITOLOGIE ROMÂNEASCĂ, revista ION CREANGĂ și operă personală impunătoare.

Profesorul la licee din Vaslui, pedagog, etnolog, romancier, editorialist, manager, reporter în 32 de țări din toată lumea, reușește 2 recorduri mondiale în jurnalistică, 4 naționale, 19 întâietăți în județul Vaslui, ajungând cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile. Conducător de cercuri și cenacluri lite-rare, autorul primului roman realizat din istoria Vasluiului, întemeiază și conduce aproape 3 decenii cel mai important și complet grup de presă de la sfârșitul sec.al XX-lea și primele 2 decenii ale mileniului 3, televiziune, radio, ziar și revistă de reprezentativitate globală, MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC (înf.8 febr.2015), școală de presă.

În condiții precare din învățământul local, fără teatru, universități și cu firavă tradiție culturală autohtonă, strângând în jurul său personalități și intelectuali de valoare, adunând 276 de colaboratori la revista de folclor ION CREANGĂ (excepțional record), mulți alții la alte 12 publicații pe care le-a condus direct și indirect, Tudor Pamfile devine emblematic pentru localismul creator dintr-un oraș de provincie, ajuns și datorită lui imediat autoritar cultural după Iașul (fost capitală) cel de câteva ori mai mare, cu tradiție istorică, politică și culturală (și) de cercetare

afirmat prin marile sale valori naționale formate aici. Reprezentativitatea lui Tudor Pamfile este indubitabilă.

În condițiile în care un oraș de 17.000 locuitori se populează cu tot felul de venetici, adică muncitori, țărani, elevi, specialiști, cadre didactice și alți relocați din satele apropiate, o comună ceva mai dezvoltată cu potențial dobândit prin instituții (înființat ca centru de județ în 1968) și valori importate, activitatea în care se afirmă D.V. Marin a fost cea didactică, după ce 4 ani a fost inspector în domeniul culturii (răstimp în care a efectuat variate cercetări folclorice în teren și a participat la simpozioane, conferințe, jurii). A debutat ca ziarist în 1957, a colaborat la numeroase ziare și reviste, a susținut un doctorat (Importanța revistei Ion Creangă în folcloristica românească), a avut o activitate de excepție în domeniul presei după 1989, când a înființat Studioul de radio și televiziune pe 5 decembrie 1990. A realizat câteva cărți importante pentru istoria culturii locale (TVV-15... Explozia cultural – informațională, Festivalul Național al Umorului „Constantin Tănase”, Meridianul de Vaslui – Bârlad, axă culturală, Prima clasă- personalități de pe Valea Zeletinului, romanul Zăpadă pe flori de cireș...monografia L.M.K., Editoriale valabile din vremuri regretabile, Invățământ și merit vasluian, Ceaușescu...Băsescu, Cu Eminescu, dascăl de suflet, 25-Tv v– istorie și cultură, etc.,etc.)

A strâns împrejurul său tineri (Școală de presă, aprox.500) și ceva mai vârstnici cu scopul dovedit de a face presă modernă, nouă, de valoare ridicată, în care scop a fost prezent la mari evenimente naționale și din străinătate (colaborator la BBC, Deutsche Welle, Vocea Americii, invitat al televiziunii canadiene etc.).

**Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr.39 (1818) de joi, 05 octombrie 2017**

DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (II)

Prin acțiunile sale unice, dar și prin reacțiile firești și necesare după Revoluție când se restabileau relațiile capitaliste de după comunism, profesorul născut la Giurgioana – com. Podu-Turcului, jud. Bacău (28.04.1941), stabilit din 3 martie 1970 în Vaslui, a determinat și influențat curentul cultural – informațional din județ și, parțial, din Moldova.

Tudor Pamfile rămâne unic în istoria culturii românești prin opera sa, în special MITOLOGIE ROMÂNEASCĂ (3 vol.), culegerile de Jocuri de copii, prin rolul său dinamizator la începutul secolului al XX-lea și mai ales prin cei 14 ani de apariție ai revistei (nu numai de folclor) ION CREANGĂ. „Academia Bârlădeană” înființată pe 1 mai 1915, împreună cu George Tutoveanu și Toma Chiricuță, a fost un cenaclu complex care mai „trăiește” și astăzi.

D.V. Marin rămâne unic în istoria jurnalismului românesc (9 mențiuni în enciclopedia Istorie a jurnalismului), prin grupul de presă întemeiat, condus și susținut 3 decenii, prin interviuri cu 9 șefi de stat, 14 prim-miniștri, Papa Ioan Paul al II-lea (la Krakowia), P.F. Teoctist și Daniel – mitropoliți, episcopi, parlamentari de pretutindeni, cu mii de intervievați, cu mii de articole și sute de EDITORIALE. Este la al doilea record mondial prin REVISTA dinspre jurnalismul real cultural MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, care, până la nr. 11 înglobează 359 de colaboratori din toată lumea, cu difuzare în 520 de locuri în țară. Este o bătălie (scrisă) pentru limba română care este supusă unui atac absolut criminal în condițiile globalizării.

Dacă între 1900 – 1920, Tudor Pamfile se zbătea să mai adune „firișoarele de aur” ale creației populare, conștient de dispariția folclo-rului (cel puțin în dimensiunile momentului) ușor de constatat în rea-litatea de astăzi, iată însăși limba română este în cel mai mare pericol, prin depopularea țării, prin limbajul computerelor, prin cultura video, prin reformele din învățământ, prin migrația creierelor, prin uitarea limbii în diaspora. Sunt așa de mari transformări (unificatoare) în comunicare, că, nu numai Ștefan cel Mare, ci chiar marele Mihail Sadoveanu (realizatorul romanului istoric) dacă s-ar întoarce pe pământ nu ne-ar mai înțelege (noi, da, ei... nu). Probabil, acesta este mersul lumii, acum, la această nouă migrație. De aceea M.C.R. este într-o crâncenă bătălie pentru limba română și iată de ce folclorul viu pe timpul lui Pamfile, după un secol, nu ne ajută prea mult în aceste eforturi ale noastre, susținute prea puțin de populația dintre granițele limbii române, deci de pretutindeni, din toată lumea.

Tudor Pamfile reprezintă un modul (doar 15 ani!) dintr-o epocă din istoria națiunii noastre. Bârladul cultural al timpului său (un târg mai bine organizat, fostă capitală a Moldovei de Jos, cu prima școală în 1803) rămâne prin locul de naștere al lui Al.I. Cuza și Gheorghiu Dej, prin contribuții substanțiale la cultura noastră semnate de istoricul Gheorghe Ghibănescu, poetul G. Tutoveanu, folcloristul Tudor Pamfile, episcopul și istoricul Iacov Antonovici, familia de cărturari Codreanu, folcloristul Mihai Lupescu, mulți cu prezențe autoritare în învățământul public sau și în politică/știință/administrație. Începutul secolului XX marca o notabilă dezvoltare a învățământului, o importantă afirmare a culturii (prima revistă literară de după Război, Florile Dalbe) și ziaristicii (prin Vocea Tutovei, Lumina, ș.a.) cu ceva mai mult decât Fălticeniei, și evident mai puțin decât Iașul universitar și ca număr de populație, aproape dublu.

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 41 (1820) de joi, 19 octombrie 2017

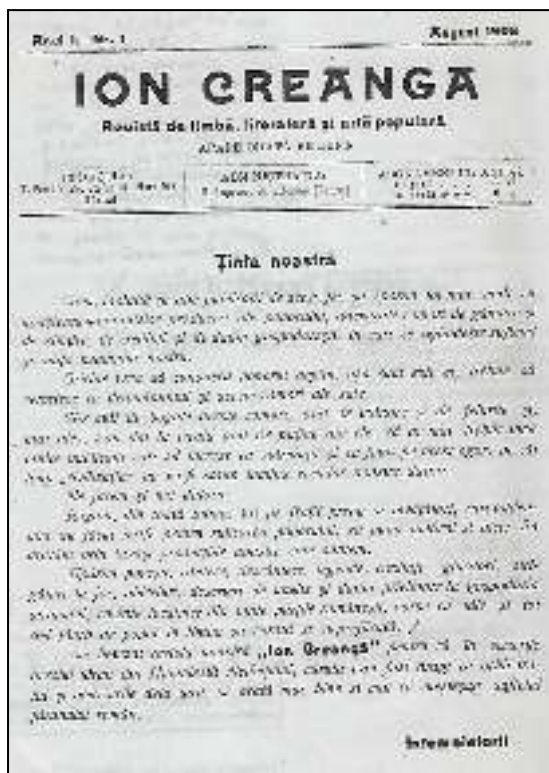
DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (III)

La doar 50 de km distanță, Vasluiul nu conta prea mult în arealul cultural. Erau câteva școli publice, din 1890 un Gimnaziu, cu primul liceu care funcționează destul de târziu, după primul Război Mondial. Pe la 1910, după ce la Bârlad se înființase din 1846, Clasă reală al Codreanului (liceu), la 1870 apăruse primul ziar Semănătorul și exista aura unui centru cultural – spiritual, Vasluiul abia se apropia de 10.000 de locuitori și înregistra câteva apariții de publicații efemere, școli în dezvoltare și puține personalități reprezentative (se ridicau matematicianul Gh. Vrânceanu, actorul Constantin Tănase, Emil Racoviță, min. Const. Angelescu ș.a. care cresc și se afirmă departe de Vaslui).

Se observă că la începutul secolului trecut Bârladul este mult-mult mai reprezentativ în context național, în timp ce după un secol, în cel de al XXI-lea, raportul se inversează: mult mai multe personalități, mult mai bine reprezentat în mai multe domenii, mult mai prezent în competiția românească este Vasluiul. Am organizat aici centrul unui curent cultural – informațional, unde colaborează teatrologul Valentin Silvestru, se afirmă istoricul și criticul literar Theodor Codreanu, criticul Th. Pracsiu, poezii Ion Iancu Lefter, Mihai Apostu, Val Andreescu, Gabriela Ana Balan, Daniela Oatu, dr. Valeriu Lupu, prozatorul Ion Gheorghe Pricop, cel mai mare jurnalist vasluian din toate timpurile Dumitru V. Marin, cercetătorul Vicu Merlan, istoricul Costin Clit, inginerul oenolog Avram D. Tudosie, istoricii Lucian Valeriu Lefter, Laurențiu Chiriac, istoricul local

Dan Ravaru, alți poeți, prozatori, istorici, actori, cu prezențe la nivel de țară. Observație importantă: aceștia sunt oameni care AU ACTIVAT AICI, în condiții de exil la țară, cu greutăți generate de spiritul provincial, fără vreun sprijin financiar, sabotaj

îndestul. O altă adnotare specială: Sunt notabile (azi și aici) CENTRE CULTURALE în localități mai mari care sunt susținute = reprezentate de nume importante, la Alexandru Vlahuță (poetă de excepție Gabriela Ana Balan), Berezeni (scriitorul Mihai Andon), Codăești (epigramistul Ioan Hodaș), Costești (epigramistul Ion Toderașcu), Dodești (poetul Mihai Apostu), Duda Epureni

(prozatorul și poetul Ion Gh. Pricop), Găgești (muzeograful Marin Rotaru), Ivănești (cântăreața Sivia Ene), Munteni de Jos (cantautorul Romică Brunchi), Pogonești (rapsodul Andrei Dumitru), Puiești (poetul Petruș Andrei), Roșiești (istoricul I. Onel), Vetrișoia (poetul, prozatorul și realizatorul unui grup statuar unic în țară, Ion Măcnea), Vutcani (istoriograful Ion

Diaconu). Acest rapid inventar ce evidențiază cele mai pregnante personalități locale dintre alte sute de creatori de suprafață mai redusă (v. numeroase articole și cărți) e fapt care ne îndreptățește să vorbim de un veri-tabil curent cultural – informațional din jurul ziarului Meridianul și revistei Meridianul Cultural Românesc, al posturilor de radio + Tvv. Bârladul este reprezentat astăzi de poetul Simion Bogdănescu, alt poet retras, Cristian Simionescu, conducătorul revistei Baaadul literar, Gruia Novac, alți câțiva istorici printre care Elena Monu, Oltea Gramaticu.

În domeniul presei mai există la Bârlad, (la 55.000 de locuitori), Est News, iar la Vaslui (54.500 locuitori), Vremea nouă, Obiectiv, Monitorul, Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, cu câțiva combatanți de merit: Cristian Nicolae Lapa, Cătălin Sîmpetru, Daniel Tănăsuc, Loredana Ciobanu, Aurina Petrea-Știrbu, Simona Mihăilă ș.a. Posturile de radio UNISON, televiziunea Vaslui completează acest sector, de unde s-au ridicat Lucian Pârvoiu, Cătălin Striblea. În domeniul artistic există Teatrul Victor Ion Popa (Bârlad), Ansamblul Trandafir de la Moldova (Huși) și Rapsodia Vasluiului cu interpreți tineri valoroși: Cosmina Adam, Denisa Ciobanu, ș.a. Dintre oamenii de afaceri stabili în aceste decenii, familia Ghiorghe Safir, Adrian Porumboiu, patronii turci de la Rulmentul Bârlad, ș.a. .

Toți aceștia, absolut toți, au fost promovați și cultivați de Grupul de presă și cultură (S.C. CVINTET TE-RA SRL) condus de prof.dr. D.V. Marin răstimp de 30 de ani.

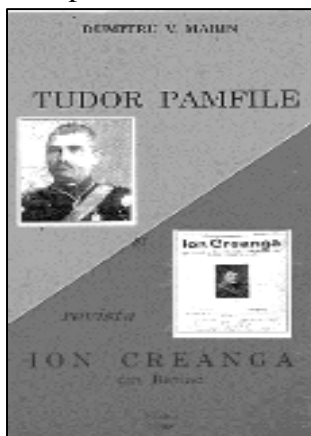
Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr.42 (1821) de joi, 26 octombrie 2017

DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (IV)

Am schițat contextul social cultural actual în care cele două orașe fanion ale județului Vaslui rămân ca reprezentative, puncte luminoase în harta spirituală a României pentru vecie, dar despărțite de un secol distanță în timp, cu evoluție mai favorabilă pentru Vaslui, datorită organizării sale ca centru de județ și a... calculatorului, respectiv, circulației informației pe internet, văditul dușman al limbii române.

Este, de asemenea lesne de constatat că Tudor Pamfile are mari reușite în condiții de feudalism românesc, adunând folclor și conservând elemente etnografice, pe care nici firișoare nu le mai găsim astăzi, provocând o mișcare (și literară) remarcată de Nicolae Iorga dar și de S. Weigand, H. Tiktin, M. Friedwagner ș.a de la Berlin, Viena, Londra, New York etc. dar realizări RĂMASE în fondul spiritual național. Pentru astăzi, la Vaslui, putem argumenta în plus că întreaga mișcare social-cultural-literară, cumva și științifică locală, (de astăzi) adică în primele 2 decenii ale mileniului III, în primul rând performanțele jurnalistice care au diseminat valorile pe alte continente, prin Ben Todică din Sydnei – Australia, mulți colaboratori din Israel, Germania, (exceptionalul Georg Barth ș.a.), Italia, Basarabia, Vasile Filip, Codruța Marin din Montreal – Canada și mulți alții fiind purtători de cuvânt autorizați, în lupta cu metafora pentru ființă particulară în lume au pornire din organizarea TVV, din 5 dec. 1990. Cele 16 licee din județ sunt baza de recrutare a intelectualității locale, evident, foarte puțin, dacă nu s-ar fi reușit

atragera atâtor valori de pretutindeni (exact drum invers: atrași nu plecați). Toate acestea au permis „paralela” Pamfile – Marin ca promotori ai unor momente culturale unice, reale, strălucitoare, surprinzătoare embleme, pentru cele mai importante orașe din județul Vaslui, care le situează, pe bază de merite, în context european.

Acum, la Centenarul Marii Uniri (1 decembrie 1918), când Pamfile se afla cu misiune culturală în Basarabia, la Chișinău, (de unde a trimis un grup la Alba Iulia), încercând și acolo o mișcare cultural – politică înspre România Mare, putem și noi, cei de azi și aici în Moldova din Regat, să prezentăm elemente ale strălucirii cultural – naționale prin aspecte de luat în seamă: folcloristul – folclor/jurnalistul – presă și cultură vasluiană, în ambele cazuri de rang național.

Noi încă mai reprezentăm o altă lume, un alt mediu dintr-o curgere nesfârșită a vieții pe pământ în acest timp al formării unei noi culturi existențiale. TIMPUL ca stăpânul lumii, n-a avut răbdare cu Pamfile și, sigur, nici cu noi! Ciclicitate sau nu, pentru marginile de secolul care ne desparte nu se pot consfinți decât importante realizări omenești (peri-sabile?), elemente de patrimoniu național deja arhivate, poate, cândva, de folos celor care mereu vin. O cerere de sena-tori la dreapta măriei sale TIMPUL care trebuie să păstreze în coloana infinitului spiritual românesc aceste pâlپări vizi-bile ale existenței umane.

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr.44 (1823) de joi, 09 noiembrie 2017

AM TRĂIT-O ȘI PE ASTA: NUNTĂ INTERNAȚIONALĂ

Ca tot omul, ca un bunic ce sunt, am fost invitat la nunta Codruței Marin, prima mea nepoată, cetățeană din Montreal-Canada. Ca impresie generală: sărbătoare pe cinste, o reunire de excepție a familiei împrăștiată în lume, o bucurie generală „ca la nunta” cu plecați în lume în timpuri variate, de toate vârstele, cu exprimări specifice. N-au lipsit surprizele, noutățile exprimate în diverse limbi, ca limbă de legătură engleza și nu româna, cum m-am așteptat.

Prima concluzie: nunații au alcătuit un mozaic impresionant mai ales ca număr: 18 (optsprezece!) naționalități dar și ca modalități de exprimare (care redus la maximum înseamnă 1, repet, 1, adică sărutul!). Enumăr țările, doar ca spectacolul lumii, deocamdata fără concluzii: Arabia Saudita, Armenia, Basarabia, Bulgaria, Canada, Columbia, Filipine, Franța, Guineea, Maroc, Martinica, Nicaragua, Oman, Peru, Portugalia, România, Siria, Sri Lanka: subliniez, de diferite vârste, preocupări, culori, rase, religii. Toți au încins dansuri de toate felurile, chiar cu elemente de dans popular românesc (tare absent, deși jumătate erau români-canadieni). A fost o atmosferă de poveste, cu exprimări coregrafice personale neîngrădite, exuberante, fără alcool (interzis de indieni, mire, socri, dar cerut la mese) ci doar cu muzică bine calibrată. Să precizez că am avut un fel de decor elvețian, pe malul unui lac, hotel de 5 stele, D.J. meseriaș, ploi în rafale în fiecare zi. Oamenii îmbrăcați ca de nuntă indiferent de categoria socială care nu-i preocupă câtuși de

puțin pentru că ei știu că trebuie să aibă o muncă, deci au respectul asi-gurat.

Cel puțin pentru comunitatea românească de aproximativ 55.000 de oameni, trilingvismul e... comunicare curentă. Adică ei știu limba română pe care copiii lor o vorbesc aproximativ, nepoții, deloc, dar trebuie să comunice cu ceilalți în engleza sau franceză (și le știu pe amândouă, că altfel mor de foame). Exact același lucru pentru toată țara asta de emigranți. Oricât ar fi de marocan, trebuie să mănânce, să muncească, să existe... tot în 3 limbi de comunicare.

Amalgamul acesta de limbi, de comportamente civilizate, de hrană și sex este vizibil chiar la cele mai intime serate sau mese în familie, pentru că trebuie să-l faci pe celălalt să înțeleagă ce se întâmplă, că altfel s-ar omorî între ei, ar suferi, s-ar degrada ca oameni. Oameni care au ca țintă doar mașul gros, adică hrana îndestulatoare, televizorul și... copiii. Am văzut mulți copii aici, chiar și în timpul nunții, generația reproductivă fiind relativ tânără, spre matură, dar nu preponderent românească, nici vorbă de proveniență alogenă, pentru că indienii sunt pe cale de exterminare chiar dacă au, mai au, rezervație proprie.

Canada este țara în mașină, adică toți au autoturisme, se deplasează zeci și sute de km pentru serviciu, au și un sistem de infrastructură tare bine pus la punct, cu disciplină în trafic, accidente rare, poliție invizibilă, care, dacă te oprește... plătești, sigur, iertare nu există.

Țara e... de ciment și beton. Miliarde și miliarde de tone în șosele și autostrăzi, în străduțe și locuri de acces, asfaltate la centimetru. Curțile n-au vreun pom fructifer, vreo pasăre, în afară de câini, nici un alt animal. Arșarul, carpenul, bradul, plopul, iarba, iarba mereu tunsă și verde. Mai fiecare curte are piscina sa, barbeque-ul său, singurătatea sa. De aceea comunitatea românească, redusă cam la vreo 200 de persoane, s-a repezit în

petrecere ca disperării impresionând ca desfășurare sufletească, entuziasm, coregrafie, efuziuni interpersonale. Poate voi reuși filmul pe care mi l-am propus, acum la a 3-a vizită la Montreal...

Am făcut mai multe materiale de presă la români canadieni. Toți au plăcerea de a-și prezenta casele de-a dreptul impunătoare și opulente, te poartă prin multe odăi, sufragerii, subsoluri, etaje, grădini, cu gândul că s-au realizat material aici. Aproape niciunul nu s-ar mai întoarce în România, că „n-are de ce”. Dar duc avan dorul de casă, de oriunde ar fi din țară. E prea bine (material) aici, prea s-au cufundat într-un somn fără întoarcere, prea puțini mai au preocupari spirituale, se recunosc între ei doar câteva zeci. N-au ziar sau revistă proprie, n-au librărie (era una dar, s-a dus), n-au bibliotecă și nici nu le trebuie, acceptă spectacole de sunet și lumină, dintre circa 300 văzuți, am observat și o iie românească.

Biserica ortodoxă este prezentă cu 13 parohii, pe lângă care se mai strâng români cu dor de România. Un preot drag mie, Ceaușu, este optimist peste măsură că și pentru români va fi bine, să-l reiau pe Episcopul Cassian, „viitorul suna bine”. Dacă fiii celor refugiați aici uită limba, de nepoți ce să mai vorbim, dacă religiile se tot amestecă (semn de nerespectare a canoanelor), dacă vizitele în România se răresc, cum să privim viitorul românilor și limba din diaspora?

Mă întorc la nunta româncei cu un indian simpatic. Își declară dragoste în engleză, sau franceză că indianul nu știe românește decât 3 cuvinte, față tot vreo 3 din indiană, „pota Parth” nepotul Parth, inginer în acest mare oraș al lumii se simte ca acasă între cei care au participat la această petrecere multinațională, subliniez cu cetățeni de culori, religii, naționalități, obiceiuri (diferite la ei acasa, nu aici), care reduc existența la punctul ei zero: începutul lumii cu un sărut. (Cu dragoste=suflet redusă la sex, cu viitor tare scurt). O lume de care

ne crucim, astăzi, dar care poate fi semnul că acea nouă cultură existentială de care tot vorbim noi se înnoadă și se tot formează, peste tot. N-aș fi putut bănuî că doar la o nuntă, într-un oraș mare se aduna nuntași de 18 naționalități!!!

Țara făgăduinței până de curând, cu generație productivă și reproductivă din ce în ce mai searbădă, țara aceasta imensă s-a deschis pentru toate... culorile! O nuntă cu 300 de persoane reprezintă un eșantion al viitorului și pentru România?

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 30 (1860) de joi, 02 august 2018

Letiția Opreșan – Ploaia

TRILINGVISMUL – ACTUALITATE ȘI VIITOR

Călătoriile prin diverse țări ale lumii îmi permit să meditez asupra viitorului limbii române, asupra destinului poporului român, asupra existenței diasporei, etc. Observațiile de la fața locului îmi prilejuiesc niște concluzii neașteptate.

Dintotdeauna poligloții, adică îndeobște oamenii de cultură aleasă, erau prețuiți pentru felul în care puteau comunica dintre cunoștințele lor sau ale altora pentru mulți alții. Enciclopedistul Dimitrie Cantemir, fost și domnitor al Moldovei, (1710-1711) cel care ne-a lăsat celebra

Descriptio Moldaviae (cu prima hartă a Moldovei, de pe timpul lui Ștefan), iar lumii, *Istoria Imperiului Otoman* (*Incrementa atque decrementa Aulæ Othomanicae*) știa 11 limbi și a comunicat mai ales în limba latină, drept care Leibnitz îl considera „rege între filozofi și filozof între regi”, emblema pe Inscripția în marmură din Paris, *Ecole des hautes etudes*; înaintea lui, celebrul Nicolae Milescu Spătarul... ambasador româno-rus în China, mai aproape de vremurile noastre pașoptiștii (V. Alecsandri a fost un poet uriaș, M. Kogălniceanu și mai ales Titu Maiorescu erau mari învățați). Mihai Eminescu, format la cultura germană din care citea în original pe Schopenhauer sau Kant și în afară de limba română pe care a modelat-o după chipul și talentul său imens, cunoștea mai multe limbi, deci era, și el un apreciat poliglot. Despre

N. Iorga, ce să mai spunem? Evident într-o limbă literară evoluată, model. Dar: Azi, chiar și cei plecați pe alte meridiane ale pământului trebuie să se descurce cu mai mult decât limba

română, oriunde ar fi, pe mare sau pe uscat. Astăzi ar fi peste 3.000.000 de români în lumea mare; aceștia trebuie să învețe să nu moară de foame, iar unii să descopere cheia succesului material, uneori, rar, spiritual. Nu-mi închipui că un emigrant în Italia știe numai româna și italiana, deoarece comunicarea se face și în engleză, fapt observat și la Paris, și în Germania, Ungaria, Rusia, pentru că nu numai în Uniunea Europeană, ci pe tot globul, limba de comunicare este cea engleză (și ea supusă unui vizibil proces de modificare-îmbogățire). Așa că, în China, Japonia, S.U.A., Australia emigrația trebuie să vorbească cel puțin 3 limbi. Mai concret, așa se întâmplă în Canada:

Chiar în provincia Quebec (și Gaspezi...) unde se vorbește franceza înțelegerea se parafează în limba engleză. Dar fiecare emigrant (sau rezident) mai știe limba „de acasă”, oricare ar fi aceea marocană, guineeza, indiană etc. Cum am văzut într-un editorial, căsătoriile interrasiile, interreligioase, „internaționale” îi obligă pe fiecare să mai știe chiar și ceva din a 4-a limbă, adică „pota Parth” nepotul nou prin alianța matrimonială cu nepoata Codruța, comunică prin engleză sau franceză, învață cuvinte românești și le mai știe pe cele din India (din care o învață și pe Codruța câte ceva). Dar dintre cei peste 300 de oameni cu care am venit în contact în iulie-august 2018, nu există niciunul să nu poată comunica în 3 limbi. Singurul loc unde se oficiază slujbe religioase, indiferent de orientare (hindusă, coreeană, chineză etc. etc.) într-o singură limbă este locașul de cult, pentru români, biserica. Și nici atunci nu e chiar așa pentru că mai vin și alte nații, și, acelea trebuiesc lămurite, atrase, interesate!

De ce scriu despre aceste observații directe?

Globalizarea sub imperiul banului este realitatea prezentă până și la poli. Am rămas uimit că la o nuntă din Montreal au fost prezente 18 naționalități din toate continentele (la Vaslui, doar 2,

la București 5...6). Există, însă, clară, prin revers și tendința de unificare lingvistică, o reducere a vocabularului la strictul necesar pentru noțiunile de bază, pentru problemele existențiale. Sunt de aceeași părere cu academicianul Eugen Simion care zicea că foarte curând va dispărea majoritatea limbilor pământului, rămânând ca engleza ultratransformată să acopere nevoia de comunicare interpersonală. Oarecum paradoxal, tocmai amestecul limbilor, religiilor, naționalităților va conduce la o asemenea simplificare, la abandonul particularităților, a metaforei, a poeziei din fiecare limbă: un emigrant-slujbaș își poate permite să nu știe ce vrea patronul în limba lui? Unde s-ar putea afla o asemenea situație? Noi, românii, ne plângem că vom fi năpădiți de țigani... dar, realitatea e mai periculoasă, căci vin pe aici toate culorile, rasele, obiceiurile, religiile și... noua cultură existențială, pe bază de bani! Deja Euro este monedă unică în U.E., dolarul american este și în Canada și tot continentul american, alte mo-nede n-au căutare în schimburile valutare.

Revenind la „comoara în adâncuri înfundată” văd că și pe teritoriul național se extinde comunicarea în alte limbi. Faptul nu poate fi decât în dezavantajul individualității românești, a limbii vorbite, a gramaticii, a fondului principal lexical etc. Trilingvismul este deja o prezență de zi cu zi, chiar dacă nu prea apăsătoare, mai mult acolo, mai puțin la noi. Oare, toți cei care mereu vin, vor fi poligloți sau doar cei care suportă pentru câțiva ani (puțini ani, pentru că există televizor, calculator, telefon, nu izolarea de aproape 2000 de ani care să permită transformarea latinei în română) trecerea de la comunicare poli-lingvă la prăpădenia care ne așteaptă! Pare un drum fără întoarcere, spre robotizare și sărăcie sufletească?! Așa s-ar explica și primirea noastră, a Meridianului Cultral Românesc, entuziastă în străinătate.

Din păcate, înscrierea noastră și a Meridianului Cultural Românesc în frontul apărării limbii române între granițele ei actuale, adică pe tot globul, pare o bătălie dinainte pierdută.

În marea luptă cu BANUL, oare, sensibilitatea = metafora mai poate învinge?

Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 3 (15), 2018

REZISTENȚA NAȚIONALĂ ANTICOMUNISTĂ, LA VASLUI

Paginile care evocă o remarcabilă rezistență la comunism trebuie să cuprindă și vasluieni, neapărat pe Valeriu C. Neșțian (cu care am fost coleg de facultate în primul an, 1962/1963, în timpul căruia a fost exmatriculat pentru că a făcut parte dintre legionarii hușeni) și profesorul Vasile I. Cataramă, nevoit să-și abjure credința, și, după ani de pușcărie să fie primit la catedră (să aibă cu ce trăi) în care calitate am avut lungi convorbiri la el acasă, uneori în prezența fiicei sale, Greta, ajunsă tot profesoară de limba română. Fost membru al noii Junimea și al altor grupări tinerești, V. I. Cataramă, profesor și excelent orator, era urmărit pas cu pas. „Vezi... că aștia te urmăresc, tocmai pentru că vii pe la mine”, eu însumi eram bănuț și în cele din urmă înlăturat de la Comitetul județean de cultură Vaslui (angajat pe 3 martie 1970, expediat în 1974, de un oarecare tractorist Bran). Deși n-au mai reprezentat ceva din capitolul „rezistență”, ei au fost oameni de mare cultură; ambii profesori ar merita mai multă atenție din partea cercetătorilor...

De-a lungul peregrinărilor mele (61 de ani, jurnalist) am întâlnit și alți potrivnici regimului, dar și ei trebuiau să trăiască și au fost învinși de nevoi. Că, securitatea comunistă avea „privirile” lungi este și dovada că doar față de 2 (doi) prieteni am spus și arătat documente găsite la Bârlad, pe locul librăriei Petroff, dărmate (în blocul construit a funcționat postul de radio Unison Bârlad) și am luat bătaie de la un securist, Marincu, până le-am depus aceste înscrisuri de valoare, despre istoria Bârladului, care

s-au pierdut astăzi. Am tras concluzia atunci că unul din trei români,colaborau cu securitatea comunistă. Acum, un episod din vara lui 2011.

Dr. ing. Constantin Iulian, specialist în construcții hidrotehnice, de 2 ori Laureat al Academiei Române cerceta de pe trotuarul de vis-a-vis, cam sfios, clădirea care marchează un secol și jumătate de istorie, întrebându-se cât se mai păstrează din ea și din istoria ei. De precizat că hidrotehnistul locuia la București și s-a întors după aproape 40 de ani la o aniversare a promoției de la L.M.K. organizată de I. Zarojanu. În această zi de vară (31 iulie 2011, când s-a realizat și interviul) încerca să-și reamintească unele dintre momentele existenței sale, privind cu îndoială la clădirea veche din 1890 – 1892, când era aici Chestura Poliției, o clădire mai răsarită, geamănă și aidoma cu localul primului liceu înființat în 1890, ca Gimnaziu, în Vaslui. Din aceeași perioadă, e și Primăria Băcești.

Văzându-l stingherit, l-am întrebat dacă-i pot fi de folos, fără ca el să știe cine sunt, proprietar și reprezentantul Grupului de presă.

- Domnule, ce mai este în clădirea asta ?
- Acum e sediul unei firme de mass-media.
- Mai are beciul acela mare?
- Desigur, dar... gol.

– „În beciul acesta am fost schingiuiți vreo 14-15 elevi de la L.M.K. în noaptea de 12/13 iulie 1948, după ce pe 14-15 mai 1948, începuse marea prigoană. Ne-au ridicat de la via lui Dănilă din Bahnari, pentru că făceam parte din Frăția de cruce. Eram dat în urmărire de la Iași,... fetele închise în magazia de lemne..., ne-au bătut bine, pe noi băieții cu scândura pe piept lovită cu maiul, pe fete strângându-le de vârful sânilor cu cleștele de fierărie... am înghețat... ne-au transportat la Galata, apoi la Suceava împreună cu Val Neștian de la Huși. Am fost condamnat la 25 de ani

închisoare, am făcut la Aiud 6 ani și jumătate, total, zi de zi, 13 ani și jumătate. Am muncit mulți ani la lopată, dar am fost șef de promoție la facultate, în 1972. Am proiectat și condus foarte importante lucrări hidrotehnice. Doctoratul mi l-am dat abia după Revoluție pentru că n-am avut voie...”

Omul derulează întâmplări tremurând din tot trupul și din când în când strângând din dinți, închizând ochii, auzind parcă, glasul acelor vremuri. A fost coleg de celulă cu poetul închisorilor Radu Gyr și cu poetul național Ion Barbu. Crede că în acei ani a fost desființată rezistența națională... La VASLUI n-a mai călcat de mulți ani, deși își salvase casa părintească. Așa se explică emoția deosebită pe care o trăiește.

Și, la care sunt și eu părtaș.

„Aici a fost Chestura Poliției, a fost Comandament în ambele războaie, a rezistat la explozia depozitului de muniții din 1917, care a distrus o parte din oraș, au trecut oameni mari pe aici, mai ales pe timpul primarului C. Capră, în timpul Războiului. Mă mir că mai rezistă după 2 cutremure, cel din nov.1940 și cel din 4 martie 1977. Dar văd că a fost „încercuită” adică a fost bine consolidată de proprietar (dr. Vasile Sepeniuc, un om de aur, adaug, eu) și-și păstrează patina vremii”. Sunt teribil de ocupat, dar îl îmbii să continue:

– „Vasluiul tinerețelor noastre nu mai are multe semne, nici Liceul nu mai e cel de atunci, Palatul Sturza parcă mai e, dar, chiar după suferințele de atunci, mă bucur să văd clădirea asta în picioare, și cu activitate culturală, jurnalistică... mulțumesc pentru cafea, d-le profesor Marin, sunt bucuros să vă cunosc după ce am citit Monografia L.M.K. unde m-ați pomenit și pe mine și generația mea”.

L-am invitat în redacție, unde împreună cu colegul meu Val Andriescu am realizat interviul (care se află postat pe youtube) cu sigla TVV-online (23 minute și 13 secunde); deși

eram și eu în camera unde odinioară Constantin Iulian a fost cercetat și torturat nu realizam (până nu ne-a spus) că era Președintele Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, că era un nume mare pe internet, că fusese în emisiunea „Profesioniștii” Eugeniei Vodă, de la TVR.

Sediul redacției din Str. Frunzelor, nr. 2, Vaslui,

Deci pe str. Frunzelor 2, unde este „astăzi”, în 2018, redacția Ziarului Meridianul (la 22 de ani), a TVV (prima televiziune privată din țară, 5 decembrie 1990, Licența 001/TV), a postului de radio Unison și a Revistei internaționale MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC există o clădire de patrimoniu (neinclusă) în proprietate privată cu important rol jurnalistic. Se păstrează într-o cameră materialul tehnic din timpul funcționării TVV și în întregime, aparatura postului de radio Unison, cel care avea audiența incredibilă de 67% când avea redactori-nebuni de îndrăzneți ce erau, elevii Lucian Pârvoiu și

Cătălin Striblea (azi recunoscuți în plan național). Pagină importantă a evoluției culturale în Oraș, județ, România. Chiar în Deceniul Dușmăniei naționale de după 1989.

Cartea de vizită pe care mi-a lăsat-o, interviul realizat atunci cu puțin înainte de moartea sa și prezență virtuală, mai sunt urme ale trecerii unui om-cetățean (m. 8 iunie 2012) cu merite istorice și cultural-științifice deosebite în trecutul Vasluiului. Omul care apără azi pe legionari, inginerul de înaltă valoare, vasluiianul din București, inginer „constructor” care,, s-a dus”, dar clădirea a rămas ca martoră a schingiuirilor pe care le-a suportat. (Sperăm să descifrăm mult mai multe din istoria localității, să vorbim de rolul ei într-un secol și jumătate).

În centrul Vasluiului, din România se păstrează, de fapt o păstrăm noi, o clădire de epocă, de prin 1890, cu un beci uscat și bine păstrat, în apropierea unui legendar tunel subteran de pe timpul domnitorului Iliăș Vodă (cinematograful abandonat este ridicat pe bolta acestuia), fost sediul Chesturii Poliției, fost sediul Comandamentelor în cele două Războaie, fost casă conspirativă a Siguranței, apoi în camerele astea (unde am vorbit), Birourile Siguranței datornicilor, iar în clădirea din spate, din scândură, au suferit cumplit fetele,... locul păstrează multe taine ale unui trecut despre care contemporaneitatea tinde să-l uite, iar istoria națională în stare de pieire n-are vlagă să se intereseze. (Vezi, TVV.ro online, Cvintet te-ra, 31 iulie, 2011, YouTube).

Am intrat deja într-o perioadă de „n-aude, n-a vede” pe care am numit-o TĂCEREA NEAGRĂ, când noua cultură existențială se rupe destul de neașteptat de ... Galaxia Guttenberg, cu cartea la căpătâi, ca esență a cunoașterii și progresului în toată lumea.

Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 3 (15), 2018, p. 136

STRATURI CULTURAL-EXISTENȚIALE CONTEMPORANE

Am scris de curând despre cultura paralelă în limba română pe care o promovează biserica. Am scris de mai multe ori despre noua cultură existențială a poporului român (ca și a altor popoare). Am călătorit mult în lume, am predat aproape 40 de ani la catedră, am observant îndelung transformările profunde și ireversibile în viața socială și în domeniul comunicării ca întemeietor de mijloace mass-media.

Gândurile pe care le-am avut în timpul unei slujbe festive la o biserică nouă, din Chicerea-Tomești-Iași, invitat de fostul primar Ion Oprică, și, nu de vreun preot deși soborul era format de 14 în odăjdii și 3 în sutană, și acestea mi-au permis următoarele considerații:

- În România, ca peste tot în lume se făurește un nou fel de cultură existențială care ar însemna ansamblu de reguli (noi) de comunicare, comportament, muncă, gândire. Este epoca istorică a computerului care oferă soluții surpriză, crează noi valori, provoacă noi tendințe. Epoca fierului a însemnat schimbare majoră, căutări, invenții (până la tanc și rachete). Galaxia Gutenberg a însemnat revoluția culturală bazată pe cultură și genii în știință. Cele câteva sute de ani par puține față de importanța civilizației fierului. Scurtă perioadă, dar cea mai scurtă este aceasta din urmă a informatizării și schimbării concepționale și materiale. Nici măcar războaiele propriu zise nu se mai desfășoară fără calculatorul care permite utilizarea spațiului cosmic și cucerirea planetelor.

E o perioadă dură de câteva DECENII dar în care globalizarea devine efectivă, comunicarea se uniformizează, limbajul tehnico-literar se impune, dirijarea computerizată a populației apare ca reală și imposibil de înlăturat.

- Noua cultură existențială are componente deocamdată neantagomice dar diferite. Paradoxul: nu susținătorii educației și culturii tradiționale sunt pe val ci invers iar aceștia devin anacronici. Pe cale de consecință cultul cărții din epoca Gutenberg deci tipar și lectură este înlocuit de lectura pe micul ecran, videocultură deocamdată de valoare îndoielnică deoarece se bazează pe sex, violență, limbaj unificator (mondial).

- Ziua limbajului codificat e aproape: ori înveți să folosești computerul ori ești în afară! Ce tradiții, ce cult al strămoșilor sau cărții, ce metaforă? Ochiul dracului pentru mașul gros cum îmi spune poetul Filip din Montreal!

Recapitulând:

a) Viața spirituală românească se mai bazează pe carte adică metaforă pentru că mai există generația activă adică vârstnici dar aprigi luptători (conștienți sau nu) pentru limba română. Și revista noastră MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC este în bătălia aceasta cu cei 333 de colaboratori din cele patru continente (adică din toată lumea!), 73 din afara României. Limbajul artistic e în frământări și modificări.

b) Există o cultură paralelă, cea a Bisericii. Aceasta se bazează pe preceptele biblice, pe comunicare și satisfacții tradiționale și are bătrânetul în ascultare. Informatizarea e și în biserici (la buton se trag clopotele), și nu înseamnă modificarea metalimbajului și nici modernizarea care să reziste calculatorului. Dar pentru că EXISTĂ, are aspecte spirituale benefice. Încă.

c) Viitorul sună bine pentru generația în transformare dar pe un alt „portativ”, nu cel încă actual, dar noua concepție (și cultură) despre viață este, clar, existentă. Asta explică ruptura

dintre generații, prezență pe rețelele de socializare, tineretul în conflict cu generația activă. Ar fi alt strat cultural existențial.

d) Se pune problema rezistenței limbii române, evident și cu sprijinul eminescian (și caragialian) cu opera încă acceptate.

Desigur discuția despre straturile cultural existențiale e mult mai amplă... Dumneavoastră ce credeți?

**Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 22 (1801) de joi 08 iunie 2017**

**Imagini de la Simpozionul Național „Omagiu Cărții și Culturii
Vasluiene”, ed a IV-a, 27 aprilie 2018**

COTITURA DE LA COTU DONULUI

După cum se știe conduse de nemți, armatele române au ajuns până la Cotu Donului, în inima sovietelor, acolo unde a avut loc una dintre cele mai aprige înfruntări din istoria mondială a războaielor, momentul în care s-a întors soarta celui de al doilea Război mondial, prin respingerea celui mai mare atac german asupra U.R.S.S. Operația Uranus, din 19 nov.1942, în urma căreia armata a 3-a română a fost pulverizată.

Trupele românești s-au distins prin fapte rarissime de eroism, au susținut și prin pierderi de multe vieți românești expansiunea hitleriștilor, evident cu disciplina impusă de aceștia. Statul Major românesc n-a avut putere de decizie decât când „punga” armatei sovietice era pe cale să se închidă, când joncțiunea lor putea dura ore, minute, secunde. Comandanții români se aflau în situația de a abandona totul, oricum pentru ofițeri nu mai era scăpare, doar le rămânea să spună tare în hurelul motoarelor de la tancuri care se auzeau înnebunitor, dar, încă, nu se vedeau: „, fraților, scapă cine poate...” așa cum strigă plângând și disperat tânărul locotenent rămas comandant unic.

În compania moto, doar cu 5 camioane zdrențuite valide dintre sutele aruncate în luptă, se afla și sergentul Vasile Cernat, din Țepu de lângă Tecuci, care, auzind eliberarea de sub ordin, exclamă:

– Cine vrea să scape, după mine...

...Întinderea stepei cât se vedea cu ochii de jur împrejur sub un cer plumburiu la care soldații nu aveau timp să se mai uite fiind preocupați să-și târâie obielele ieșind din bocancii găuriți prin noroiul lipicios, puțin roșiatic. Nu se vedea nici urmă de vegetație de stepă, doar pădurici de arbuști spinoși care ascundeau privirilor ce se petrecea undeva, nu prea departe spre Răsărit. Dintracolo se

auzea hureit greu, parcă de bombardiere gata să-și ia zborul, de la sutele de tancuri care păreau să-și facă impetuos apariția, parcă mai amenințător decât urlatul avioanelor care abia-i bombardaseră. Același zgomot venea și dinspre Stalingrad adică dinspre Apus, de unde se auzeau exploziile provocate de bombardamentele intense ale avioanelor sovietice. Se știa că spre Nord, atacurile germano-române fuseseră stopate de câteva zile și urmate de ucigătoare bombardamente asupra liniilor românești, cu pagube imense în material de război dar mai ales cu mii de morți în tranșee și la suprafață ca efect ale tirurilor de katiușe și al mitraliilor razante cu solul. Atmosfera „plumburie” zgomotul pătrunzător, păreau a nu-i prea interesa pe soldații care își făceau mereu cruci, dar cărora le pierise încrederea că mai pot scăpa cu viață. De câteva zeci de minute și dinspre partea sudică se percepeau mișcări de motorizate, și se pricepea clar că se urmărește încercuirea unei importante părți din armata română spre a fi scoasă definitiv din luptă. Așa că mișcările acestea una către alta din părțile cercului care se închidea, diferite, paralizau orice intenție de luptă, orice inițiativă a cuiva. Nu mai exista comandant pentru trupele zdrențuite, decimate, abandonate.

Cernat și plutonul său de șoferi stăteau tăcuți și înfricoșați; de la comandament nu mai venea nici un ordin, locotenentul-învățător, pierit cu desăvârșire era singurul ofițer în mijlocul a circa 600 de ostași, cu totul demoralizați. Știa că superiorii săi au murit sau au fost luați prizonieri, înțelegea că totul e pierdut, deja își închipuia cum va fi prin Siberia, și atunci strigă cu toată disperarea :

– Scapă fiecare cum poate, camarazi...

Cum, pe front legăturile sufletești sunt foarte puternice, vreo sută de soldați s-au strâns instantaneu împrejurul său ca puii lângă cloșcă, așteptând sfârșitul.

– Dom’ locotinent, mă lăsați pe mine ?

– Fă, ce vrei sergent, n-ai auzit ?

Vasile se întoarse scurt și autoritar către șoferii care-și părăsiseră mașinile, doar vreo 5 având plinul de combustibil și gata de mișcare. Cernat, febril:

– Scoateți repede țevile de eșapament pentru cât mai mult zgomot, și, după mine !

Peste 200 de soldați s-au aburcat rapid în camioane, pornirea de pe loc fiind executată cu o repeziciune menită să le scape viața.

Vasile CERNAT

Câți au putut intra în caroserii, îi loveau cu paturile armelor pe cei care se îngrămădeau disperați să mai prindă un loc, dar, în același timp, au avut de înfruntat gloanțele morții trase din automatele rusești mai aproape din dreapta celor care încercau să iasă din „pungă”, adică din țarul de țevi de pușcă, tunuri, tancuri, aruncătoare de branduri, alte arme,... dar năvălitorii din frica de a nu-și lovi compatrioții trăgeau doar cu pistoalele automate, cu ZB-urile, și erau gata să arunce cu

grenadele.

– Hai, băieți, strigă răgușit și disperat Vasile Cernat care acum, în goana disperării, cu dinții încleștați, ochii injectați, ambiție oarbă, nu mai ținea cont de denivelările, ori șanțurile, ori tranșeele pe care le ocolea cu greu prin focul dens de armament ușor, dar care-i ajuta pe fugari să mai scape cu viață; și prinsese destul curaj văzând celelalte camioane în urma sa din care

mai trăgeau doar câțiva încrâncenați. Numai că rușii trăgeau de aproape, gata să se urce din lateral și din spate strigând:

– Stoite, Stoi, bit tvoi mati, rumânski, stoite, stoite...

– Stai, pe mătă, grijania mamei voastre de bolșevici, strigau românii, într-un fel de cor însoțit de pocnetul rar al ZB-urilor din dotare, căci mitraliere, nu mai aveau, nici puști mitraliere, nici grenade, gloanțele trebuind economisite. După două dintre camioane au sărit un soldat rus și o femeie, gata să se cațere sus, loviți și schilodiți, însă, de către cei de sus...într-o larmă greu de descris, cu înjurături, blesteme, amestecate cu urlete, vaiete, țipete, dominate de rafale de automate. Nu mai exista decât voința disperării...

– Nu vă lăsați, băieți, strigă din autocamion Trandafir al lui Buganu din Tecuci, rănit la un picior, în timp ce lovea cu patul armei un rusnac gata să se cațere la ei, privind cum se rostogolesc degetele în convulsie la picioarele sale și șuvoiul de sânge țâșnind din mâna amputată a agresorului. În vacarmul acesta, când parbrizele crăpau din cauza gloanțelor, când motoarele erau turate la maximum, când țipetele, urletele răniților se amestecau cu înjurăturile românești și rusești, nimeni nu-și mai punea altă problemă decât să iasă din acest vârtej al morții. Atât cât motoarele mergeau, cât își puteau apăra teritoriul de 14 m.p. din caroserii, existau și speranțe.

Unul dintre cele 5 camioane se opri după câțiva km și în secunda următoare a urmat cel mai crunt măcel asupra celor rămași acolo, vii, încă. Cine să poată număra câți mai erau vii, dar după deslănțuirea răzbunătoare a rușilor furioși... n-a mai scăpat absolut nimeni: uciși cu baionete, cuțite, patul armelor, pisați cu picioarele și loviți cu orice se afla la îndemână. Nici măcar cel care înălța mâinile către ei rostind abulic „tavarișci, taavarișci” n-a fost cruțat. Din cabina șoferului cu gaură în frunte și cu ceilalți însoțitori, însângerați și fără suflare, răsună interminabil și răscolitor claxonul răgușit care se pierdea tot mai mult în depărtare ca un fel de salut și

îndemn... Canonada i-a sfârtecat pe români peste un sfert de oră, dar cine să cronometreze, pentru că fiecare se adăpostea cum putea după obloane sau după camaradul mort, trăgea cu arma și lovea aprig, disperat când mâinile sovieticilor se agătau de obloane. Lui Vasile i-a rămas întipărită imaginea mâinii retezate de lovitură năpraznică cu patul puștii, ca a unei ghilotine, rostogolită în urma camionului. Fiecare înjura sau se ruga cu dinții încleștați într-o disperare nemaisimțită vreodată, chiar că totul depindea de o singură secundă, care părea un veac. Nici n-aveau timp să simtă spaima ci numai imensa dorință de scăpare din iadul dimprejur. Cine să mai aibă grijă de ceilalți? Doar șoferii care erau primii vânați de bolșevicii aruncați la pământ, surprinși de această încercare nebunească a câtorva români, păreau a nu avea putere decât pentru volanul mașinii și pentru accelerația acesteia, deși parbrizele erau ciuruite și camarazii din dreapta-stânga împușcați sau răniți, cei rostogoliți pe volan fiind apărători ai șoferului, iar cei de pe scări cădeau și țipau de mult pe pământul neprimitor... Nu era timp nici de miros, de jale, nici de milă, nici de vreo acțiune creștinească pentru rănitul de alături, doar senzația de uscat și sfârșitul lumii. Aproape n-au simțit îndepărtarea focului, după timpul care-i pârljolea.

— Câți am mai rămas, fraților? Se întrebau între ei, după vreo 30 de km. când au oprit considerând că au scăpat de urmăritori. Au început numărătoarea răniților, s-a acordat un prim ajutor celor care agonizau, se transmiteau ultimele dorințe ale muribunzilor, se evalua cât mai au până la primele unități românești; tablou terifiant cu răni, sânge, vaiete, scrâșnete, speranțe, în sfârșit 61 de oameni, unii cu răni mai ușoare, se puteau considera a fi salvați. Cum nu era nici un ofițer cu ei, cei valizi s-au strâns în jurul lui Cernat:

— Ce facem, Vasile, nu mai este benzină, nu mai avem muniție, ce facem cu răniții... Mulți erau plini de sânge amestecat cu funingine, haine rupte, încălțăminte praf, dar cu puștile în mâini fiecare ca niște statui ale prăpădului într-o liniște nefirească după oprirea motoarelor. Doar gemetele răniților formau

un cor al durerii pe care soldații simpli n-aveau cum să-l potolească, cei vii cu bucuria scăpării din infern în priviri, tăcuți, scăpați de frică și încordare, cu nădejde înflorită.

– Măi, Dumnezeu cu noi, poate am scăpat de Siberia rusească. Nu se poate să nu fie pe aici prin apropiere vreo unitate românească. Atunci când am venit din țară, parcă erau pe aici sate înșesate cu trupe. Luăm benzina de la celelalte, ne încercăm în 2 camioane, avem grijă și de camarazii răniți, apă are careva? Iamandi, ajută-mă!

– Recuperăm din bidoanele morților apa, dar e tare puțină, bem cu rație, hai, repede că vinăștia după noi și e mare grozăvie. Hai, băieți, zise unul dintre șoferi, Măndru Anton, în timp ce scurgea ultimele picături de benzină... David Ion din Zmeu, comuna Lungani, într-o mărturie impresionantă din mai 2018, încă în viață și destul de lucid, scăpat atunci, mărturisea că acela a fost norocul vieții lui, să scape cu viață și de prizonierat: „eram albi de păduchi, dar negri de fumul puștilor, de la eșapament, cu sânge pe haine, dar cine să se mai gândească la altceva decât că am scăpat...eu cu o rană la picior, mai toți răniți dar entuziasmați de bătălie...”

...Toți cei 61 de soldați români, scăpați din încercuire au fost decorați de Înaltul Comandament Român, au fost trimiși în spatele frontului în refacere sau cu medalii pe piept au fost demobilizați. Printre ei, cu Virtutea Militară, și Vasile Cernat.

Numai că, rușii au ocupat apoi toată România după 23 august 1944 și ce-a urmat... Eroismul lui Cernat care a salvat 61 de oameni, devenit anticomunist înfocat, a fost răsplătit „corect” cu bătaie „profesioniste” și mulți, mulți ani de pușcărie.

**ȚIGANCA... DIN MEMORIA EROILOR!
SAU... PRIMA GROZĂVIE ÎN RĂZBOI,
ÎNAINTE DE COTU DONULUI
SAU, 1020 CARE „MAI VORBESC”
DUPĂ MOARTE!**

**Uniforma militară în 1941
Vasile Marin I**

Înainte de toate precizări importante:

Ordinul „pentru România Mare, vă ordon treceți Prutul” a fost dat telefonic de Ion Antonescu de la un capăt al peronului gării din Zorleni, la celălalt mișcându-se neliniștit regele Mihai I. Excludem presupunerile.

Informațiile noastre sunt din surse directe: sergentul Marin Vasile, mitraliorul cu benzile cu cartușe pe piept, mitraliera în mână, baioneta la șold, care a trecut primul Prutul pentru a se crea acel cap de pod necesar pentru mișcarea trupelor, și, sergentul Vasile Cernat, șofer și comandant de pluton în Armata a IV-a, autorul salvării celor 61 de români din încercuirea de la Cotu Donului. Ambii cu câte 3 decorații pentru eroism.

Documentarea la fața locului, cu rezultate nesigure, totuși, după 77 de ani de la forțarea Prutului, am considerat-o ca altă sursă directă.

Simpozionul Național EROISM ȘI JERTFĂ PENTRU ȚARĂ, de după inaugurarea Parcului istoric de la Fălciu – Bogdănești, din 23 iunie 2018, Fălciu, la Centrul Cultural, cu participarea unor forțe intelectuale de calibru din România și Republica Moldova a întregit creativitate, simțământ patriotic, realitate percepută ca un moment unic din Istoria României.

Urmăriți o „istorie afectivă”, cu valorificarea amintirilor.

Giurgioana se cutremurase de Duminica Tomii când Vasile a Mărioarei venise cu mitraliera acasă la botezul primului său băiat, botezat Dumitru la insistențele gospodarului Dumitru Tătărăscu cel care-l botezase. Când a aflat că are băiat, și că-l încreștinează pe 25 mai, gospodarul mobilizat aflat la unitatea militară de la Frunzasca, prima stație de cale ferată de la Tecuci spre Bârlad, unde mai toți se ascundeau sub pământ, aici fiind o clădire imensă cu etaje subterane, de bucurie a anunțat că lipsește o noapte (riscând să fie declarat dezertor) să-și vadă nevasta și copilul. Avea de parcurs până în 30 de km și călare nu părea o distanță mare. Olteanului Roibescu i se făcu un fel de milă și îi făcu semn din ochi, că ar fi de acord, dar nu știe nimic. Pentru că se pregăteau intens de asalt aveau drept la o învoire de 24 de ore. Numai că Vasile a luat cu el și pușca mitralieră, sub motiv că sunt hoți pe drum, și pentru a nu i se observa lipsa.

Așa se face că ajungând acasă, chiar în toiul pregătirilor pentru scaldătoare, l-a chemat și pe Ghiță Chiorcea cu acordeonul și cobza lui și rapid s-a dezvoltat o petrecere pentru mai tot satul. Era câmp verde, florile pomilor fructiferi sfințeau aerul, încă nu se trecuse salcâmul, se zbicise bine pe vârfurile dealurilor pe unde erau drumurile atunci. Cum în bătătură erau și animale și păsări,

iar în beci peste vreo mie de litri de vin, n-a fost decât îndemnul de a jertfi un berbec, un curcan și câteva găini. Vasile nu se însurase din dragoste cu Mărioara, dar aceasta era tare gospodină, avea în sprijin și cei 3 copii mărișori din căsnicia anterioară, aveau peste 10 ha de pământ, cal, car cu boi, vaci cu lapte; ce, mai, gospodărie bine întocmită chiar dacă se simțea lipsa bărbatului mobilizat pentru front.

– Hai, cumetre Dumitru, adă-ți și vecinii, l-am chemat pe frate-meu Liță, sor-meă Chiraca, pe mama, am trimis după bădia Ilie și moș Iacov la Strâmba, hai să ne întâlnim oleacă, mâine-poimâne plecăm pe front și nu știm care ne mai întoarcem. Măcar că mi-am văzut feciorul... să-l vedeți și voi! Și să aveți grijă de familia mea.

– Bine, Silică, dar nu te superi că venim cu mâna goală.

Cam pe înserat oamenii s-au strâns rapid, ca la clacă și au și ajutat-o pe Mărioara care numai cu fiică-sa Constanța n-ar fi prididit. Vecinii buni se văd și la necazuri și la bucurii, mai ales că se mai găsea de plească un păhăruț de rachiu, o cană de vin. Ș-apoi mirosul de berbec fript, cobza lui Chiorcea i-au îndemnat a petrece cu toată plăcerea, până la urmă uitând de pruncul care mai chirăia în covată. De el se preocupa cel mai mic dintre copiii Mărioarei, Gheorghe, de 14 ani, care-l legăna și-i vorbea. Vasile, de 18 ani, se ocupa de berbec, Constanța de 16 ani pregătea pentru copt aluatul. Totul, la foc automat pentru că nimeni nu bănuia de venirea lui Vasile de la Tecuci.

Vorbele s-au legat repede, au mai venit încă vreo câteva femei și fete, unele cu bărbații lor și chiar s-a încins de o petrecere pe cinste. Au urmat felicitări și toasturi, Ilie era tare bun la cuvântări. Cu chiote și voie bună s-au apropiat de miezul nopții. Datina era ca la astfel de petreceri să se tragă cu pușca și cu pistolul, mulți giurgioneni având astfel de armament

– Ia, ascultați, fraților, zise și Vasile, proptind mitraliera de prispă. Urmă o rafală, apoi o alta mai lungă, și alta. Oșteanul se chercelise puțin și se dădea important, așa că până la urmă consumă o cartușieră întreagă.

Pârâitul nemaiauzit până atunci al mitralierei, în liniștea satului, adică în momentul în care s-a fracturat petrecerea, a stârnit pe toată lumea care s-a strâns repede, înfricoșată, la școală, adică chiar lângă casa lui Vasile Marin. Mitraliera le-a adus aminte că se pregăteau de război... și, petrecerea s-a spart. Cam dezumflat, „clisoi” cum era poreclit, mitraliorul a urcat pe cal și dus a fost, evident la Frunzasca unde a ajuns în răsăritul roșcat al zilei de sfârșit de mai...

...Priveau înfricoșați barajul de artilerie de dinaintea mișcării trupelor, a oricărui atac asupra căruia fuseseră avertizați de câteva zile ca să nu se înspăimânte prea tare. Fuseseră binecuvântați de preotul companiei care i-a deslegat de păcate și i-a îndemnat să meargă cu Dumnezeu înainte. Primiseră ordin să doarmă îmbrăcați în tranșeele săpate cu câteva ore înainte, să nu facă nici un zgomot, să nu vorbească. Totuși, în așteptarea grea, între ei mai șușoteau, mai ales să se încurajeze unul pe altul. În sufletul fiecăruia abia mai pâlpâia nădejdea că vor mai scăpa de sub focul inamicului, anticipat ca foarte probabil, nimicitor și violent. Plutonul de mitraliori avea între 6 și 11 soldați, în funcție de pierderile care se anticipau, fiecare trebuind să ia locul celui de la mitralieră, comandantii știind că-i trimit la moarte. Cu inima strânsă, unii dârdâind de frică sau clănțănind din dinți, își transmiteau încurajări neexprimate, păstrându-și locul în formație. Psihic erau formați să primească moartea pe care, de fapt, o vedeau cu ochii: perdeaua de foc, fum și explozii de pe malul dinspre Răsărit al Prutului, bubuitul care nu mai contenea târându-se dinspre spatele soldaților, dinspre dealul Copăceana,

de unde trăgeau tunurile românești, și se prăvălea asupra satelor de peste apă care tot românești erau, li se spusese, dar care erau înțesate de bolșevici. Era lumină ca ziua, o lumină roșietică, spartă de explozii, pârâitul mitralierelor, vâjâitul brandurilor, bolnăvicioasă, purtătoare de moarte și pentru ai noștri, dintre care mulți n-or mai apuca să vadă lumina zilei, dar groaza pornea de la miile de explozii, doar la câțiva km, focul nimicitor al artileriei române care trebuia să distrugă până și tranșeele rușilor, centimetru cu centimetru., care păreau a izvorî din largul stepei calmuce sau din Caucaz, și care nu se mișcau de loc, după cum raportau ofițerii care priveau cu binocurile. Tot orizontul era roșu-roșu.

Purtătorul de afet al mitralierei cărate pe umeri de Vasile Marin era unul Vasile Cogean dintr-un sat apropiat de Bogdăneștii năpădit de armată, părăsit de locuitorii evacuați pe Valea Elanului, la Vutcani, Roșiești. Cogean era din Rânzești și avea sarcina să-i conducă prin orice loc mai ferit, dacă se mai putea descoperi așa ceva. Cei 11 din plutonul lui Vasile Marin, cu el în frunte, au trecut apa Prutului imediat ce au auzit ordinul generalului, al conducătorului Ion Antonescu: „pentru România Mare, vă ordon, treceți Prutul!”, într-un iureș nereglat de cineva. Protejați de malul ceva mai înalt și ușoară umbră față de lumina neconținută a exploziilor, acolo, pe apă, n-a căzut niciunul. Dar la câțiva metri, pe platou, au înfruntat urgia: gloanțele șuierau pe la urechi, unele au lovit căștile sau cu un sunet indescritibil au pătruns în corpurile vii, avântate în deplasare, niște țiuiei metalice rezultând când erau lovite armele sau căștile. Vasile Marin era primul, însoțit de încărcătorul ochitor care derula banda cu cartușe, deplasarea făcându-se trăgând continuu.

– Văleu, fraților, m-au împușcat, a strigat cam al patrulea, în timp ce alți doi au căzut secerați, fără a scoate un cuvânt. În vacarmul dimprejur mai mult se ghicea ce voia să spună celălalt,

lanțul de trăgători trebuind să asigure puterea de foc în mers. A căzut încă unul, și încă unul, tot fără a mai scoate vreun sunet.

– Culcat, culcat...culcat, fraților!

Vasile realiza că și din restul companiei cădeau, cu urlate și vaiete, blesteme și rugă laolaltă, că parcă la comandă toți s-au oprit pe loc, dar focul puștilor și mitralierelor continua. Că, cele vreo 200 de metri de la malul apei păreau o imensitate, că nenorocirea zgomotoasă a căzut pe capul oamenilor. Incredibil de repede și-au săpat tranșee, dar tot repede au constatat că focul tunurilor rusești s-a concentrat asupra lor. Un obuz căzu la câțiva metri de sergent și acesta fu pârlit instantaneu pe o jumătate a corpului, simultan un glonț străpungându-i piciorul drept. Mitraliera căzută alături fu ridicată imediat de alt soldat, secerat și el. Urlând, Vasile Cogean, care apucase să-și sape tranșeea continuă să tragă cu mitraliera până i se termină muniția, dar, încă, nu se așternu liniște. Se iviră sanitarii care-l ridicară pe rănit, și-i aruncară două benzi cu cartușe lui Cogean rămas printre camarazii săi morți. Cei doi Vasile se despărțiră pentru totdeauna.

...Nevoit să stea alături de camarazii săi fără suflare care-l protejau cu trupurile lor, încă vreo 6 zile, acesta a rămas cu o imagine coșmar care l-a însoțit apoi toată viața: viermii ieșind din corpurile morților umflați, care semănau cu boabele de orez, ieșind din corpurile deformate și greu mirositoare. Vasile Cogean din Rânzești n-a mai mâncat vreodată în viața lui orez.

...Ridicat de sanitari, inconștient, Vasile Marin a ajuns pe masa de operație tocmai la Buzău, pentru a-i fi extras glonțul dum-dum și operat fără anestezice. De durere a sfârâmat între dinți un colț al mesei de operație... Când a ajuns alicund de-un picior pe prispa casei, copilul la botezul căruia trăsese cu mitraliera făcea primii pași și gângurea în limba lui...

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 26 (1856) de joi, 05 iulie 2018

III

TEME DIVERSE

PARISUL CEL FRUMOS = DE ZI, CEL URÂT = DE NOAPTE

Deși ar putea fi și invers, deoarece seara și noaptea e alergătura după plăcerile carnale și băutură. Dacă ziua nu-i vezi, noaptea ies la vedere negri, mulatri și români. Dar mai ales, ies niște curve frumoase încât și sfinții de la Notre Dame s-ar da repede jos.

Capitala lumii culturale și, pentru 2016 a fotbalului, e poluată și ziua și noaptea și în restul timpului, de milioane de mașini, printre care se strecoară motociclete și biciclete, de milioane de oameni care nu prea bagă de seamă nici la cele mai durabile monumente arhitectonice, la cărți sau la concertele date de formații (uneori 20 - 30 de persoane) sau de artiști însingurați care cântă și cântă pentru 1 euro cu care să-și astâmpere foamea.

Împrejurimea de la Notre Dame e de pe la 10:00 la ora 1:00 aglomerată de grupuri de excursioniști care nu poposesc și în cele câteva librării mari unde nu se îngrămădesc cumpărătorii. Anticarii și buchiniștii de pe Sena sunt prezenți să-și vândă câteva cărți pe zi.

În raport cu traficul de carne vie, cel cu cartea înseamnă vreo sutime. „Frumoasele parizience” sunt românce, ucrainience, cehoaice, nordice și negrese (sculptate, nu alta) și mulatre din diverse țări ale globului, toate preocupate de ale trupului și nu de ale minții.

Româncele sunt din poporul slugilor de tot felul, pentru că noaptea se face curățenie pe străzi sau mai funcționează baruri; românii, la împins tomberoane sau la măturat!

Parisul cel frumos e plin de grupuri de excursioniști (ăștia-s cu ceva bani), e fastuos, spectaculos și mereu interesant, sub

oblăduirea unui simbolic Tour D'Eiffel. Deși e vorba de sfinți, tot pe pământ e Catedrala, halele, castelele, podurile, sălile de tot felul, iar sub pământ Metroul. Mii de kilometri, Garre du Nord e IMENSĂ: încape în el Vasluiul cu câțel și purcel; o agitație năucitoare.

Pe Stade de France, zeci de mii de oameni au strigat, scandat, aplaudat, încurajat echipele și pe jucătorii la meciul Franța – România, de deschidere a Campionatului European de fotbal, pe 10 iunie începând cu ora 21:00, respectiv 22:00 la noi. Am fost acolo, am fost pătruns de patriotismul francezilor, m-am integrat în cel al românilor.

Stade de France – Saint Denis e o bijuterie arhitectonică și un simbol ca o ciupercă, lăsând doar deasupra ierbii spațiul de aerisire. Are o acustică perfectă, gazon așîșderea, cameră tv mobilă, organizare ireproșabilă. Ne-a părut rău că am luat golul victoriei lor cu 3 minute înainte de un rezultat de excepție. N-am răgușit degeaba pentru că ai noștri au jucat bine contra prognozatei campioane europene. și am sperat...

Spectacolul de dinaintea meciului: o alegorie pentru puritate, pace, înțelegere și muncă, la secundă pus la punct. Ora oficială de începere a meciului a fost respectată deși pe iarba s-a întins un covor imens, și pe el erau peste 1.000 de copii. Cam 1/5 din tribune a fost ocupată de românii în galben; cu steaguri, vuvuzele și tot arsenalul suporterilor, cu vocile intacte! și... speranțe.

Spectacol civilizat și de mare calitate cu exaltarea sentimentelor patriotice, atâta cât mai există. N-a fost nimeni împiedicat să strige, păzit de oșteni înarmați până-n dinți și de „volontieres”, vreo 3.000 în total!

Subliniez, organizare perfectă, explozie sentimentală specifică, înțelegere între participanți... supravegheați din aer și de pe pământ, ba și în metrou!

O imagine durabilă: cei 80.000 de spectatori revărsându-se spre Tour D'Eiffel! Noapte cu torțe! Magnific!

Parisul și... visul: până la urmă, faimoasa metropolă atrage ca un magnet deși viața e foarte scumpă, nesigură, chinuită. Aurul și monumentele durabile sunt la vedere pentru a aduce alți bani, alți turiști, alte speranțe. Pentru strălucirea asta vizitatorul nu mai observă foșgăirea șobolanilor în părculețe sau prin metrou. Distanțele se topesc „la talpă” pentru că circulația auto e bine dirijată fără ca poliția să se vadă dar se aude permanent și continuu, continuu sirenele poliției, salvărilor, pompierilor imprimare în urechi (și în subconștient săptămâni întregi). Visul unui Paris „intelectual” și liniștit mai există poate, în lăuntru al chateau-rilor, bibliotecilor, în cărțile vechi!

Există o mare legătură între fotbal și noua cultură existențială.

Oricât de tacticizat, oricât de organizat, jocul pe teren este al unor gladiatori moderni care-și frâng oasele izbindu-se unul de altul cu chip că învinge cel mai puternic sau își rup picioarele unul altuia în efortul disperat de a lovi - recupera - trimite altundeva balonul cu „puteri magice” care adună milioane de oameni ca spectatori. Se cunoaște destul de bine că fotbaliștii nu-s cei mai deștepți oameni de pe gazon sau dimprejur. Nu comentez acum această realitate rezumată sub sloganul „arta/ sportul cere sacrificii” care înseamnă un mai mic volum de timp pentru cunoaștere...

Cine știe dacă vreodată se va vorbi de un geniu în... orice sport, ci doar de talent (aplecare, aptitudini) și nu de genii cu capetele sparte.

Lumea cea multă care se adună împrejurul arenelor de fotbal, n-are cine știe ce carte, nicicum nu e genială. Sportul golanilor de pe maidan se transformă în bătălia pentru bani cu mijloace fizic - omenești și nu cu arme de orice fel, adică nici cu arme mental - intelectuale. Aici e și partea bună a competiției, necesara înfruntare umană în ecuație cu un balon... „universalizat”!

La Paris am văzut spectatori de toată mâna, dar fotbaliști de mare calitate, performeri cu exacte roluri sociale, ei, actori principali, restul trăind acceptabil pe o scară de 1 la 100.

În acest iunie, la Paris, am văzut lume vie și lume putredă, am observat capitala lumii culturale, frumoasă ziua, urâtă noaptea, poluată „multiplu”, aglomerată, foarte zgomotoasă, nemiloasă, cu Sena măloasă.

Parisul de zi e bogat, cel de noapte sărac, cu hoți, curve, sânge, cu alarmele polițiștilor și pompierilor.

„Ochiul dracului” domnește printre catedrale (multe), prin mișcarea de la suprafață, dar și sub pământul unde „zburdă” metroul.

Ca și New York-ul, e absolut impresionant cât de mult e săpat și circulat în adâncime!!! Până și Sena cea maiestuoasă, e subtraversată în câteva locuri! Noile catacombe ale Parisului le completează pe cele descrise de Victor Hugo!

Trăim existența unei noi forme de comunicare între oameni și intrăm vertiginos în sfera unei noi culturi existențiale. Parisul demonstrează mai mult decât orice alt oraș, asta.

Cum mai e cu „proletari din toate țările, uniți-vă”(!)

Cum mai gândim... cultura națională?

La Praga...

Meridianul Cultural Românesc

An II, Nr. 2 (6), 2016

OMAGIU CĂRȚII, CULTURII ȘI OAMENILOR DE MARE VALOARE

Vineri, 27 aprilie 2018, între orele 10 – 15, la Centrul Cultural „Alexandra Nechita” din Vaslui, este o manifestare rară, de adevărată cultură, marca Dumitru V. Marin: OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE.

Să precizăm: această a IV-a ediție, este un Simpozion Național, în organizare privată, în scopul prezentării unor valori naționale care să comunice la Vaslui și în județ din experiență, creație și valoare, măcar o câtime elevilor participanți, cu îndemnul de a contribui la autoritatea spirituală a județului și nu la discreditarea acestuia (mereu dat ca negativ, cam pe oriunde). Mari valori naționale prezente aici pot depune mărturie că nasc și la Vaslui Oameni! Toți cei care vin, mulți sunt din județ și se mai întorc pe acasă, sunt prieteni ai meleagurilor acestora și devin vectori de imagine pozitivă atunci când o persoană reușește atâtea lucruri durabile dintr-o localitate cam bătută de Dumnezeu și autorități, cam neluată în seamă până și de către episcopie.

Desigur, e campanie, primăvară, flori, libertate și... destul dezinteres, generat și de inexistenta preocupare a guvernanților locali pentru o brumă de cultură. Atât pot, atât fac și ei, noi ne bucurăm că avem mai puține bețe în roate. Pentru că, trebuie să fie clar, sunt destui plătiți pentru o „cultură” pe care n-o fac în sensul ei adevărat, ci, mai strică, prin incompetență și răutate, ce reușesc să clădească doar câțiva, puțini, cu eforturi mintale, fizice, financiare (din care cauză se întreabă, de ce mărgăritare în râtul porcului?). Sunt invitați membri ai ansamblului „Privighetorile Zeletinului” cu prof. N. Popa care-l conduce de 43 de ani. Vin personalități din București, Bacău, Iași, Vaslui, Bârlad, Huși,

Podu Turcului, iar expoziția de carte și reviste va fi singulară... și doar o zi! Anunțăm ca o unică realizare Dicționarul selectiv-afectiv ... 77... pe care-l lansăm vineri, împreună și cu revista recordmenă mondială

Meridianul Cultural Românesc, nr. 13, cu 414 colaboratori. Credem că mulți n-ar fi știut vreodată de Vaslui dacă n-ar fi existat activitatea și opera noastră. Și, apropo, cine ar putea cunoaște mai bine eforturile, suferințele, dușmăniile și opera subsemnatului? Cei 77 incluși, dintre care 12 apriliști, reprezintă „noduri culturale” fierbinți care au formulat și răspunsuri amicale. Nu regret neincluderea unor colegi din spiritualitatea locală care n-au formulat răspunsuri, și-au închis telefoanele, s-au dat la fund... pe care nu i-am inclus. În definitiv, eu ofer, eu le ofeream un loc într-o operă prin care să mai rămână.

Țin să evidențiez rolul ales, dar care merită mulțumiri anticipate: prof. univ. dr. Alexandru Ionescu (prezent un sfert de secol la acțiunile noastre), academicienilor (din jud. Vaslui, de loc) Ionel Miron și Constantin Toma, dr. Valeriu Lupu, dr. ing. Dumitru Brăneanu (unul dintre cei 3 muschetari culturali din Bacău), poetei Gabriela Ana Balan, comandoului Mihai Batog Bujeniță și tuturor celor de la ALPI-Iași și bineînțelese celor din străinătate care, cu siguranță, ne citesc ziarul.

Am considerat că e mult mai bine să facem, chiar cu eforturile astea incredibile, decât să nu mișcăm „un ac cultural”, poate spre bine în viitor.

Deci, vineri, între 11 și 15 puteți fi alături de noi..., fără să ne puteți uita după aceea!

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 16 (1846) de joi, 26 aprilie 2018

AM REUȘIT!!!

Pe 27 aprilie 2018, am reușit o altă acțiune culturală UNICĂ. Prin Simpozionul Național în organizare privată OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE, ediția a IV-a, și prin Dicționarul selectiv – afectiv ... 77... Noduri culturale și răspunsuri amicale (Pim, 2018, Iași, 398 pag), am pus pe harta culturală a lumii Vasluiul în care trăim și, mai ales, muncim. Un oraș și un județ care ne provoacă adesea sentimentul zădărnicii că stricăm orzul pe găște, pentru că e foarte de neînțeles cum oficialități, presă locală, unele personalități (de altfel demne de laude în alte împrejurări) aud, văd, sunt invitați la un eveniment unic în istoria culturală a urbei moldave, și, după modă comunistă neglijează ori bârfesc și scriu negativ despre ce NU VOR SĂ VADĂ! Orbii! Cel puțin un lefegiu cu mintea prin cârciumi, deși l-am invitat la masa valorii, un fel de nimic gălăgios, încercă să se ia în seamă, alimentând dușmăanii aspre și vechi cu postaci râgâitori. Una dintre concluzii va fi că aștia, ori sunt tâmpiți de la mama natură și n-am văzut noi când i-am mai lăudat, ori invidia, gelozia, ura le-a întunecat mințile (adică au ajuns tâmpiți). Că, simplu, ce-am realizat noi, cu banii noștri, n-am făcut pentru animale, deși avem impresia câte o dată că ne străduim să punem mărgăritare în râțul porcului, ci pentru a se cunoaște elemente ale simțirii, ale vieții celor de pe aceste meleaguri, care, AICI, suportă greutățile vieții. Aici mai reușesc, totuși, unele frumuseți greu recunoscute în legenda încetățenită că vasluienii sunt

violatori, hoți, puturoșii națiunii, detracații de serviciu în România.

Deci:

1. Am reușit Ediția a IV-a a Simpozionului Național OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE. Cine crede că-i ușor să facă și el (că până acum n-a mai făcut nimeni, și sigur, nici n-o să mai facă pe banii lui).

2. A fost pe banii noștri, care în loc să mergem printr-o stațiune, ceva, aducem, aici, valori pentru percepție și stimulare directă a elevilor și maturilor ca emblemă pentru creativitate.

3. În sala în care inginerul rămas tot inginer, deși semnează de mai multe mandate ca primar, n-a călcat nici acum, nici altădată, deși era în localitate și și-a perfectat ceva afaceri des-dimineață. Am privit lipsa lui ca mare pagubă în ciuperci. Și lipsa oamenilor lui... la fel. Orbi, și atât!

4. Diplome, el? Doar nu e primarul Buzăului! Dă-l dracului de Vaslui!

5. Am văzut cum au onorat buzoienii câteva personalități mai la îndemână, cu premii, diplome, onoruri.

6. Simpozionul Național în organizarea noastră s-a bucurat de sprijinul a mari personalități din țară, din Județ, și, mai ales de peste hotare. N-am primit un leu de la cei care cheltuiesc miliarde „pentru cultură”, fiind plătiți să facă, și nu fac. Sug banii statului sifonați prin primărie, corect, și prin primăria Vaslui.

7. Prin prezența celor aproape 50 de artiști, literați, alți creatori în expoziții diverse, cu participare extraordinară din Ansamblul Privighetorile Zeletinului, cu dezbateri de opere și considerații la adresa inițiatorului s-a realizat o recunoaștere a culturii și cărții VASLUIENE. Nu a lui Marin, nu a lui Pavăl, nu a cuiva anume, ci a celor creativi, dar de nivel național.

8. Volumul de 400 de pagini intitulat ... 77... Noduri culturale și răspunsuri amicale, Dicționar selectiv-afectiv este o dovadă a prezenței valorice în plan global, integrare între autori recunoscuți. Este recunoaștere de către autorități cultural-creative din 4 continente, multe capitale, mulți scriitori publicați. Vorbim deocamdată de 414 din toată lumea, subliniez și pentru răuvoitori, din toată lumea.

9. Cel puțin 2 persoane au primit distincții speciale, Cătălin Sîmpetru și D.V. Marin, cu plachete speciale de la ECOMONDIA „pentru excelență în cultura română”, înmânate de Prof. Univ. Dr. Alexandru Ionescu, din București. Au conferit Diplome de onoare și de merit, Consiliul Județean (chiar președintele D. Buzatu a onorat Simpozionul, ba, i-a adus și pe vicepreședinți), Prefectura Județului Vaslui, prin delegat, Cristi Lapa, și Grupul de presă – ziar – radio – TVV și Meridianul Cultural Românesc. S-au oferit să fie prezenți deputați, senatori, alți directori care s-au dovedit ce sunt: niște mincinoși (și, atunci, de unde vreo considerație pentru aceștia?).

10. Facem și nu stricăm, deci creăm, existăm! Faceți și voi!

11. Subliniem că:

Prin Dicționar, prin Revista internațională, prin munca, priceperea și consecvența noastră am poziționat Vasluiul pe harta culturală a lumii. Dacă nici recunoașterile internaționale din Italia, Elveția, Portugalia, Germania, Israel, Canada, Australia, New-York nu sunt dovezi, atunci care mai sunt?

**Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 18 (1848) de joi, 10 mai 2018**

RAPORT DE CONSILIER LA SEDINȚA FESTIVĂ A CONSILIULUI JUDEȚEAN VASLUI

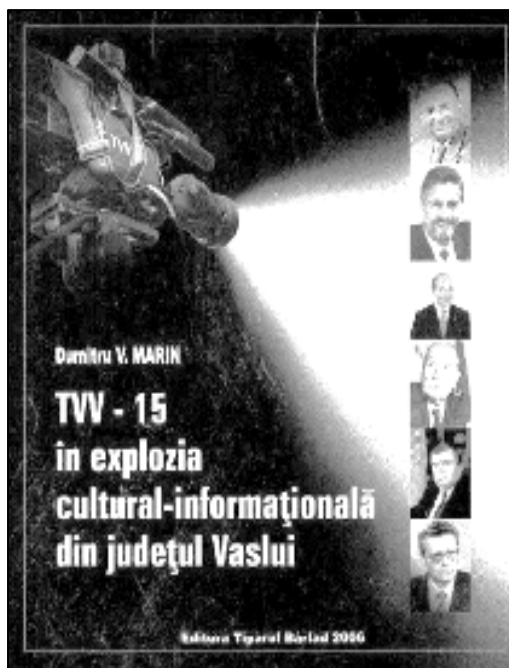
O voce șagălnică de secretară ne-a invitat pentru vineri 23 iunie 2017 „să ne distrăm” cu ocazia reunirii foștilor și actualilor consilieri județeni, într-o ședință festivă, începând cu ora 14.00.

Ar fi de adunat aproape 150 de persoane care includ și funcționarii publici convocați.

Printre aceste persoane Dumitru V. Marin n-a fost niciodată „glugă de coceni” adică fără opinii și fără acțiuni concrete, palpabile. Ba, am avut influență prin școala de presă (cca 500 persoane) prin cuvântul constructiv, chiar dacă singular, uneori! Numai și numai prin munca și priceperea personală, în bătălie tot cu cei mai deștepți oameni ai județului și printre cei mai valoroși jurnaliști ai țării. 5 mandate de consilier județean, 2 de consilier local, cu 234 de consilieri locali ai Federației Ecologiste din România „la un moment dat, locul 1, 11% din efectivul național, ca a IV-a formațiune politică din județul Vaslui, drept care am făcut parte din Delegația Permanentă și diverse comisii!

Ca să obțin asemenea forță am avut: 1) tovarăși de valoare și loiali: ing. Neculai Pânzaru, Dan Albescu, Costache Mărcuță; b) ziariști pricepuți atât la TVV cât și la radio Unison și ziar (din care unii ca un oarecare Sorin sau Tănăsuc m-au vândut sistematic!); tot ce înseamnă ziarist în județ fiind descoperiri ale mele. Și valori naționale ca Lucian Pârvoiu, Cătălin Striblea, Aurina Petrea tot de aici au plecat.

Dreptatea e a fiecăruia dar ADEVĂRUL e unul singur, căutat adesea prin justiția mereu cu hibe, influențabilă și coruptă, DREPTATEA n-a existat vreodată și nici nu va exista! Nici EGALITATEA: cum să fie egal văcarul cu primarul? Sau copilul născut în sărăcie cu cel din palate?

Argumentez astfel că și în Consiliul Județean s-au strâns tot felul de „consilieri” puși de șeful de partid să-l susțină și să câștige un ban. Deci să nu miște în front. Era unul Juverdeanu, liberal, „în opoziție”, care n-a făcut alt joc decât al PSD care a avut mereu în frunte oameni (nu personalități) remarcabili: prof. Constantin Alexandru care a pus câte bețe în roate a putut TVV cu judecăți și decizii, dar care a

trecut de la comunism la ceva democrație, ing. Ion Manole, prins de administrație, Ion a fost abil și activ, dar a căzut ca Grindeanu în fața lui Dragnea, adică în fața prof. Dumitru Buzatu între ei existând fie Vasile Mihalache, fie Corneliu Bichineț. Despre acesta din urmă ar merita multă analiză dar acum e vorba despre ce a realizat Dumitru V. Marin în mandatele sale și anume:

1) Cel mai important: prin opoziția sa, singura, permanentă, a oprit derapajele grave ale președinților și PSD care

s-au simțit supravegheați și chiar dacă au șmenvit terenuri, case, fonduri, iată-i deocamdată fără DNA pe cap.

2) Prezența omului, jurnalistul, cu cel mai mare grup de presă (unic în Moldova și astăzi), scriitorul (cu 27 de cărți), militantul pentru adevăr, dreptate, egalitate, cinste, onoare, loialitate, bătaios de-a lungul acestui sfert de secol (recunoscut și respectat, criticat de ciracii șefilor vasluieni) ca om al acestui moment istoric cu dușmăniile și adversitățile de rigoare.

3) Bătălie pentru democrație și pentru limba română, în cei peste 25 de ani deși cu finalitate INCERTĂ, pentru că nici democrația reală nu există. O dovedesc mijloacele de presă, Tvv., Unison Radio (Vaslui, Bârlad), Ziarul Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău, Revista internațională Meridianul Cultural Românesc. Se cunosc cele 2 recorduri mondiale reușite, 4 naționale, cele 19 întâietăți din județ, acțiunile de mare amploare din județele Moldovei.

Cât contează acest raport într-o bătălie a tuturor timpurilor pentru egalitate (care nu există), libertate (relativă) bunăstare care nu va fi concretizată curând? Că, iată am fost printre reprezentanții unui timp și al unui mediu într-un eșantion de viață românească... județul Vaslui!

Dumneavoastră, tuturor sănătate și noroc!

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 24 (1803) de joi 22 iunie 2017

FURĂ ȘI FUGI!

DEVIZA = „EMBLEMA” TIMPULUI NOSTRU!

Sebastian Ghiță, parlamentar și mogul de presă a furat cât a putut din averea țării și „s-a topit” de la Crăciun încoace. Dat fiind că 1/3 dintre parlamentari au probleme penale înseamnă că ăștia fură, nu se încurcă. Noi plătim! Dar plătim alți mulți hoți pe care-i ajutăm să trăiască.

De nivel intelectual: „Parfene al meu” îmi face 5 luni ziarul de față, câștigă aproape 10.000 lei, mai fură câteva sute de la chiriași, câteva zeci de la vânzătorii de ziare, plângând de mama focului mă mai tapează de câteva sute, mă îndatorează la agenți comerciali și ... ați ghicit: dispare ca măgarul (ce este!)

Și ca să-și facă bine treaba îmi golește calculatorul, distruge programele, fură elementul ajutător!

Parșivul de Parfene procedează ca un hoț ordinar! La Bârlad l-am dus pe unul Macovei din Căpușeni care a apărut în fața mașinii ca să-i dau de lucru. Hoț mai profesionist ca ăsta, mai rar.

În vreo 3 luni a furat peste 1000 kg. de cartofi; un aparat de stropit (2.800 lei), alte unelte, benzină, motorină. La Ivănești, un cetățean cu 2 copii a vândut pe 2 kg de vin, 2 tone de porumb știuleți, 500 de kg grâu, circa 100 de baloți de lucernă și altele... A ajuns până acolo încât să dea un sac cu lucernă cumpărat cu 1800 lei, doar cu 20 lei! Halal afacere a lui Lucian al nostru. Ca să împlinească a mai vândut vreo 20 de baloți de lucernă cu 30 lei!

Și are 2 copii.

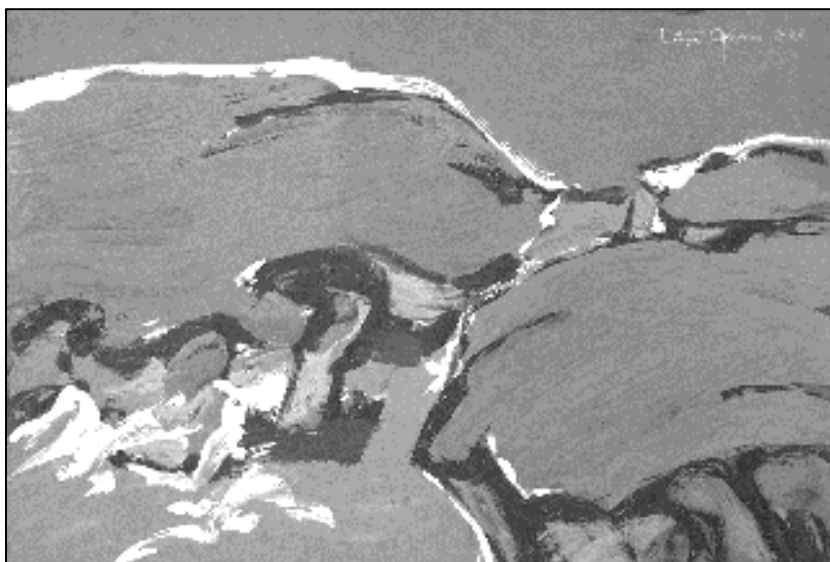
Și are nevastă muncitoare.

Ce-or fi gândind oamenii ăștia?

Până la urmă tragem concluzia că furatul e sport național în România și că de la parlamentar la văcar cam toți fură când prind un loc unde ar trebui să trăiască bine o viață.

Cât de valabilă e deviza Fură și fugi!!!

**Meridianul Iași–Vaslui–Bacău
Nr. 11 (1790) de joi 23 martie 2017**

Letiția Opreșan – La malul Mării Negre

JAFUL CA ACTUALITATE

FURĂ ȘI FUGI!

DEVIZA = „EMBLEMA” TIMPULUI NOSTRU!

E greu de precizat care e mai dăunător: jaful ar fi o sustragere de valoare mare, o lovitură financiară o dată sau de două ori din munca altuia. Hoția poate fi în formă continuată și se bazează pe fățarnicie, necinste, jigodenie. Ambele se practică asiduu în România de azi și par a se intensifica. În condițiile în care populația tot sărăcește hoții se înmulțesc, jafurile la fel, „cresc” omorurile și sinuciderile. Vai de cei care au acumulat ceva bunăstare că hoții fără frontiere își fac mendrele.

Poliția?

Aceasta a început să nu mai existe, oricum nu prea, în mediul rural. Dacă gospodarul îl prinde pe nemernic sub motivul cercetărilor polițienești „gradații” de toate felurile îi fac scăpați. E cazul agentului de la Ivănești, Florin Condurat, care a făcut ce-a făcut și după aproape patru luni nu a luat nici o măsură; ba îl bruftuluiește binișor pe păgubit că n-a fost în stare să-și apere avutul.

Jefuitorii sunt la toate nivelurile sociale.

a) Statul: o lege care încasează întâi amenzile nenorocește jumătate din populație.

b) Codul fiscal e un sabotaj național: dacă n-ai depus o hârtie ca declarație pentru impozite fac ăștia niște impozite și taxe... homerice! Asta o fi relaxare fiscală sau nenorocirea contribuabililor?

Voi reveni!

Reiau editorialul trecut precizând că prăpăditul ăla cu doi copii, Țiganceș și concubina lui, au organizat un jaf ca la carte și s-au retras cu prada în comuna Horgești - Bacău.

Sebastian Ghiță, parlamentar și mogul de presă a furat cât a putut din averea țării și „s-a topit” de la Crăciun încoace. Dat fiind că 1/3 dintre parlamentari au probleme penale înseamnă că ăștia fură, nu se încurcă. Noi plătim! Dar plătim alți mulți hoți pe care-i ajutăm să trăiască.

De nivel intelectual: „Parfene al meu” îmi face 5 luni ziarul de față, câștigă aproape 10.000 lei, mai fură câteva sute de la chiriași, câteva zeci de la vânzătorii de ziare, plângând de mama focului mă mai tapează de câteva sute, mă îndatorează la agenți comerciali și ... ați ghicit: dispare ca măgarul (ce este!)

Și ca să-și facă bine treaba îmi golește calculatorul, distruge programele, fură elementul ajutător!

Parșivul de Parfene procedează ca un hoț ordinar! La Bârlad l-am dus pe unul Macovei din Căpușeni care a apărut în fața mașinii ca să-i dau de lucru. Hoț mai profesionist ca ăsta, mai rar.

În vreo 3 luni a furat peste 1000 kg. de cartofi; un aparat de stropit (2.800 lei), alte unelte, benzină, motorină. La Ivănești, un cetățean cu 2 copii a vândut pe 2 kg de vin, 2 tone de porumb știuleți, 500 de kg grâu, circa 100 de baloți de lucernă și altele... A ajuns până acolo încât să dea un sac cu lucernă cumpărat cu 1800 lei, doar cu 20 lei! Halal afacere a lui Lucian al nostru. Ca să împlinească a mai vândut vreo 20 de baloți de lucernă cu 30 lei!

Și are 2 copii.

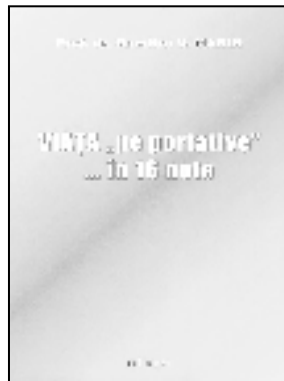
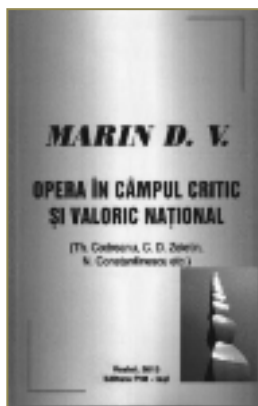
Și are nevastă muncitoare.

Ce-or fi gândind oamenii ăștia?

Până la urmă tragem concluzia că furatul e sport național în România și că de la parlamentar la văcar cam toți fură când prind un loc unde ar trebui să trăiască bine o viață.

Cât de valabilă e deviza Fură și fugi!!!

Meridianul Iași–Vaslui–Bacău Nr. 12 (1791) de joi 30 martie 2017

IV
DESPRE
(SELECȚII)

„D-le profesor, materialul de față a fost distribuit în peste 70 de publicații on-line..” (V.G.)

DESPRE „...77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE”

Am primit în dar o carte cu dedicație și autograf de la prof. dr. Dumitru V. Marin, intitulată „...77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE”, Iași, Editura PIM, 2018. Cărți închinatelor unor personalități din diverse domenii de activitate s-au mai scris, a devenit deja un exercițiu firesc, dar să antrenezi personal un număr considerabil de viitori coautori ai unui asemenea volum, mai rar.

Titlul ne aduce aminte de volumul de versuri al lui Nichita Stănescu, „Noduri și semne” și de cartea Anastasiei Dumitru: „Bujor Nedelcovici – Conștiința de scriitor”. Deosebit de incitant, deloc explicit, că, de..., „nodurile”, au și ele misterul lor. Te fac destul de curios ca să zăbovești pentru a „descâlci ițele” și a vedea frumusețea firului. Dezlegându-le poți „pipăi” cu mintea și sufletul fibra din care este alcătuită țesătura (cartea), îi poți identifica și simți finețea, îi poți verifica, pe cât posibil trăinicia, vigoarea..., și dacă mai adăugăm și „semnele”, care presupun anumite înțelesuri încryptate, este nevoie să ne aplecăm cu dibăcie asupra conținutului volumului.

Răsfoindu-l, am constatat că în peisajul cultural vasluian și în tabloul literar al prof. dr. Dumitru V. Marin a apărut un volum inedit, cu o alcătuire ingenioasă, o radiografie din mai multe unghiuri a vieții și activității jurnalistului vasluian, completată cu alte 77 de radiografii individuale.

„Nodurile” (semnatarii) întăresc textura volumului, îi dau strălucire și consistență, iar „semnele” sunt gânduri, trăiri,

sentimente care ne fac să privim cu respect, bucurie și admirație „adresantul”, prezentat ca fiind un om special. Și, toate așezate pe brocartul fin al aniversării omului de cultură Dumitru V. Marin, la împlinirea a 77 de primăveri, cel care se declară „aprilist”, născut pe data de 28 aprilie 1941.

Revenind la carte, aș putea spune că în paginile sale s-a cam spus și scris totul despre sărbătorit. Asta însemnând că este destul de greu să mai scrii ceva original, după ce 77 de condeie și-au spus punctul de vedere despre omul și profesionistul Dumitru V. Marin. Totuși, ceva mă intrigă, mă provoacă să mă erijez în purtătorul de cuvânt al colaboratorilor volumului și să aduc, pe scurt, la cunoștința publicului cititor opiniile acestora cu privire la „personajul principal” al volumului, care are marele merit de a fi adunat între cele două coperte o sumă de oameni valoroși, 77 de nume din domeniul literaturii, științei, culturii și spiritualității din țară și din străinătate, colaborând de bună voie la întocmirea unui volum colectiv.

Se spune că numărul, cantitatea nu înseamnă neaparat și valoare, și este foarte adevărat. Însă în cazul de față, întâlnim 77 de semne de prețuire, de amicitie, de prietenie sau întâlniri de-o dată în viață, cu o ocazie specială ori întâmplătoare, care au lăsat amintiri pe pelicula inimii jurnalistului multimedia. Este lăudat, adulat, atribuindu-i-se calificative care mai de care mai elevate, însă prezentat și „cu păcate și virtuți”, precum spune Mihai Apostu. Îl întâlnim pe D.V. Marin în multiple ipostaze, din copilărie până în prezent. Textele sunt decupaje din realitatea imediată, pe care sunt încrustate căutările, acțiunile, gesturile, reacțiile, implicările, mobilizările pentru a depăși obstacole și a intra pe nișe favorabile autodepășirii personale și profesionale în misiunea nobilă de promovare a culturii. Ne sunt prezentate momente de plonjare în adâncul valurilor vieții profesorului, dar sunt selectate cu grijă fragmente din spuma strălucitoare a acestora și redată spectaculos. Astfel, putem afirma că volumul omagial degajă o adevărată noblețe, un neîntrecut flux de amabilități, desigur veridice. Acest buchet de

„semne”, arată în toată splendoarea sa valoarea incontestabilă a profesorului și jurnalistului, cap de afiș în viața culturală și literară vasluiană.

Așadar, cartea este o impresionantă apariție editorială din mai multe motive: valoarea intrinsecă a conținutului scriiturii, valoarea și însemnătatea personalităților în varii domenii ale cunoașterii umane și, nu în ultimul rând, valoarea personalității destinatarului tuturor acestor misive, profesorul, jurnalistul, scriitorul, omul de cultură, Dumitru V. Marin. Pentru a susține această ultimă afirmație aș aduce ca argumente câteva coordonate ale muncii și activității domniei sale: este deschizător de drumuri în presa modernă (prima televiziune din țară, 1990, înființarea postului de radio Unison, Vaslui, 1993, Bârlad, 1994, apariția ziarului Meridianul, 1996, revista internațională Meridianul Cultural Românesc, 2015); interviuri cu 9 președinți de stat, 14 prim-miniștri, zeci de miniștri, deputați, senatori, ambasadori; interviuri cu înalți ierarhi ai bisericii, PF Teoctist, PF Daniel, mitropoliți, episcopi, transmisiuni în direct la radio-tv din 32 de țări; vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și președinte Filiala Vaslui, 2005...

În sprijinul aceleiași idei, aș completa cu mărturiile făcute în carte de mai mulți coautori. Scriitorul, criticul literar și emiscologul Theodor Codreanu apreciază că Dumitru V. Marin este: „Una dintre cele mai pitorești personalități din Vasluiului ultimelor decenii”. În opinia Danielei Gîfu, jurnalistul vasluian este: „un desfrunzător de idei supralicitate... cu vorbă hotărâtă și plină de sensuri ideatice, caută dreptate.” Vasile Ghica îl numește: „Un renașcentist al zilelor noastre”, iar dr. Valeriu Lupu îl consideră „lord al slovei” și, pentru toate acestea și multe alte merite, Simion Bogdănescu îl recomandă ca fiind un „model cultural de urmat”; punct de vedere argumentat de Corina Matei Gherman „Dumitru V. Marin nu a irosit timpul, l-a folosit eficient, lăsând în urma sa o muncă de cercetare, de creație și îndrumare. Dumitru V. Marin cred că trăiește din izvorul obârșiiilor, trăind copilăria, respectând tradițiile și vatra, iubind natura și

crediința, studiind și slujind limba, cultura și istoria”, și de afirmațiile președintelui Emil Constantinescu: „a avut darul de a face.” și a ajuns ”un organizator, activ și integrat în comunitate...” Și timpul a trecut, iar „Copilul de altă dată, înălțându-se după călăuza-ursitoare, a devenit profesorul dr., scriitorul și monografistul, reporterul și întreprinzătorul, editorialistul și managerului tv, „cel mai mare jurnalist din toate timpurile”- cum lesne se constată, o personalitate rar întâlnită pe Valea Zeletinului.” (Tatiana Galan). Până a ajunge aici, uneori a avut curajul de a băga mâna în foc, cu riscul de a se frige, de a se apăra de sabie cu brațul gol; poate, a simțit asprimea flăcării și iuțimea făișului, însă n-a renunțat, ci s-a călit.

Ordonarea alfabetică a semnatarilor este ceva obișnuit pentru astfel de scriituri, autorii incluși se prezintă, se definesc, argumentează prezența lor în acest demers literar cu minunate merite și realizări. Firesc, nu oricine putea fi subiect și autor, tototodată. Un lucru de apreciat este și faptul că în carte sunt incluse și dedicațiile unor autori, scrise pe cărțile oferite lui D.V. Marin. Aș aminti pe: Nichita Stănescu, Horia Zilieru, Alexandru Balaci, Valentin Silvestru, Laurențiu Fulga, Traian Nicola, Cezar Stegaru, Ioan Talpeș, ș.a,ș.a...; și acestea sunt voci grăitoare cu privire la preocupările și mediul cultural al filologului și omului de presă vasluian. Așadar, cartea este o seră în care au fost plantate semințe roditoare, din care au răsărit plante viguroase, binefăcătoare culturii românești, sufletului și minții cititorului. Are gustul unei șampanii vechi, veritabile, din podgoriile Hușilor; o băutură spumantă, nici seacă, nici dulce, una adevărată, ademenitoare.

Din orice perspectivă am privi lucrurile, putem conchide că D.V. Marin reușește să se individualizeze în peisajul cultural vasluian. Fără implicarea serioasă a domniei sale, am fi vorbit de mult de o insolvență, un faliment al jurnalismului din zona Vasluiului. Nu este vorba de lipsa de valoare a scriitorilor, artiștilor plastici, oamenilor de cultură, în general. Vasluiul nu duce lipsă de așa ceva, ci acești autori talentați nu ar fi fost popularizați și cunoscuți de populația județului, peste granițele acestuia și chiar ale

țării. La D.V Marin se împletesc într-un mod fericit cultura, inteligența și spiritul practic, puterea de adaptare. Deși de formație umanistă a dovedit un spirit întreprinzător nebănuat. Știe să caute și să descopere conjuncturi, să creeze și să fructifice oportunități, să transforme banalul în senzațional.

Orizontul personal al lui D.V. Marin este dominat de o nemaipomenită prezență de spirit și de o rar întâlnită capacitate de comunicare. Volumul „...77 NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE...” are un profund aspect reportericesc, ochii care îl privesc pe omul de cultură , prof. dr. Dumitru V. Marin, sunt experimentați, intuitivi, atenți, anticipativi, surprind limpede derularea reacțiilor, întâmplărilor, evenimentelor unui proces care a evoluat continuu.

Dacă cineva mi-ar cere să fac o ierarhie, în funcție de cât de mult mi-au plăcut gândurile celor 77 de coautori ai volumului, cu toată sinceritatea aș începe cu cel al avocatului Daniel Cernat Marin, fiul mijlociu al profesorului. Mi s-a părut cel mai pitoresc și dezarmant de sincer punct de vedere cu privire la publicarea unui asemenea volum din inițiativa sărbătoritului, nimeni altul decât tatăl său. Daniel scrie cu pana sufletului, înmuiată în cerneala limpede și cristalină a minții. În acest mod, încearcă să înțeleagă rostul demersului tatălui său de a edita o carte despre domnia sa. După multe frământări scrie: „Daaa..., m-a făcut să mă gândesc la ideea asta, ce idee- să-ți scrie oamenii, ție despre tine, în cartea ta... hmm, interesant! Mi se pare aproape o nebunie genială! Dacă vrei să n-ai prea multe opinii contra despre tine cere celorlați să-ți scrie ție despre tine... formidabil! Dacă n-aș ști că granița dintre genialitate și nebunie e... invizibilă, aș avea curajul să spun că tata-i un geniu. Râd, mă rog, nu știu dacă aș vrea s-o spun în cartea lui, râd și mai tare, am înnebunit și eu. Ce-ar zice cititorul dacă ar citi că fiul spune despre taică-su că-i un geniu? Doi nebuni? Două genii? Unul chiar are statuie...” Minunată reflecție! Fie și numai pentru faptul că prof. dr. Dumitru V. Marin este tatăl unui astfel de copil (și sunt convinsă că și ceilalți copii ai săi sunt astfel), merită apreciat și respectat

Pentru a întregi tabloul conturat „eroului” aceste cărți și a oferi credibilitate și temeinicie cărții, citez trei puncte de vedere exprimate cu noblețea și autoritatea academicianului român, cea mai înaltă treaptă a intelectualității românești.

„D.V. Marin este un foarte bun profesor (atâția o spun) de peste 40 de ani, este un lider de presă al ultimelor 2 decenii (și a avut cu ce), este un iubitor al Bârladului, este un întreprinzător de succes, un personaj de excepție în cadrul Curentului Cultural-Informațional pe care-l susține personal și prin cărțile sale tipărite [...] ne-am întâlnit pe tărâmul cercetării, al afecțiunii pentru Bârlad, al activității literare, ca etnologi, el fiind menționat în Dicționarul Etnologilor din toate timpurile și iată, mi se pare că rămâne un exponent al presei mealeagurilor moldave cu mai multe mențiuni în Istoria presei românești”. (Acad. C.D. Zeletin)

„Dascăl, publicist, editor, om de comunicare prin radio și televiziune, D.V. Marin este emblematic pentru ceea ce socotesc a fi elita neștiută a țării, cea care modelează mentalul colectiv contemporan, motorul progresului local, adesea necunoscut. Numai că d-sa are și contribuții de valoare națională și este destul de apreciat” (Acad. Răzvan Theodorescu).

„După cele citite, pot afirma că este o personalitate marcantă a Culturii românești, un om de aleasă ținută intelectuală, o figură reprezentativă a ziariștilor vasluieni și români, un scriitor cunoscut și apreciat pentru întreaga sa activitate.” (Acad. Constantin Toma)

După umila mea părere, cred că nu mai este nimic de adăugat, decât Admirație și Felicitări!

Vasilica GRIGORAȘ
Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 3 (15), 2018. p. 70, 71

LA CEAS DE AMINTIRE

Cu fiecare număr o revistă, a cărei inimă și suflet se află la Vaslui, poartă o fotografie cu un grup de persoane strâns legate de începuturile ei ca inițiatori și fondatori. Sunt cei care acum patru ani încercau o misiune temerară, sub bagheta unui vizionar, așa cum avea să probeze că este profesorul Dumitru V Marin.

„Meridianul Cultural Românesc”, căci despre el este vorba, avea să apară chiar dintru început ca un volum consistent cu peste 150 de pagini și peste 50 de contributori, în care aveai să găsești din toate câte gândul și pana poate așterne pe hârtie și încă frumos, profund, cu artă și înțelepciune. Puțini din cei șase temerari care s-au ”înhamat” la această aventură poate gândeau în sinea lor că așa cum s-a întâmplat cu alte inițiative jurnalistice care au dispărut după epuizarea resurselor creatoare și această inițiativă va avea aceeași soartă. Numai că timpul avea să demonstreze contrariul. La al 15-lea număr revista pare mai bogată, mai aproape de menirea ei, de a promova o limbă frumoasă și o cultură sănătoasă, cu o paletă consistentă de colaboratori de valoare, a căror număr crește continuu.

Încerc astăzi când privesc fotografia, un sentiment de satisfacție și bucurie împlinită că mă aflu printre acei bravi temerari a căror nume îmi innobilează pana și îmi înalță sufletul; Val Andreescu, Anca Moldoveanu, Mihai Batog Bujenița, Cornelia Ursu, și, desigur, inițiatorul și sufletul acestui nobil demers cultural, profesorul Dumitru V Marin.

Dincolo de răvașele de suflet pe care profesorul Dumitru Marin le trimite cu delicatețe și mărinimie (vezi nr 1 al revistei)

este spiritul său mereu neliniștit. „Nu e destul, nu e tot, nu putem decât să visăm la mai mult și mai mulți ani”. Așa va fi mereu, deși nu uită să mulțumească „colaboratorilor de azi și de mâine”.

Și noi îi mulțumim cu colaborarea și cu admirația noastră pentru totdeauna.

Valeriu LUPU
Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 3 (15), 2018. p. 10

MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC NR. 15

În dimineața zilei de 08.02.2015 în biroul redacției hebdomadarului Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, invitați de directorul trustului de presă CVINTET TE-RA, domnul prof. dr. Dumitru V. Marin, se aflau șase oameni. Ideea de bază a întâlnirii era înființarea unei reviste care să militeze pentru răspândirea limbii și creațiilor literare românești atât în țară cât și în afara granițelor prin vorbitorii de limbă română de pe alte meridiane și paralele. Cum obiectivul era unul de mare responsabilitate, iar mijloacele de realizare, ca de obicei, limitate, discuțiile nu au fost nici puține și nici prea liniștite. Cu toate acestea, la sfârșit despărțirea a fost prietenească și toți aveam dorința de a pune în operă acest proiect.

Primul număr a apărut după cam două luni prin implicarea directă a directorului revistei, cel care a reușit și miracolul finanțării acesteia. Nu voi face greșeala să vorbesc despre un succes fulminant, dar este evident acum că răspândirea prin

diferite mijloace a revistei a iscat interes mai ales în mediile culturale din diaspora.

Iar în prezent, după mai bine de trei ani de apariție neîntreruptă, revista are în palmares patru sute treizeci și doi de colaboratori, dintre care șaptezeci și doi aflați în afara granițelor. Din Australia în Canada, din Italia, Germania sau Spania, în Israel, etc... Este mult, este puțin? Greu de apreciat și chiar foarte subiectiv, dar aceste rezultate obținute de o publicație susținută cu mult entuziasm, dar puține fonduri, dovedește faptul că o idee generoasă poate depăși, prin dăruirea celor care o promovează, inerentele bariere și, de ce să nu recunoaștem, chiar adversitățile. Că așa este lumea publicisticii și a creației scriitoricești. Cu bunele și relele ei, însă indispensabilă dacă vrei să te afli pe harta culturală a limbii tale și dacă ți-ai propus să lași celor ce vor veni după tine o moștenire cu adevărat bogată în sensul cel mai înalt al cuvântului.

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ
Meridianul Cultural Românesc
An IV, Nr. 3 (15), 2018. p. 11

V

ADDENDA

OPERA

- TABLOU SINTETIC – Dumitru V. MARIN

1. a) **Descizător de drumuri în presa modernă:** Televiziune - prima în țară (1990) - Licența 001/TV, Unison Radio Vaslui (1993), Unison Radio Bârlad (1994 →), ziar Meridianul, (1996 →), Revista internațională

Meridianul Cultural Românesc (2015 →); Debut în 1957. Singurul Grup de Presă complet (2017).

b) Interviu cu **9 președinți de stat**, 14 prim-miniștri, zeci de miniștri, deputați, senatori, ambasadori etc.; **Unic în România** ca jurnalist; 9 fișe în Istoria Jurnalismului din România.

c) Transmisiuni directe radio - Tv - ziar, din 32 de țări;

d) Interviu cu **înalți ierarhi ai bisericii**: P.F. Teoctist, P.F. Daniel, mitropoliți, episcopi.

e) Vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România și președinte filiala Vaslui din 2005. A organizat multiple manifestări social - culturale în județele Iași, Vaslui, Bacău, Galați. Zilele Meridianului, Simpozioane interjudețene, ample acțiuni cultural - științifice și de popularizare - Gala Ziariștilor (pentru județul Vaslui) și a fost invitat la Craiova, Baia Mare, Iași, Târgoviște, București, Râmnicu-Vâlcea, Timișoara etc.

acești ani.”

Traian Băsescu

*Cu toată aprecierea,
Traian Băsescu,
Președintele României 2004 - 2014
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011,
p. 6)*

2. Acțiuni unicat în istoria Vasluiului și nu numai:

Festivalul național
Fantastic Dance
(1993, Vaslui) +
Chișinău, 2 ediții,
Festival pentru
copii Tip-top-
minitop, 2 ediții,
Gala ziariștilor, 2
ediții, Omagiu

Cărții Vasluiene (2013, 2015, 2017), Școala de ziariști pe lângă
Tv.V., (peste 500 de persoane), Festivalul Național al
Umorului, 1970, organizator, sprijinitor 47 de ani), Revista
internățională Meridianul Cultural Românesc, din 8 februarie
2015→, Simpozioane interjudețene în județele Iași-Vaslui-

Bacău-Galați ș.a. **Asociația Creatorilor Vasluieni Vaslui: I. 1971; II. 1999.** Promotor al Curentului Cultural Informațional Vasluian. Reprezintă România la 2 decembrie 2001 la Internaționala Ecologistă; Întâlnire și convorbiri oficiale cu Iosckha Fischer, ministrul de externe german. A avut rol unic de influență asupra destinelor unor mari personalități contemporane, Th. Codreanu, Th. Pracsiu, Dumitru Buzatu, Daniela Oatu, Lucian Pârvoiu, Cătălin Striblea, Adrian Porumboiu, Traian Nicola, Dan Ravaru, Val Andriescu etc., etc.

„Dl Dumitru V. Marin se grăbește să trăiască din plin, cu demnitate cât și ce i-a hărăzit bunul nostru Dumnezeu. Este mereu ocupat, în mișcare, multiplicând faptele bune.[...] Ca și mai înainte, se bucură de mult succes și sunt căutate lucrările dumisale care-i reflectă înalta pregătire științifică - e un eminent savant, doctor în filologie.”

*Mircea Snegur,
primul Președinte al Republicii Moldova*

3. Romancier: Zăpada pe flori de cireș (1999 și 2014 - Ed. a II-a revăzută și adăugită), și

proze scurte în diferite reviste, printre care „Baaadul Literar” (Bârlad) Meridianul Cultural Românesc, Convorbiri literare, Cronica, ș.a.

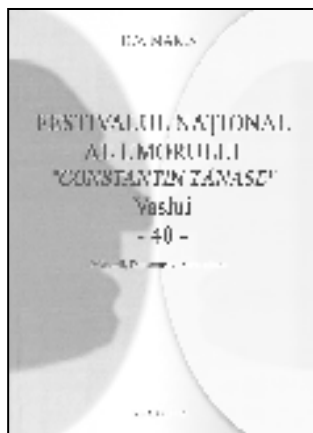

„Dascăl, publicist, editor, om de comunicare prin radio și televiziune, D.V. Marin este emblematic pentru ceea ce socotesc a fi elita neștiută a țării, cea care modelează mentalul colectiv contemporan, motorul progresului local, adesea necunoscut. Numai că D-sa are și contribuții de valoare națională și este destul de apreciat...”

*Acad. Răzvan Theodorescu,
București
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 162)*

4. Monografist:

- **Liceul „Mihail Kogălniceanu”** (1990),
monografie la Centenar.

- *„Unison Radio Vaslui continuă...”* (2000), prezentare mass-media.

- **MERIDIANUL - istorie a presei locale și a Curentului Cultural - Informațional**, 416 p. (2009); Premiata de UZPR.

- **Festivalul Național al Umorului „C-tin Tănase”**, 218 p. (2010), monografie culturală;

- **GIURGIOANA - Bacău, Sat, Biserică, Oameni**, 170 p. (2011), monografie.

„D.V. Marin este un foarte bun profesor (atâtia alții o spun de peste 40 de ani, este un lider de presă al ultimelor 2 decenii (și a avut cu ce), este un iubitor al Bârladului, este un întreprinzător de succes, un personaj de excepție în cadrul Curentului Cultural - Informațional pe care-l susține personal și prin cărțile sale tipărite[...] ne-am întâlnit pe tărâmul cercetării, al afecțiunii pentru Bârlad, al activității literare, ca etnologi, el fiind menționat în Dicționarul etnologilor din toate timpurile și iată, mi se pare că rămâne un exponent al presei meleagurilor moldave cu mai multe mențiuni în Istoria presei românești”

*Acad. prof. dr. C.D. Zeletin,
medic, biofizician, poet, eseist
(prin telefon, luni, 28 martie 2011)
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 180)*

5. Contribuții științifice:

- Cu Eminescu, Dascăl de suflet - Studii și adnotări istorico - literare, 172 p. (2013): D. Cantemir, V. Alecsandri, I.L. Caragiale, M. Eminescu, T. Pamfile, N. Stănescu, V. Silvestru, Gr. Vieru etc. - monografie și dicționar.

- „Meridianul: Filă din Istoria Presei locale și naționale” (2009), extras.

- **PRIMA CLASĂ... / PERSONALITĂȚI DE PE VALEA ZELETINULUI**, 330 p. (2014);

- D.V. Marin, „**Noi perspective asupra operei lui Ștefan Zeletin**” (coordonatori Ionuț Horeanu, Horia Pătrașcu) Ed. Junimea, Iași, 2014.

- D.V. Marin, **Mihai Eminescu, în starea lui de azi**, 2017.

- Numeroase Editoriale și articole din Meridianul Cultural Românesc și Meridianul de Iași – Vaslui – Bacău.

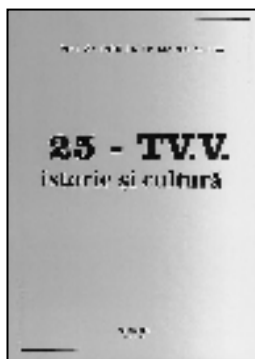

*„Tovarășului Dumitru Marin,
tecucean ca și mine, cu urări de succes în
munca sa științifică”*

*Academician Iorgu Iordan,
MEMORII, (1977)
ianuarie 1977*

6. Istorie culturală:

- **TV.V. - 15... explozia**, 556 p. (2006), istorie, cultură, roman picaresc;

- **Tv.V. - Vaslui - România - Europa**, 256 p. (2011), istorie, mijloace mass-media, autoritate.

- **25 - TV.V. (Istorie și cultură)**, 322 p. (2015), volum aniversativ despre Grupul de Presă și apariția TV.V.

- **75 D.V. Marin – Istorie, cultură, jurnalism**, Pim 2016, 166 p.

”Stimate domnule Marin [...] doresc să îmi exprim satisfacția de a vedea, în activitatea gazetărească și civică a domniei voastre, confirmarea convingerilor de care am fost animați, în zilele dificile de după Revoluția din Decembrie 1989, toți cei care am pus bazele unei Româнии democratice.”

*Ion Iliescu,
Președinte de Onoare al P.S.D.
Președintele României 1989 - 1996, 2000 – 2004*

7. Istoria învățământului:

- „Evoluția învățământului vasluian până la 1859” (1980), extras + volum;

- „170 de ani de învățământ public la Vaslui” (2011), extras. Numeroase simpozioane în județele Moldovei.

- **ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI MERIT VASLUIAN - Eșantion din învățământul românesc (I),**

ed. PIM, Iași, 2016, 154 pag.

-Sute de articole în Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău.

- Zeci de articole în Meridianul Cultural Românesc.

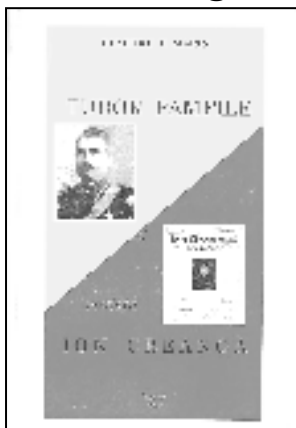

„...meritul ctitorului acestui mozaic cultural, profesorul doctor Dumitru Marin, este unul remarcabil. Împreună cu o sumă de contributori de elită fiecare număr prin paginile sale se constituie într-o adevărată frescă a tinereții, vigoriei și creativității pe care această străveche cultură o dovedește..

Distribuția ei în cele patru zări poate deveni un mesager a ceea ce Eminescu, și nu numai el, considera că ar fi misiunea istorică a românismului.”

*dr. în medicină Valeriu LUPU,
critic literar - Vaslui
(M.C.R. nr. 5/ 2016)*

8. Etnografie și folclor:

- Tudor Pamfile și Revista „Ion Creangă”, (etnofolcloristică) 294 p. (1998), curentul arhivistic; „contribuie la recuperarea integrală a acestui prețios element de patrimoniu”... - Iordan Datcu, „Dicționarul etnologilor români” (p. 65).

- „*Considerații privind cântecul popular*” (1974), extras; primul studiu de gen.

- „Importanța Revistei „ION CREANGĂ” în folclorul românesc”, teză doctorat (1998), ample noutăți și documente inedite.

- **OFIȚERUL FOLCLORIST, Medalion istorico-literar, M.C.R., anIII, nr.1 (9), 2017, p. 123-124.**

- „Curentul Cultural - Informațional” (serial 2011 - 2016 în ziarul Meridianul);

- Articole, reportaje, editoriale în principale ziare și reviste ale vremii.

„Dumitru V. Marin a dovedit ambiții mult mai mari decât cercetarea etno-folclorică, aspirând a fi polivalent: om politic (consilier județean și candidat la alegerile de primari din partea PNL), ziarist, prozator (autor al unui roman sentimental, cu titlu metaforic, Zăpadă pe flori de cireș), întemeietor al unui trust de presă, Cvintet TE-RA (cuprinzând televiziune, radio, ziar)... ... Dumitru V. Marin nu s-a mulțumit însă nici cu a fi un abil om pragmatic, reușind să reziste intemperiilor din presa postdecembristă, ci s-a încercat să și teoretizeze inițiativele sale culturale, considerând că a pus umărul, și pe această cale, la întemeierea unui „curent cultural informațional” în județul Vaslui, aproape unic în țară...”

*Prof. dr. Theodor CODREANU,
scriitor, critic literar*

9. Reportaje și memorii de călătorie:

- Editoriale valabile din vremuri regretabile, 258 p. (2013), texte variate, considerații socio - economice; Premiata de UZPR în 2014.

- „Spirale” internaționale - Vasluieni pe spițe din roata istoriei, 208 p. - (2013), vultele muncii de jurnalist;

- PRIMARII, ca niște oameni acolo, și ei, 338 p. (2014). Interviuri cu 50 de primari ieșeni.

- Ceaușescu -...- Băsescu - Mitterand - Snegur - Iliescu - Lucinski - Constantinescu - Regele Mihai I, - evocări de reporter -, 188 p. (2014). Interviuri cu 9 președinți de stat, prim-miniștri, capi ai bisericii.

„Numele prestigiosului profesor doctor DUMITRU V. MARIN este legat pe veșnicie de cultura județului Vaslui, întrucât el a fost cel care mulți ani a asigurat în această zonă o activitate cultural-istorică, jurnalistică și etnografică extrem de consistentă. Distinsul Profesor este cel care a lucrat mereu la zidirea fundamentelor culturale ale cetății Vasluiului și, în general, ale județului Vaslui, contribuind la cristalizarea unui spirit autohton și la afirmarea unor personalități culturale locale, fapt pentru care oricând el își merită lauda și cinstirea noastră, a tuturor.”

*dr. în istorie Laurențiu CHIRIAC - Vaslui
(M.C.R. nr. 5/ 2016)*

- 10. Editor: - Tudor Pamfile - Basme (1976);**
 - Ziarul **Meridianul** (1996 →),
 Teleradioeveniment (1993/94)
 - T.V.V., **Unison Radio Bârlad** și www.tvv.ro
 (1990 →)
 - **Revista Meridianul Cultural Românesc** (8 febr.
 2015→) - director-fondator, editor, critic literar;
 - **Revista Onyx** - revistă de literatură, civilizație și
 atitudine, director, editor, redactor. (2014)

„Mare mi-a fost bucuria când m-a anunțat că intenționează să scoată o revistă intitulată „Meridianul Cultural Românesc”, ceea ce s-a și întâmplat începând cu anul 2015, [...], cu o tematică interesantă, captivantă și diversificată, aflându-mă și eu printre autorii articolelor de biologie. Văzând ce probleme abordează revista, m-a interesat cine este directorul. După cele citite, pot afirma că este o personalitate marcantă a Culturii românești, un om de aleasă ținută intelectuală, o figură reprezentativă a ziariștilor vasluieni și români, un scriitor cunoscut și apreciat pentru întreaga sa activitate editorială.”

*15 martie 2016
 Academician Constantin Toma
 Profesor la Facultatea de Biologie*

11. Constructorul și îndrumătorul!

- Construirea școlilor din Stejarii-Iași, Măcărești-Iași, a Școlii noi din Văleni-Vaslui și stadionul local,

- Coordonorator la construirea Căminelor Culturale de la Berezeni, Dragomirești, diriginte de șantier la Casa de Cultură Vaslui,

- Coordonarea lucrărilor la amplasarea Statuiei lui Ștefan cel Mare de la Băcăoani - Vaslui. A prezentat Statuia

în fața lui N. Ceaușescu, Casa Scânteii, București, 1973.

- Sprijin la turnarea filmului Ștefan cel Mare – Vaslui

- Introducerea Cataloagelor alfabetice și tematice, a Clasificării zecimale în Biblioteci, ca inspector de specialitate între 1970-1974 la C.J.C.A. Vaslui,

- Înregistrarea fonetică a primelor 3 ediții ale F.N.U.C.T. (Festivalul Umorului)

- Ca antrenor, formarea echipei de fotbal jr. Moldosin-Vs, arbitru de fotbal între 1974 – 1979.

- Concurent, medaliat cu aur, argint, bronz, la lupte libere (Pașcani), oină, volei și alte jocuri sportive (Iași), aruncarea greutății, Iași, vicecampion național la lupte, Iași, 16 dec. 1962. În toate cazurile și conducătorul echipelor.

- Instructor de formații și ansambluri artistice, cu rezultate regionale, din jud. Iași și Vaslui.

- Creatorul și conducătorul singurei școli de presă din jud. Vaslui, circa 500 de candidați pe lângă Tv. Vaslui între 1990 – 2016.

- A condus cenacluri literare, cel mai cunoscut „Mugurel” 74, cel mai reprezentativ (Cenaclul) „Asociația Creatorilor Vasluieni” (A.C.V.).

- A îndrumat zeci de ani elevi la Sesiuni Științifice, întorși numai cu Locul I. A lansat poeți și scriitori de valoare națională.

- A fost organizator la Festivalul Umorului „C. Tănase” Vaslui, primele 3 ediții (1970 - 1974), a organizat 3 ediții ale Festivalului Fanfarelor, Vaslui, 1971, 1972, 1973; a organizat 2 ediții ale Festivalului Național de dans modern Fantastic Dance, 1993, 1994; printre organizatorii Festivalului Obiceiurilor la Vaslui, la începuturi; a inițiat și organizat Gala ziariștilor profesioniști, 2 ediții, și 2 „județene” Cupa TVV la fotbal; Festivalul Tip-top minitop, două ediții; foarte multe Simpozioane interjudețene; a organizat și condus 3 ediții ale Simpozionului Național „Omagiu Cărții Vasluiene” (2013, 2015, 2017). A scos 3 reviste, 2 ziare, 2 posturi de radio și 1 TV (și online); 26 de cărți tipărite.

„Renumitul Albert Einstein, născut la ULM – deci pe malurile Dunării spunea: „Încearcă să fii un om de valoare și mai puțin un om de succes“

Cu o astfel de gândire, am avut ocazia să cunosc și eu, un adevărat om de valoare culturală! Vorbesc despre Dl. Prof. Dr. Dumitru V. MARIN din VASLUI, Director–Fondator al Revistei “MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC” - în lb. germană: RUMÄNISCHER KULTUR MERIDIAN”

*Georg Barth, 22.02.2017
Passau, landul Bavariei, Germania*

12. Important om politic în jud. Vaslui, 1989 - 2016: președintele Federației Ecologiste din România, filiala Vaslui, 18 ani, a Partidului Verde în prezent; **Consilier județean 5 mandate**, Candidat la Senat, Camera Deputaților, Consiliul Județean, Consiliul Local, Primăria Vaslui, vicepreședinte al Acțiunii Populare, propus de liberali candidat la Primăria Vaslui în alegerile din iunie 2008. Multiple prezențe naționale și internaționale

culturale și politice. Contacte, interviuri și colaborări cu toate marile personalități politice și culturale naționale ale timpului (1990 – 2016).

„L-am cunoscut pe profesorul dr. Dumitru Marin cu ocazia unei întâlniri la Vaslui cu reprezentanți ai societății civile și simpatizanți ai Convenției Democratice, înainte de alegerile din 1996, când i-am acordat și un interviu pentru postul de radio și televiziune pe care îl conducea.

Pe vremea aceea, Vasluiul era considerat un fief absolut al PDSR-ului, era numit „județul roșu” și a avea alte opinii decât majoritatea însemna un act de curaj. Era vorba de curajul unui om care înțelesese să facă presă adevărată, dar în același timp angajată în slujba unor valori democratice în care credea... Bun organizator, activ și integrat în comunitate...”

Prof. dr. Emil Constantinescu,

Președintele României 1996 - 2000

(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 7)

13. Acțiuni culturale interjudețene și naționale:

- Interviuri la Televiziunea Canadiană, B.B.C., Televiziunea Națională din Chișinău, Captalan, Tele 7 abc, Deutsche Welle, Vocea Americii etc.

- Pagini speciale în „Evenimentul Zilei”, alte articole în „Deșteptarea”, „Ziarul de Bacău”, „Tecuceanul”, „Booklook”, „Meridianul Iași-Vaslui-Bacău” ș.a.

- Acțiuni culturale 2014: **Omagiu Cărții Vasluiene** - Vineri, 25 octombrie 2013; Simpozioane Interjudețene: **Românești** - Miercuri, 15 ianuarie 2014; **Hârlău** - Joi, 23 ianuarie 2014; **Prisăcani** - Joi, 30 ianuarie 2014; **Bârnova** - Miercuri, 27 februarie 2014; **Bârlad** - Joi, 13 martie 2014; **Iași** - Colegiul „Costache Negruzzi”, Luni, 7 aprilie 2014; **Ivești** - Luni, 21 aprilie 2014; **Podu - Turcului** - Joi, 29 mai 2014; **Iași** - Vineri, 30 mai 2014, Univ. „Al. I. Cuza” (Ștefan Zeletin); **Prisăcani - 22 - 24 august 2014; Ciortești - 29 și 30 august 2014; Lungani - Marți, 23 septembrie 2014 altele în 2015-2016; Bacău** - Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu”, Vineri, 10 octombrie 2014; **Țepu - Galați**, Duminică, 26 octombrie 2014; **Sat Frumuseșu, com. Glăvănești, jud. Bacău** - Sâmbătă, 8 noiembrie 2014; Băcani - Vaslui, (28.11.2015), **Omagiu Cărții Vasluiene, Ediția a II-a** - Luni, 26 octombrie 2015. **Colegiul Național „Costache Negruzzi” Iași** - 29 ianuarie 2016 („Iași - Meridiane Culturale”); **Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”, Colegiul Economic „Anghel Rugină” și Liceul Tehnologic „Ion Mincu”** - Vineri 15 ianuarie 2016 („Simpozion „Mihai Eminescu în liceele vasluiene!”). Orele 10:00, 13:00, 16:00 - Întâlniri cu redactorii Grupului de presă, ALPI și scriitori din Bacău. **Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Bacău** - vineri, 1 aprilie 2016 (Simpozion Interjudețean - Lansare Revista M.C.R. nr.

Simpozion MARIN 70 - Gelu Bichineț, D.V. Marin, Levente Csaba Szekely, Alexandru Ionescu, Adi Cristi, Corneliu Bichineț

5, volumul „Învățămint și merit vasluian”, „25 - TV.V. - Istorie și cultură”). Joi, 21 aprilie 2016, **Simpozion Național „D.V. Marin și contemporaneitatea” - Vaslui**. „OMAGIU CĂRȚII ȘI CULTURII VASLUIENE, ed.III-a, vineri, 5.05.2017, Centrul Cultural „Alexandra Nechita”, **Simpozion Național (partic.din Bacău, Iași, București, Slobozia, jud. Vaslui)**.

Aniversarea Meridianului... la 20 de ani, 26-27 sept. 2016, la Vaslui (Biblioteca Județeană), Iași (Colegiul Național NEGRUZZI), Vaslui, Liceul Ștefan Procopiu (oct. 2016). Lansare M.C.R. la Iași (Lic. Negruzzi, C.C.D. ș.a.), 2016, 2017, Bacău, Bârlad, Huși, Vaslui.

„MERIDIANE CULTURALE LA IAȘI - Luni, 27.03, s-a desfășurat la Iași, la Casa Corpului Didactic, lansarea numărului (comasat) 7-8 din Revista deja celebră, **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC, revistă care apare, prin străduința exclusivă a directorului grupului de presă **CVINTET TE-RA**, **prof. dr. DUMITRU V. MARIN**. Revista beneficiază de un colectiv redacțional ales: profesori, oameni de cultură și știință.**

Încep cu gândurile noastre de gratitudine pentru efortul de a veni la Iași, pentru atmosfera culturală creată, prin prezența scriitorilor și oamenilor de cultură în mijlocul elevilor, aflați în **SĂPTĂMÂNA ALTFEL**, participanți la manifestare, dar mai ales prin poarta deschisă pentru tinerele talente din diversele școli ieșene implicate.

Spre deosebire de evenimentele exclusive dedicate Colegiului Național “Costache Negruzzi”, au venit la manifestarea, organizată în parteneriat cu Casa Corpului Didactic “Spiru Haret” Iași: “Liceul Tehnologic de Mecatronică și Automatizări”, profesor - coordonator Alina Teodora Vartolomei, Colegiul Tehnic “Gheorghe Asachi”, coordonator bibliotecar Oana Epure, Școala gimnazială “Ion Creangă”, coordonator profesor Alina Fîntînaru, Școala Normală “Vasile Lupu”. Am admirat, așadar, elevii îndrăgostiți de poezie, de la clasa a VII a, liceu, pe care nimeni nu i-a obligat să se implice! Au făcut-o de bună voie! Câștigul a fost în totalitate al acestor copii!

Scriitorii prezenți au făcut o atmosferă de zile mari,. Prof. dr. Dumitru V. MARIN a prezentat, modest, propria activitate, elevii receptând mesajul prin care munca te susține în viață iar din punct de vedere patriotic, apărarea Limbii Române, în țară și străinătate, poate deveni o deviză de viață! „Să știți că aveți o șansă nemaipomenită să participați la un eveniment cultural. Dați-mi voie să vă spun că mă simt ca și dumneavoastră elev. Să nu creadă cineva

că noi, cei prezenți aici, suntem „bătrâni”. Nu! Noi suntem tot tineri, dar unii de mai multă vreme. Cel mai tânăr dintre noi este profesorul Mircea Varvara, fostul meu profesor de acum mulți ani. Când l-am anunțat astăzi, a zis: „Domnule, vin!” Mulțumesc domnule profesor, pentru că, prin prezența dumneavoastră alături de mine, aici, mă simt la vârsta celor tineri, din aceasta sală. Printre altele, țin să vă spun că noi trăim o vreme în care se petrece așa o transformare a limbii române încât ea va dispărea. Academicianul Eugen Simion spunea că în vreo 200-300 de ani, vor mai exista două sau trei limbi pe pământ. Eu spun că în mai puțin de 30 de ani va fi așa o modificare de nu ne vom înțelege între noi. Scrie și în ziarul Meridianul că Mihail Sadoveanu, acum 100 de ani, se mai înțelegea cu românii lui dar nu s-ar înțelege cu noi nicicum pentru că opera lui a devenit operă de arhivă, nu este funcțională la ora actuală ca model de limbă. Unii vorbim de poeții actuali, alții de scriitorii actuali dar ne place, mie cel puțin îmi place, să vorbim despre scriitorii care apără limba română, pentru că de când este limba română, de 2000 de ani, niciodată nu au fost mijloace de influențare așa de agresive ca cele de astăzi. Altădată, noi românii aveam un cuvânt care ne caracteriza: „Bă, mergi acasă? - Îhî” Îhî era acceptul. „Acum, ești bine? - Ok” prin urmare sunt multe, multe exemple care arată că limbajul din calculator, dacă nu-l știi, nu știi o brumă de engleză, nu ai ce căuta pe-acolo. Asistăm și la pericolul dispariției poporului român, din care peste 3 milioane au șters-o peste granițe și deși în mintea lor există materie cenușie ,eu am niște elevi de-ai mei poeți - buni poeți, s-au dus să măture prin Roma și prin alte părți. Noi încercăm prin revista

MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC să diminuăm acest pericol. Revista **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC** se duce în 23 de capitale europene, în vreo 250 de locuri din România și recordul pe care de asemenea

îl invoc, avem 73 de scriitori din străinătate și în total 292 de colaboratori. În vecii vecilor n-o să mai întâlnești așa ceva. Orice revistă din țara Românească se chinuie între 20 și 40.” a spus prof. dr. Dumitru V.

MARIN.

Comandorul de aviație, **MIHAI BATOG BUJENIȚĂ**, a vorbit despre misiunea deloc ușoară, dar cu multă noblețe sufletească, de a scrie o revistă, de a o lansa în paisprezece țări și ne-a invitat la ședințele Cenaculului “Păstorel”, invitație pe care o vom onora.

„Onorat auditoriu ca să scoți o revistă trebuie să fii nebun. Unii din acei frumoși nebuni, nu prin ei înșiși ci prin faptele lor este domnul profesor. Ai de luptat cu tot felul de adversități, invidii, răutăți, tot ce umple paharul mâhnirii noastre, în această lume. Îți vor trebui bani ca să scoți revista, timp, muncă, asiduitate dar mai ales, niște oameni pe care să-

i convingi, cei care fac parte din colegiile de redacție, pe care să-i convingi că tu vrei, poți și meriți. Ei bine, în acest sens domnul Marin a cucerit. E destul de dificil totuși să aduni un colectiv de oameni de valoare. Aici sunt și profesori doctori universitari și doctori în științe, oameni cu titluri, cu profesii deosebite cu toate onorurile pe care societatea le dă celui care produce ceva. Nu mă voi lăuda ce titluri am eu, pentru că sunt cu mult în urma domnului Marin, vă va spune el și o parte dintre ale lui sunt și ale mele. Nu uitați să râdeți. Râsul nu îngrașă, nu are E-uri, vă menține tonusul, vă menține înălțimea spirituală la care fiecare dintre noi trebuie să fie. Ignorăm în bună măsură problemele care ne pot afecta. De aceea, eu, vă invit întotdeauna la Cenaclul nostru. În fiecare duminică, la ora 10, la Biblioteca Județeană. Ne-au venit niște moșnegi acolo și ne simțim ferice pentru că în primul rând comunicăm. Este foarte importantă comunicarea pe care am redus-o cu toții la eternul „like”, „share”. Oameni buni, comunicarea este între oameni, prin cuvânt, prin expresia figurii.” a spus Mihai Batog BUJENIȚĂ.

Au recitat, la manifestare, poetul VASILE LARCO și actorul EMIL GNATENCO, oameni de o sensibilitate de nedescris, dăruiți de Dumnezeu cu transmiterea mesajului poetic, rupt de realitatea cotidiană, mesaj care te înalță și transpune într-o lume mai bună. Vă mulțumim!

Printre alți participanți de seamă au fost poeta și pictorița Viorica Bordianu, soții Valentina și Valeriu Lupu și profesorul Mircea Varvara.

Eleva NAOMI RANGHIUC a citit din propriile creații. Pregătită de profesor Alina Fîntînaru, de la Școala gimnazială Ion Creangă din Iași ne-a făcut să vedem că misiunea de dascăl se împlinește dacă elevii noștri sunt receptivi,

deschiși ideilor frumoase, ca Naomi.

*Elevul PĂDURARIU ȘTEFAN RADU, pregătit de dna bibliotecară Oana Epure, de la Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi" a citit din propriile creații transpunându-și ideile prin care receptează lumea în care trăiește iar elevele Liceului "Mihai Eminescu", COMANDATU CLEMENTINA și HRESTIC MARIA LUIZA au recitat din cel mai recent număr al revistei **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC**.*

Activitatea s-a încheiat cu elevul ALEXANDRU URSACHE, pregătit de profesor CLAUDIA MARTINICĂ, care ne-a cântat și încântat cu un cântec românesc pe care regret că nu îl pot expune în aceste rânduri decât ca dăruire la cel mai mare potențial pe care îl poate avea un copil de 9 ani. Îl felicităm și sperăm să-l vedem pe marile scene ale orașului cât mai curând.

Cuvântul meu de mulțumire îi este adresat dlui director al Casei Corpului Didactic "Spiru Haret" Iași,

SILVIU IORDACHE, pentru facilitarea întâlnirii unor generații diferite întru același scop: Dragostea pentru Limba Română!

*Vă mulțumim tuturor și urăm Revistei Internaționale **MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC** cât mai multe și frumoase numere!*

*A consemnat,
Prof. dr. Monica Luminița COZMEI”
Articol apărut în ziarul Meridianul
de joi 30 martie 2017*

*„Un om fără odihnă și fără astâmpăr,
pe care l-am cunoscut în anii de după
Revoluția din 1989, unul dintre cei condamnați
să construiască.”*

*jurnalist, Alexandru Mironov,
scriitor, fost ministru
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 73)*

14. Reprezentări internaționale, Depart. Tournenne

(Reprez. grupului de la Miclești, jud. Vaslui, interviu cu Prefectul, manifestare Cult. la Casa de cultură din Neuille Pompierre de lângă orașul Tour), Strassbourg (1999,cu grupul, primit de Secret.gen al Comisiei Europene, Marie Trautman,interviu și

dineu oferit in sala de festivități a Primăriei din Strassbourg) Budapesta(2dec.2001, Internaționala Ecologistă, președintele

delegației ecologiste românești. Tratatative de 2 ore cu președintele ecologist german și Ministru de Externe, Ioscha Fischer, Hotel Budapesta), Montreal (Invitat al Televiziunii Canadiene), Chișinău (Participant-invitat la Congresul ecologiștilor de către președintele Ioan Dediu, Discuții ample la Ministerul Culturii cu Ion Ungureanu, Stabilirea legăturii cu Nicolae Dabija, președ. Uniunii Scriitorilor din Moldova, materiale de presă și protocoale semnate, Uniunea Ziariștilor din Balcani (Timișoara, printre inițiatori și primii semnatori), Transnistria (Tighina, Dubăsari, Soroca, în timpul luptelor declanșate după vizita lui Ion Iliescu și Adrian Năstase, urmate de autoproclamarea Independenței Republicii Transnistriene. Interviu cu președintele Igor Smirnov).

Relație de prietenie specială cu Președintele Republicii Moldova, Mircea Snegur de mai multe ori intervievat.

Filmări și transmisii în direct din 32 de țări. Recunoaștere internațională confirmată prin M.C.R., unde colaborează 73 de scriitori străini. Prezență activă în mediul VIRTUAL.

"Dumitru Marin, a avut prioritate în mass-media vasluiiană, iar eu cred că și în cea din toată Moldova de dincoace și de dincolo de vremelnica graniță"

*prof. dr. Mihai Miron
aprilie 2016*

15. Referințe:

- **MARIN 70 - Volum omagial**, 210 p. (2011);
- **MARIN D. V. - Opera în câmpul critic și valoric**, 202 p. (2013).

- Iordan Datcu - **Dicționarul etnologilor români**, Ed. SAECULUM I.O., București, 1998: MARIN, Dumitru V., pp. 65 - 66;

- **Istoria Jurnalismului din România în date**, *Enciclopedie cronologică*, ed. Polirom, Volum coordonat de Marian Petcu (pag. 514, 655, 902, 910, 930, 936, 945, 965 și 1002).

- **Enciclopedia Personalităților din România**, ed. a V-a, 2010, Hubners Who is Who, p. 790.

- **Personalități băcăuane**, vol. VII, Cornel Galben, 2014 pag. 142-149;

- Alte dicționare ale personalităților în județele Vaslui, Galați, Bacău, total **13**. Alte reviste și ziare.

- Biblioteca județeană Vaslui: **Biobibliografie „DUMITRU V. MARIN la 70 de ani”** (2011);

- Biblioteca județeană Bacău - Catalog internațional
- **Geografie spirituală**;

- Vasile Ghica - **„Nasc și la Tecuci oameni”**. (Tecuci), Dicționar personalități (2008).

- **Monografia Popricani, jud. Iași - 18 noiembrie 2013**.

- **MARIN D.V. CONTEMPORANUL NOSTRU** (virtual, 2014).

- **75 - D.V. MARIN (istorie - cultură - jurnalism)**, Volum omagial, ed. PIM, Iași, 2016.

- Uniunea Ziariștilor Profesioniști - **Dumitru V. Marin**
- **Om, operă, prezentă** - Ed. PIM, Iași, 2015 (92 pag. - reeditare 72 pag.).

- Uniunea Ziariștilor Profesioniști - **Operă și viață pentru Vaslui - România/ Dumitru V. Marin** - Ed. PIM, Iași, 2015 (52 pag.).

- B. Negoescu, (Benone Neagoe) **Tinerete fără bătrânețe**, Revista UZPR, nr3/vară, 2016, p.25.

- **Supliment omagial literar – artistic, cu amici / La mulți ani, D.V.M -75, Pim,2016, 80 pag.**

- Articole omagiale și de analiză în Meridianul Iași-Vaslui-Bacău, în M.C.R., Deșteptarea - Bacău, BZI Iași.

- **C. Galben, Personalități băcăuane, DUMITRU V. MARIN**, Ateneu, nr.561, an 53, mai 2016, p.23, 2016

- **Ioan Dănilă, Limba ce-o vorbim...**, Deșteptarea, an XXVI, nr.7615/29.04.2016

- Meridianul de Iași-Vaslui-Bacău, în multe ediții, începând cu 1996, 26 septembrie.

- Ion N. OPREA **Dumitru V. Marin, DVM, de la un timp DVMZ – 75**, Luceafărul, Anul 8 - 2016, 27 aprilie, 2016.

-Materiale omagiale în M.C.R., Meridianul și alte publicații.

„...prin grația netului l-am cunoscut pe domnul D.V. Marin care în meseria mea de inginer este acronimul nelipsitului instrument Digital-Volt-Metru. În cazul editorului din Vaslui, electronica este înlocuită cu o vastă activitate intelectuală, publicistică, didactică, posturi de radio, Director în presă etc... iată o biografie impresionantă și bogată la extrem.”

*Cu amicitie,
Adrian Grauenfels, ASILR - Israel*

16. Distincții:

- **Ordinul Ziariștilor „aur” de 2 ori, Cetățean de onoare în 3 județe, Numeroase Diplome de Onoare și Excelență, oficiale și pentru merite sau participare.**

- **Diplome de onoare, conferite de Primăria Bârlad. Numeroase alte Primării din Moldova, Consiliul județean Vaslui.**

- Primul Cetățean de onoare al comunei **Podu-Turcului, județul Bacău** (29 martie 2011); Cetățean de onoare al comunei **Prisăcani, județul Iași** (24 august 2014); Cetățean de onoare al comunei **Țepu, județul Galați** (30 septembrie 2014).

- Membru al *Ligii Scriitorilor din România*, și *Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România*.

„Dăruit, generos, autoritar cu măsură, iertător, învățător a condus cu bine „barca”, s-a descurcat, a reușit să-și pună copiii pe picioare. Adeseori gândindu-mă la copiii mei, îmi doresc să aibă un tată cum am avut și eu. Nu e puțin lucru să transformi copilul în matur și probabil ca până la urmă asta e cea mai mare realizare a unui individ în plan personal. Eu cred că el a reușit în privința asta.[...]

*Av. Daniel Marin - Cernat,
(întemeietor „Unison Radio”) fiul mijlociu
București, 29.03.2011
(„MARIN - 70”, Ed. PIM, Iași, 2011, p. 98)*

FILM: „A fost sau n-a fost” (filmul lui Corneliu Porumboiu, consacrat lui D.V.M., an 2006), premiat la Cannes ș.a. ș.a.

ICONOGRAFIE

Dumitru V. Stănescu și Petru Indulsen Năcolan Văcheanu - 1992

2009, Interviu cu ministrul Economiei, Ursula Voiculescu

martie 1997 - cu scriitorul Silviu Radu Iașean

1998 - Cu Stela Popescu și Alexandru Ardelean

Cu președintele, Adrian Năstase în Studiul 17, Iași, 2004

sept. 1995 - interviu cu Anghel Rădulescu, ambasador internațional

2009 - Interviu cu cântăreața
Matilda Pascal Cojocărița

2 iunie 2007, Vashai - Cu Prințesa
Margareta și Prințul consort Radu Duda

9 iulie 2007, Todirești - Vaslui - interviu cu
Mitropolitul Arhiepiscopiei, IPS Laurința Stroe

2009 - interviu cu președintele CJ
Vaslui, Vasile Mihalachi

CUPRINS

O CARTE... RECAPITULATIVĂ(!?).....	5
I. ISTORIE CULTURALĂ.....	9
VASLUI, CENTRU CULTURAL OMAGIAT NAȚIONAL ȘI INTERNAȚIONAL.....	10
APRILIȘTII.....	13
SCURTĂ ISTORIE A PRESEI LOCALE.....	18
VALORI NAȚIONALE VALIDATE LA VASLUI.....	33
... 77 ... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE	46
LUCRĂM LA: 101 VASLUIENI PENTRU 100 DE ANI!.....	53
CULTURĂ PARALELĂ ÎN ROMÂNIA(?)	60
P.S. IGNATIE, RASPUNDE	62
BISERICA ORTODOXA „BUNA VESTIRE” DIN MONTREAL, UN SECOL!	67
ȘCOALA ROMANEASCA IN MONTREAL.....	70
UN NOU „FESTIVAL AL UMORULUI”, CA INSTITUȚIE... SERIOASĂ! PRECIZARI NECESARE.....	73
II. ETNOGRAFIE, ISTORIE.....	77
DATINE-OBICEIURI DE SARBATORILE DE IARNA.	78
DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (I)	87
DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (II).....	90
DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (III)	92

DESTINE ISTORICE DESPĂRȚITE DE UN SECOL (IV)	95
AM TRAIT-O ȘI PE ASTA: NUNTĂ INTERNAȚIONALĂ	97
TRILINGVISMUL – ACTUALITATE ȘI VIITOR	101
REZISTENȚA NAȚIONALĂ ANTICOMUNISTĂ, LA VASLUI	105
STRATURI CULTURAL-EXISTENȚIALE CONTEMPORANE	110
COTITURA DE LA COTU DONULUI	113
ȚIGANCA... DIN MEMORIA EROILOR!	119
PARISUL CEL FRUMOS = DE ZI, CEL URAT = DE NOAPTE	126
OMAGIU CARȚII, CULTURII ȘI OAMENILOR DE MARE VALOARE	130
AM REUȘIT!!!	132
RAPORT DE CONSILIER	135
FURĂ ȘI FUGI!	138
JAFUL CA ACTUALITATE	140
III. DESPRE (SELECȚII)	143
DESPRE „...77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE”	144
LA CEAS DE AMINTIRE	150
MERIDIANUL CULTURAL ROMÂNESC NR. 15	151
IV. ADDENDA	153
OPERA – TABLOU SINTETIC – DUMITRU V. MARIN	155
ICONOGRAFIE	181

O ALTĂ CARTE CA ALTĂ DOVADĂ

De muncă, sacrificiu, conștiință și... valoare!

Realizată pentru a deveni mărturie peste timp pentru o perioadă când „cartea era la putere”, despre faptele culturale petrecute în ½ de secol din acest eșantion de viață românească, numit județul Vaslui.

Scriu aceste rânduri cu toată mâhnirea și destulă revoltă, pentru că nu găsesc nici sprijin, nici ajutoare la concetățenii dimprejur, bucuroși să reproșeze, să lovească, să imaculeze cumva, cu ceva, auzind și mai ales văzând acele realizări unice și definitive pe care le reușesc, înverzindu-se de furie că rezist în piața cultural-socială. „Prietenii” de o viață, ca să nu se strice cu mărimile penale de astăzi, nu mai răspund la telefon sau găsesc motive puerile să nu participe la acțiuni, deși ei sunt cei lăudați. Niște smângălitori pe hârtie din presă, nu fac decât să denigreze cea mai nobilă întreprindere culturală...

Trebuie „să regret public” pentru că în prim plan cultural vasluian se află o generație veche, îmbătrânită, gata de expirare. „Să vină tineretul...” dar unde e frate, că nici în presă, nici în viața socială, nici în învățământ nu se mai afirmă decât generația a III-a(!), iar în presa națională răzbat numai violurile și faptele antisociale din județul Vaslui, pentru că... atâtea inițiative luminoase... nu-s!?

Consecvent ideilor constructive nu pot decât să-mi păstrez optimismul!

D.V.M

- Mii de articole, editoriale, reportaje sau contribuții științifice, în zeci de publicații, debut 1958;
- Deschizător de drumuri... și îndrumător în presa locală și moldoveană;
- Director și editor de reviste: 1. *ONYX* (Revistă de literatură, civilizație și atitudine, Anul III, nr. 11 - 12 (27 - 28) - nov. - dec. 2014); 2. *Meridianul Cultural Românesc* (Revistă trimestrială, 2015→).
- Editor: *Tudor Pamfile*, *Basme* (1976), *Vlăstarul* (1990), *Teleradioeveniment* (1993), *Meridianul* (1996 →).

Operă tipărită (selecții):

- **Considerații privind cântecul popular ...** (1974) - studiu etnologic.
- **Evoluția învățământului vasluian până în 1859** (1980) - Istoria învățământului.
- **Liceul „M. Kogălniceanu”, monografie** (1990)
- **TUDOR PAMFILE ȘI REVISTA „ION CREANGĂ”** (1998) - istorie etnofolclorică.
- **Unison Radio Vaslui continuă...** (2000) - prezentare media;
- **ZĂPADA PE FLORI DE CIREȘ** (1999), roman, 274 pag.
- **TV.V - 15... explozia** (2006), „*Cronica locului, jurnal intim...*”, 556 pag.
- **MERIDIANUL** (2009) - O istorie a presei locale și a Curentului Cultural Informațional, 416 pag.
- **FESTIVALUL NAȚIONAL AL UMORULUI „CONSTANTIN TĂNASE”** (2010), istorie culturală, 218 pag.
- **Tv.V- Vaslui - România - Europa** (2011), filă de istorie, presă și cult., 256 pag.
- **Volum omagial „MARIN 70”** (2011), 210 pag.
- **GIURGIOANA - Bacău, Sat - Biserică...** - monografie (2011), 169 pag.
- **Editoriale valabile din vremuri regretabile** - culegere (2013), 258 pag.
- **Cu Eminescu, Dascăl de suflet** - Studii și adnotări istorico - literare, (2013), 172 pag.
- **MARIN D.V. - OPERA ÎN CÂMPUL CRITIC ȘI VALORIC** - (Th. Codreanu, C.D. Zeletin, N. Constantinescu etc.), (2013), 202 pag.; opinii 23 ediții.
- **„SPIRALE” INTERNAȚIONALE - Vasluieni pe spîte din roata istoriei** (2013), 208 pag.; reportaje și interpretări.
- **PRIMARI, CA NISTE OAMENI ACOLO, ȘI EI** - Jud. Iași (2014), 338 pag.
- **CEAUȘESCU -...- BĂSESCU, Mitterand - Snegur - Iliescu, Lucinski - Constantinescu - Regele Mihai I** (evocări de reporter), Ed. PIM, Iași, 2014, 188 p.
- **PRIMA CLASĂ.../ PERSONALITĂȚI DE PE VALEA ZELETINULUI**, Ed. PIM, Iași, 2014, 330 pag.
- **MARIN D. V. CONTEMPORANUL NOSTRU** (virtual, 2014)
- **25 - TV.V. - Istorie și cultură** (2015), Ed. PIM, Iași, 322 pag.
- **ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI MERIT VASLUIAN** (eșantion din învățământul românesc) (I), Ed. PIM, Iași, 2016, 154 pag.
- **75 - D.V. MARIN** (istorie - cultură - jurnalism), Volum omagial, Ed. PIM, Iași, 2016.
- **VIATA „pe portative” ... în 16 note**, Ed. PIM, Iași, 2017.
- **Bârlad - Vaslui / Pamfile - Marin / Destine istorice** Ed. PIM, Iași, 2017
- **... 77... NODURI CULTURALE ȘI SEMNE AMICALE** Ed. PIM, Iași, 2018

„Persoană cu numeroase calități, probând pe deplin valoarea incontestabilă a unui moldovean de elită, erou de roman, ori de film, sau de povestioare vecine cu legenda, ecologist convins - dr. Dumitru V. Marin a vrut, a știut și a putut să fie un om adevărat. Mai mult: el este un model de acțiune de-a lungul involburatelor timpuri pe care națiunea noastră le parcurge.”

Prof. Dr. Alexandru Ionescu, Laureat al Premiului Academiei

„O operă pentru un timp și o ilustrare a unui mediu unic, viața care pulsează în edito-riale, în cărțile sale și în filmul lui Porumboiu ... un învingător prin muncă, merite naționale prin activitatea politică autoritate morală, recunoscute. Afirm că a avut harul de A FACE !”

Prof. Dr. Emil Constantinescu, Președintele României, 1996 – 2000